

3 1761 07014909 1

KERÉNYI FRIGYES
ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI

ÖSSZEKÖTÖTT
BIBELIUM TÁRSULAT

An ornate, sepia-toned illustration of a book cover. The design is framed by a decorative border of repeating circular motifs. Inside, a large, stylized plant with long, flowing leaves dominates the upper half. Below it, a central oval contains the title in cursive. The lower half features a detailed scene with an inkwell, a quill, an open book, and a small owl perched on a branch. The overall style is characteristic of late 19th or early 20th-century book design.

Könyvtárából

BUDAPEST FRANKLIN TÁRSASÁG

OLCSÓ KÖNYVTÁR

SZERKESZTI

GYULAI PÁL.

Évenként mintegy 200 ivre terjedő 50 szám.

Könnyű szerivel becses könyvtár beszerzésére módot nyújtani, ez célja az *Olcsó Könyvtárnak*. Leginkább a kisebb regények és eposzok, *beszélyek és költői elbeszélések, költemények és színművek* tára, de nincsenek kizárva belőle az irodalom más ágai sem, kivált oly *történelmi, széptani és irodalomtörténeti* kisebb munkák, melyek tartalmuknál fogva és formaszépségre nézve kitűnők.

Az „*Olcsó könyvtár*“ nem bizonyos osztályt vagy kort tart szemé előtt, hanem az egész művelt közönséget, s nem annyira kétes becsű újdonságokkal kíván kedveskedni, mint inkább elismert értékű művekkel. A hazai és külföldi remekírókból a legkitűnőbb műveket közöljük s fölelevenítjük egy-szersmind némely jeles írók oly műveit és fordítmányait, a melyek még nem voltak összegyűjtve, vagy önálló kiadásban nem jelentek meg s így a közönségre nézve mintegy elveszetteknek tekinthetők. De adunk néha új műveket is s a szakértő szerkesztőség a megválogatásban a jó ízlés mellett kiváló figyelemmel lesz a magyar közönség szükségére is, hogy könyvtárunk ne csak olcsóságánál, hanem tartalmánál fogva is *magyar családi könyvtárrá* emelkedhessék.

2484

Presented to the
LIBRARIES *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by
George Bisztray

KERÉNYI FRIGYES

ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI.

1840—1851.

BUDAPEST, 1875.

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGY. IROD. INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

Franklin-Tarsulat nimidäja.

ELŐSZÓ.

Kerényi Frigyes összes költeményeit, először összegyűjtve, veszi itt az olvasó. Kiadásunk magában foglalja a költő első és második gyűjteményét (*Kerényi Frigyes (Vidor Emil) versei. Pest, 1844. Kerényi Frigyes újabb költeményei. Pest, 1846.*) és az 1846- és 1847-dik években az *Életképekben* és *Pesti divatlapban* elszórva megjelent költeményeit. A gyűjteményhez csatoltuk egyszersmind Pákh Albert szép necrologját, a mely 1852-ben jelent meg a *Buda-pesti viszhangban*.

A tehetséges, szerencsétlen és élete virágjában elhunyt költő Tompa és Petőfi kortársa volt, a kikhez benső barátság csatolta. Velök versenyzett az *Erdei lak* megéneklésében, hozzá írta Petőfi 1844-ben egyik szép versét, őt védte *Uti leveleiben* a kritikusok támadásai ellen s róla írta Tompa *Levél egy kibujdosott barátom után* czimű kitiünő elegiáját, a mely oly élénk viszhangra talált az ötvenes években.

Kerényi a forradalom bukása után kibujdosott Amerikába, hol nem sokára meghalt. Idegen földben nyugszik a hona-vesztett hazafi-szív, elfeledett sirját nem jelöli kő, nem őrzi kegyelet. Őrizze meg legalább emlékét e hazában munkái gyűjteménye s az olvasó közönség kegyelete.

KERÉNYI EMLÉKEZETE.

Irta Pákh Albert.

»Mint szerte bolygatott kuszált fenyű,
Midőn tövestől a vihar kitepi.«

1845 tavaszán utam Eperjesen vitt keresztül. Petőfi néhány héttel az előtt vált el a pesti irodalmi körből, hogy a felföldet beutazza; tudtam, hogy Tompa is ama városban tartózkodik, s hogy Kerényi, mint boldog háziúr, éli ott világát. Igen valószínűnek tartám ennél fogva, hogy e költőtársaságot meg fogom lephetni ideiglenes csendéletében. Ohajtásom csak részben teljesült. Petőfit már nem találtam ott. Ő, miután több hetet töltött e kedves tanyán s egy ablaka alatt tisztelkedett éji zenének illendő dictióban méltányolta volna fáklyás maga-viseletét, tovább folytatta utját s csak több nap múlva érhettem utól kárpáti vándorlásaiban. De élénk emlékezések pótolták a távollevőt s a fesztelen kedvtöltést, a remények s vágyak korlátlan csapongásait nem volt, a mi megzavarja — hiszen 1845-ben voltunk. A házigazda elárasztá ven-

dégeit szívességgével és én egy gondnélküli, kényelmes élet s egy meleg kedélyű, jó barát emlékeivel távoztam. Ekkor láttam először Kerényit.

Az 1850-ki ősz egy éjszakáján Pesten búcsúpoharakat emelgetett egy baráti kör — nem mind, kik oda tartoztak volna, hanem kiket fennhagyott a sors. A poharazás egy magas fiatal embernek szólt, ki messze utra készülten ült közöttünk, erőtetett jó kedvvel iparkodva a beszélgetést magától távol tartani. Évekig nem láttuk egymást, s most összejöttünk, hogy ismét elváljunk. Én egy hosszú, kínos távollét után vergődtem haza, ő éppen kezében tartá vándorbotját. Mint két jövő s menő találkozásunk utainkon, nem küldve, nem marasztva egymást. Nem emlékeztünk, nem panaszkodtunk, nem voltak biztatásaink; se az örömnök, se a fájdalomnak, se a reménynek itt szóvivője nem akadt; — 1850-ről beszélek. A pohár utolsó csengése elhangzott, kezét szorítánk, s Kerényi a hon véghatárai felé sietett.

1852 nyarán egy tudósítást hozának a hírlapok, mely szerint az óceánon túli hazában, az új-budai magyar gyarmattól távol, örvöngési kínok között halt meg egy 30 éves ember, kinek hátrahagyott holmija egy utlevél volt s benne e név: — Kerényi Frigyes.

Ime rövid hét évnek rohanó lefolyása. S mennyi hasonlót mutathatni fel legujabb időnk

történetéből! Megjövend az ideje, midőn ez események több nyugalommal, művészebb kézzel, nagyobb tanulsággal fognak előadhatni. Állítsuk össze az egyszerű adatokat.

*   *

Kerényi Frigyes, miként legkedvesebb barátjainak egyike, Petőfi Sándor, új-évi gyermek volt, ennél csak egy évvel idősb. Született Eperjesen 1822. január 1-jén. Eredeti családneve Christmann. Atyja tehetős kereskedő, anyja áldott jóságu, művelt lelkű nő vala. Az első oly korán veszté el, hogy nem is ismerheté, anyját már 8—9 éves korában.

»Szülőtől nem jövök
Megáldó csók után —
Fel nem szenteltetém
Könyös pillantatán.
Nem volt, ki mondaná
Nagy ünnepélyesen :
Ha visszatérsz fiu,
Arczod p i r o s legyen.«

A szép apai vagyon reá és Samu bátyjára szállott, ki csak egy-két évvel volt nálánál idősb. Vagyonuk mérsékelt volt, de akkora mégis, hogy gond nélkül nézhettek a jövőbe. Az árvák Krayzell András, akkori eperjesi tanár gondnoksága alá kerültek, s itt képeztetésükre

nézve nem lön elmulasztva semmi, a mit az ottani képzőeszközök nyújtottak. Frigyes mindvégig egyik legkitünőbb növendéke volt az eperjesi evang. collegiumnak. Költői tehetsége itt s igen korán nyilatkozott. Eleinte az akkor annyi előszeretettel kegyelt latin nyelven készíté zengzetes verseket, utóbb, midőn már nem csupán a tanító kedvéért, hanem önlelke sugallatából is fogá a tollat kezébe, német nyelven írt. A magyar szót ő csak később az iskolában, könyvekből s az életből tanulta. De számos és jól írt német költeménye közül soha egyet sem bocsátott napvilágra.

Kerényi azon költőink közé tartozik, kiket a kor mozgalmai hozának létre. Épen iskolai pályája végén érték a mindent magukkal ragadt s most már történelmi fontosságra jutott magyarosodási törekvések. Tudjuk, hogy e lelkesedés színhelyei kiválólág az evangélikusok tanintézetei voltak. Igen természetes okokból. Mert egyik felekezeti iskoláinak népessége sem oly vegyes ajku, egyikben sem volt amaz országosan elismert szükség oly szembeszökő, s egyikben sem nevelték a szünetlen, kikerülhetlen surlódások annyira a buzgalmat, mint itt. A magyar, német és szláv vidékek ifjai találkoztak külön rokonérzelmeikben. Felállottak a külön magyar, német és szláv nyelvművelő társulatok (Társaságok), iskolai felügyelés alatt ugyan, de némi önállósággal s látszólag kime-

nekülve a tanítói gyámság alól, mely többnyire észrevétlen örködött felettök. E szabadabb szellem kicsapongásokra úgy szólván soha sem fájult, s a nemes verseny folytán, mit felidézett, általában több jót szült, mint rosztat. Azon betiltó kormányrendelet, mely 1836-ban ezen »társaságokat« érte, inkább külföldi események következményéül tekintendő, s lényegileg azok ügyére befolyással nem is volt. A társaságok néhol megváltoztatták nevöket, néhol azt sem tévék, s háborítlanul folytatták előbbi munkásságokat.

Kerényi eleinte az eperjesi német társaságnak volt kitűnő tagja, utóbb azonban, midőn annyira ment, hogy gondolatait magyar nyelven is szabadon kifejezheté, a magyar társaságnak lett tagjává, sőt utóbb nagyon becsült és szeretett jegyzőjévé, ugyanakkor, midőn Lisznyay Kálmán viselé az ottani könyvtárnoki hivatalt. Azok között, kik reá ez időben legnagyobb hatással voltak, különösen említendő az akkor Eperjesen lakott Sárossy Gyula. Felűntek a közélet élénk mozgalmái; látszott a terjedő, élénkülő irodalom befolyása, a megyék s országgyűlések, nyilvános társulatok szabadabb hatásai, s mindenütt, hova a szem nézett, tenni és javítnivaló, mindenütt alkalom az akaratnak s tehetségnek, küzdte az erőnek. Maradhatott-e olyan lélek, minő volt a Kerényié, hidegen? lehetett-e félrevonultan bevárnia az álmodott jobb kor elérkeztét?

»És túl a lombon, messze künn
 A zugó élet van;
 Csak résen át tekintem én
 Oly csendes-boldogan.

De hajh! merülni kell közé,
 Mert tette hí a kor,
 S csak az király az életen,
 Ki véle egybeforr.«

S ismét:

»A nemzetek nagy tengerén
 Hajót indulni látok én,
 Bizton, hatalmasan!

— — — — —
 Egy jobb idő harangja szólt
 És népe, mely oly álmos volt,
 A munkatérre gyűlt.«

— — — — —
 »Lelket nekem, hogy zengeném
 A szent szövetkezést!«

Kerényi kezébe ragadá a lantot. Azok sorába tartozott, kiknél egy benső sugallat, a szív és ész ellentállhatlan ösztönzése kipótlá, a mit születés által nem nyertek. Őt nem divat, nem majmolás tette magyarrá, hanem komoly benső küzdelem s öntudatos elhatározás. Lemondott a vágyról, le még a kísérletről is, egy más nagyobb irodalom hősei közt szerepelni. Van-e a

dologban érdem? s nem önmagában hordja-e az a jutalmat is? nem vitatom. Annyi bizonyos, hogy sok ily önzéstelen, áldozatteljes buzgalmat mindeddig kevés méltánylás ért; gúny, félreértés és rágalom most már elég.

18 éves volt, midőn legelső költeményei megjelentek az *Athenaeumban*. Az akkori olvasók előtt bizonyosan kedves emlékezetben van még Vidor Emil, mely név alatt jelentek meg több évig költeményei, míg 1844 vagy 45-ben családnevének Kerényire változtatását legfelsőbb helyen megnyeré. Vidor Emil neve nem tartozott azok közé, melyek látásánál ellenállhatlan, szenvedélyes olvasási vágy szállja meg az olvasót; de azok közé sem, melyek közönnyel töltnek el s csak azért vannak kinyomtatva, hogy jelül szolgáljanak a tovább lapozásra. Vidor Emil s még inkább Kerényi feltűnése mindig egy régi, próbált hűségű jó barát megjelenése volt, ki nem új és nagy dolgokkal ébreszt érdeket maga iránt, ki gyakran kedvetlen, de ki, mert minden szava szeretet kifolyása, soha sem válik unalmassá, s kiben különösen kételkedni soha sem lehet. — A Vidor név, úgy látszik, némi jellemző öntudattal volt választva. Követelésekkel az életben soha sem lépett fel, s maga az élet iránti igényei, álmai a jövőről is igen szerények valának. Nem összehasonlítás, csupán a két különböző genre és igény feltüntetése végett szabadjon emlékeztetnem az olvasót Petőfi *Dalaim*

czímű gyönyörű költeményére, melyben önmaga s költői vágyainak mintegy tükrét állítja elő. Annyi erő s akarat mellett, mily büszke követelés! Kerényi kevesebb elragadó erővel, de bizonyosan sok bensőséggel s szeretetreméltósággal mondja, mi *A harangszónál* jut eszébe:

»Lesz talán, ki énekimre
Elmerengjen boldogan,
Gondolván, ki ezt dalolta —
Tudja isten, merre van!«

Vidor Emil versei többnyire a pacsirta éles hangu csattogásai valának, egy pacsirtaé, mely az alanti gőzkör nyügeiből kibontakozva, szabad szárnyon dicséri a tavasz melegítő sugarait s kedve korlátlan csapongásaiban mintegy biztatja, édesgeti azokat, kik a tél dermedtségéből még föl nem ocsúdtak. Sőt még később is ezt írta Petőfihez írt költői levelében:

»Reményeink tavaszt sugárzanak,
Legyünk mi benne zengő madarak:
Pacsirta nép, föld- és éggel rokon,
Keltvén, riasztván ékes hangokon,
A honmező hogy népesülne fel:
S tegyük örömmel, a mit tenni kell.«

Versei gyakran nem látszottak egyébnek ártatlan játéknál, minden nagy előkészületek, minden hatás-, tetszésvadászat nélkül. Egy gyer-

meket látunk, ki parányi világának képei közé merülve, egyszerű szalmaszárral kezében, fujja ki szobája ablakán a kertbe szappan-buborékait, — nem törődve azzal, hogy azok elrepülnek, hova szeme nem kísérheti, vagy hogy azonnal szétpattannak s egy nedves foltnál egyebet hátra nem hagynak. Lelke örült a tarka szivárványszíneknek, s ábrándjainak tündérhona megnyílt előtte.

»A dalvilág boldog világ:
És népe oly szelid!
Itt bizton elteszem magam,
Ha van, mi háborít.

Kis lombos nyári sátor az,
Hol nincs forró sugár,
Hol fel s alá a képzelet,
Mint házi lányka jár.«

Vidor Emil költeményei nem valának egy nyílt aknának napvilágra bontott, ragyogó kincsei; azok többnyire nem voltak egyebek egy véletlenül feltakart, felvetődött érzerecske csillogásánál, miből azonban a műértő szem világosan sejthetné, hogy az dús réteghez szolgál utmutatóul.

S miért van mégis, hogy későbben is, midőn Vidor Emil már Kerényivé változott át, midőn az élet komolyabb hangok pendítésére tanítá, midőn benne a költői geniuszt elismer-

ték, költőtársai pedig nem csupán a barátság rokonszenvénel fogva, érezék, miért van, hogy róla s költészetéről általában, a föntebbi hasonlatok nagy részben mai napig állanak? Miért az, hogy azon sokszor mély kedély és valóban költői hangulat nem hatott úgy, nem ragadta úgy a szíveket, nem juttatta őt oly népszerűségre, mint ezt kortársai között többeknél tapasztaltuk? Véleményem szerint — nem tekintve saját csöndesebb, reflectáló genrejét — azért, mivel azon eszközök, mik a keblében rejlő kincsek kiaknázására szükségesek lettek volna, nem voltak birtokában, sőt merem állítani, hogy azok bírhatására nézve legyőzhetlen akadályok állottak utjában. Értem a nyelv hatalmát.

Hazánk egyik határszéli megyéjében születve, Kerényi közös balsorsában részesült azon ezer meg ezer hazánkfiának, kik évek multán alig képesek meghatározni, mi volt valódilag anyai nyelvök. Vidékok vegyes ajku népsége között egyszerre két-három nyelv beszélése közben nevekednek, az iskolákban s életben ismét új nyelvek birtokába jutnak, a nélkül, hogy csak egygyel is gyökeresen tudnának elbánni. Az írói pályán azután az ilyennek, bárminő tehetség mellett s bármi nyelven, csak igen ritkán jut a szerencse, jelentékenyebb szerepet viselni; költő pedig, költő, ki az érzelem minden mozzanatát, az eszme minden árnyalatát híven vissza tudja adni, soha vagy szerfölött ritkán válik belőlök.

Kerényi mindazáltal emberül megküzdött a nehézségekkel és sikerült helyet kivívnia a magyar Parnasson, de épen azért, s minél tovább haladt higgadtságban s feladatának kiismérésében, annál nagyobb mértékben érzé a béklyót, mely lelkét fogva tartja. Érzé, hogy a szó, mely feljött ajkain, nem hű viszhangja azon érzelemnek, mely keblében fakadt; hogy a szikrának nem azon lángja, mely gyújtson s tovább terjedjen, — érzé pedig ezt annál inkább, mennyivel inkább kifejlődött a magyar költészet önálló jelleme, s minél inkább vonúltak háttérbe a külföld utánzásában kifáradt átmeneti korszak halvány alakjai, kiket Vidor Emil már első föllépése alkalmával is kétségtelenül túlszárnyalt.

De feltűnt az újabb iskola, melylyel ő karon fogva járt ugyan, de melytől minden pillanatban tarthatott, hogy elhagyja. Ennek példátlan hatásán világosan látta, mi addig pusztá sejtelemképen élt benne, hogy a forma sajátsága, a kifejezés és fordulatok eredetisége, s azon bizonyos magyar zamat, a nyelv geniusának azon felfogása, mit ő hiában keresett, emelheti csak szárnyra a gondolatokat. Vörösmarty műveit régóta tanulmányozta, Petőfivel, Tompával s másokkal szoros viszonyban élt, ezeknek tösgyökeres magyarsága nem volt hatás nélkül műveire s haladása mind eszme, mind forma tekintetében tagadhatlan volt. Mindazáltal elkedvetlenedése fokról-fokra növekedett. Reményét

elveszté s nem tudá többé megtalálni. Szerelmében szerencsétlen volt. Kétkedni kezdte önmagában, kétkedni az életben, mely egymásután tárta előtte csalképeit s vetkezteté ki álmait, kétkedni a magyar jövője felől is, — s az irányfonalat többé hiába kereste.*

»Veszendő hang itt minden zengemény
Kit önszívének föl nem kelt verése,
Polgárerényre föl nem keltem én :
Veszendő hang itt minden zengemény.«

»Tudni, hogy most tiszta szemmel
A jövőbe látok :
Másnak üdv az, — a magyarnak,
A magyarnak átok!«

»Mért hozta, lelkemet zilálni szét,
A kétkedés csapongó vesszejét?
Mért jő az élet a komoly valónak
Izmos kezével rázni ágait?
Hogy róla minden, minden elszakadjon,
Mi földi szárnyon égbe vitt?«

---

* Nem lehet itt érintetlen hagynom egy épen oly igazságtalan, mint szívtelen és igen gyanús helyről származott bírálatot, mely az akkori szépirodalmi lapok egyike mellett jelent meg, s mely Kerényi felett pálczát törve, tőle minden költői tehetséget megtagadott. Lehet, hogy ez is hatással volt Kerényi fogékony és önmaga feletti kétségbeesésre hajlandó kedélyére.

»Az élet zúg, énekre nem figyelnek!
 Magyar dalostól a szerencse fut,
 Szép gyöngyeért az összetört kebelnek,
 Nem fognak adni szívet s koszorút!
 Mióta dal fogamzik kebelemben,
 E rémes szó minduntalan kísér,
 És metsző hangon egyre gunyol engem:
 Virágtalan lomb a sötét babér!« stb.

»Szent képzelet, vedd vissza, a mit adtál,
 Pár egyszerű dal volt egész kegyelmed:
 És add meg azt, mit érte elragadtál!

Kedvelt fiu tenálad úgy sem voltam,
 S talán miként sok jobb is e hazában,
 A néma légnek hasztalan daloltam.«

Miután két ízben gyűjté össze elszórt költeményeit (*Költemények, írta Kerényi Frigyes* (Vidor Emil) *Pest, 1844*; és: *Ujabb költemnyek, írta Kerényi Frigyes, Pest, 1846.*), feltűnőleg ritkán szólalt meg. Közelebb barátai biztatására is ritkában fogott tollhoz s ezt is sokszor inkább csak azoknak, mint magának kedvéért. Petőfi s Tompa iránti, kölesönös őszinte becsúlésen alapúlt gyöngéd viszonyát tanúsítják e költőinknek egyes költeményei s hogy Kerényi méltó szellemrokonuk volt, megmutatá azon eperjesi költői verseny is, melynek eredménye a három költő külön műveiben olvasható (lásd: Kerényi, Petőfi, Tompa költe-

ményei között: *Az erdei lak*), költői verseny, s hol Kerényi, most már általános elismerés szerint, igen dícséretesen állott meg társai mellett.

Tanulmányra, készültségre, olvasottságra nézve felülmulá sok író társát s széles nyelvismereténél fogva nálunk ritka classicaí és aestheticaí képzettséggel bírt. S bizton hiszem, hogy ha az idők és körülmények vas karja közbe nem nyul, s ha neki megengedi a sors igazi hivatása és tehetsége felől tisztába jönnie, bő tanulmányainak, és szünetlen figyelmes buvárkodásainak, mind ő maga, mind az, kit oly forrón szeretett, nemzete, csak ezután szedhetne volna gyümölcsét. Izlést, csínt és tisztaságot költeményeitől soha senki el nem tagadott. Most azon igen nagy számu magyar közé kell soroznunk, kiket nem a bevégezett életpálya hantja alá, hanem reményeink sírjába temettünk.

*   *

Hátra van befejeznem az életrajzi adatokat. Kerényi egész erejével igyekezett ismét öszhangot teremteni lelke felzavart hangjaiból, helyreállítani lelke nyugalalmát s a szerinte eltévesztett életirány helyébe újat tűzni maga elé. Megvannak ennek nyomai költeményeiben is, hol a fölmerülő kétkedés sohasem végződik gyáva csüggedésben, hanem mindig talál még egy biztató mentő horgonyt, melytől szabadítást ígér magának. — 1846-ban, leginkább elszóró-

dás végett egy nagyobb utra szánta el magát, bejárta Németországot, Angliát. Visszatérve meggyökerezett benne a szándék, hogy életének gyakorlati irányt adand. Fiatal volt s képessége, tanulékonysága nagy. E célból pénzzé tevő összes eperjesi vagyonát s 1847. Abaujban egy nagyobb birtokrészt vett bérbe, itt akarván a csendes házi életnek, későbbi boldogságának alapját megvetni. Új csalódások! A gazdasághoz részint nem értett, részint az idők viszontagságai semmisítették meg minden terveit — talán a közpálya csillogásai is édesgették. A forradalmi évek alatt ritkán pendült meg lantja; ő maga több ízben az önkénytesek zászlói alatt jelent meg s csatákban is vett részt. Gazdasága az alatt a sűrűn átvonuló seregek által is sokat szenvedett. Vagyonának csak romjai maradtak meg. Ezeket összeszedve Pestre költözött s a világosi katasztropha után állandóan itt tartózkodott, de már csak azért, hogy magának a kiköltözésre egyengesse az utat. Átvevén itt Samu bátyjának vagyoni maradványát is, azon reménynyel, hogy nem sokára meg fogja neki írhatni, hova kövesse, hol alapította meg mindkettőjük számára a régen keresett boldogságot, 1850. őszén végre sikerült kivándorolnia. Elérte Északamerikát, el Javát, el Uj-Budát. — — —

1851. tavaszán Ó-Budán innen egy pesti kórházban múlt ki Kerényi Samu, épen azon percekben, midőn öcsese biztató sorsaira már

igen nagy szüksége lett volna; — s 1852. tavaszán találta Új-Budán túl kora sírját Frigyes, a nélkül, hogy azt mit keresett, elérhette volna! S a mit egy költeményében önmaga írta, szó szerint betelt rajta:

»Örültté lön — addig harczolának
Lelkében kigyói fájdalmának.

— — — — —
Nincs, ki nézze véglángját szemének.

— — — — —
Szélsüvöltés — a halotti ének.«

DALOMHOZ.

Tarka lepkeként dalom
Hogyha útra kél,
Szégyenlős a kis bohó —
Szerte szállni fél.

Mond: miért repüljek én?
Nincs ki nézne rám —
Mind a többié, nem oly
Csillogó ruhám.

Szállj azért, ne légy hiú —
Szállj hegy-völgyön át!
Tán csak vár e nagy hazán
Egy leányka rád?

HALÁSZFIÚ.

Kavics fölött peregve fut
 A habzó csermelyár —
 Egy vig fiú bokáig áll
 Vizében s halra vár.

Áll meghajolva, csendesen,
 Vigyáz és fel se néz:
 Csak néha száll habok közé,
 Mohón, mint nyíl, a kéz.

Soká vigyáz, de foglya közt
 Tán a legszebbiket
 Elejti, mert bokrok közül
 Hall édes éneket.

»Eperre jött lánykám talán,
 S a lányka csókot ad!«
 Megdöbben a halászfíú
 S a legszebb hal — szabad.

Liget felé, melyből a dal
 Igézve ömlik el —
 A kis szerelmes futva fut,
 Tövisre nem figyel.

Ligetbe ért lélektelen,
 Megáll és vére hűl:
 Ott nem a kedves lány, de a —
 Nagyságos asszony ül.

És ennek ajkin hangzik a
 Vonzó csalóka dal —
 Pirúl szegény s a földre néz,
 Mostan se csók, se hal!

AZ ÉLETBŐL.

Utczán, nagyúri ház alatt,
 Veres márványlapon,
 Sápadt gyerek rongy közt hever —
 Fiú hol vagy te honn?

Az árva felnéz, nem felel,
 Hiába kérdezem —
 Kinyitja szennyes újjait:
 »Egy fillért éhezem!«

Bűnfán terem ártatlanúl
 Az utczasarjadék,
 És fenn a házban fája tán
 Kéjben, gyönyörben ég.

TAVASZ DAL.

Tavasza ha jó s virággal
 Hegy-völgyön elterül;
 A lomb közt néki édesen
 Dal zeng üdvezletül.

Ezernyi szárnyas dalfiú
 Csattogtat éneket,
 Hogy szinte reng viszhangtól
 A népesült liget.

Kifejlett végre nyájasan,
 A hosszú tél után,
 Egy felvirágozó tavasz
 E szenvedő hazán:

Azért a merre szív vagyon,
 A merre dal terem —
 Gyulaszsa honfikebleink
 Magasztos érzelem.

Nekünk kell e nemzettavasza
 Dal közt üdvözlenünk;
 Zendüljön meg hatalmasan
 Szívrázó énekünk!

DEÁK FERENCZ MEGTISZTELTETÉSEKOR.

Pesten november 28-kán 1841.

Lobogva jó a fáklyasor,
 Megnépesült az ut;
 Igézve zeng az induló
 S ezer velőbe fut.
 S a merre önt hatalmasan
 Riasztó hangokat,
 Nyomán az »éljen« harsogó
 Hulláma kél s dagad.

Miért hogy annyi fényes úr
 A nép közé vegyül?
 Örömtől annyi honfimell
 Most egyaránt feszül?
 Az ifjuság a férfiút
 Megüdvözölni hív,
 A kit midőn tisztelni kell,
 E honban egy a szív.

S kivál egy hang a nép közől:
 »Az ifju nemzedék,
 Látván hazája nagy fiát,
 Honérzelemben ég!«
 Utána a nagy néptömeg
 Telt szívből zúg igent,
 És szomjuhozva szóra vár —
 Körüle néma csend.

»Hadd forrjon egybe ész s erő
 A hon szerelmivel!«
 A szó szelid, a szó kómary,
 A szó vezet s emel.
 »Hazádnak rendületlenül
 Légy híve oh magyar!«
 Zendül rá s annyi hó kebel
 Szentelt szívet takar.

És annyi szemből ihletés
 Villámsugára néz,
 Fennen, miként ha mondaná:
 E szív követni kész!
 És annyi ihlett arcz között,
 Lelkemre gyúlt a hit:
 Mi el nem hagyjuk minmagunk —
 S az isten megsegít!

KIS JÁMBOR.

Falun kívül a dombtetőn,
 Veres kereszt alatt,
 Leányka áll — nincs véle, csak
 A néma gondolat.

De mit szívéből ajka hoz,
 Az földi gerjelem:
 Virág köríti homlokát —
 Szívét a szerelem.

Szegényke fél, mint vész előtt,
 Szemén nehéz bilincs —
 Felnézni csak kétkedve mer;
 Mert szent fohásza nincs.

Kis jámbor, hadd vigasztalón
 Lelkedre zengenem:
 Bizton tekints! imádkozás
 A tiszta szerelem.

EL S Ö H Ó.

A pelyhes áll,
 Szép urfinál
 Oly édes büszkeség!
 Szakállnak, hogyha nagyra kél,
 Kedves leány szeszélyinél
 Az olló csókja jut.

Hópelyhes áll,
 Tél urfinál
 Oly édes büszkeség!
 Hamis leány a szép tavasz,
 Szakállát majd lecsalja az —
 Olló a napsugár!

D A L.

Bár a végzet azt akarta,
 Hogy szegény fiu legyenek —
 Kedve jó pillanatában
 Szép kis kerttel álda meg!

Benne illatos virág van,
 Lombos ág, madársereg —
 Szép a kert s mióta bírom,
 Szebb világot ismerek!

Mondja sok: hol volna kertem?
 Hogy talán csak álmodom —
 Büszke nép! e bájos édent
 Én magamban hordozom.

Volna bár csak hervadatlan!
 Hisz e kert: ifjúkorom,
 A virágok — érzeményim,
 A madár — zengő dalom.

GYERMEKHALOTT FELETT.

Hogy első esókban jó, szelid,
 Lelkét lehellje rád,
 A hosszú szenvedés után,
 Ölébe kér anyád.

Szegénynek, hajh! ki mondja majd
 — Lágy karja tártan áll —
 Hogy gyermekét elébb, mint ő,
 Ölelte — a halál?

Alvó fiú! keresztvized
 Apád könyűje lön,
 Ki lágy bölcsővel várt, s kemény
 Halotti padra tön,

KOLDUS.

Utfélen egy vén koldus ül,
 Szegényt megnéztem én,
 S néhány kiáltó sebhelyet
 Láttam meg ősz fején.

Egykor talán fegyvert viselt,
 Mely most könyörg, a kéz?
 Tudom, tudom rongyárul is —
 Ez egy vénült vitéz!

Kemény volt, melyben izzadott,
 A harci baj s nyomor!
 Jutalma — néhány elcsapott
 Fillér — s az úti por.

T A L Á N.

A kert tavaszló
 S örökre int;
 Mégsem virágzik
 Szivem szerint.

Mi haszna sarjad
 Ezernyi lomb?
 Hiába lángol
 A rózsadomb.

Az elczikázó
 Madár dala,
 Tegnap szelídebb,
 Édesb vala.

Tompán tekintem
 A nyílt eget,
 Elszétterülni
 E táj felett!

Utána nézek,
 Kedves helyén,
 A csintalankát
 Nem látom én.

Ki tőlem elvesz
 Éjjelt, napot,
 Ki most szememre
 Felhőt hozott.

Talán, hogy elbútt
 S magába szállt:
 Lantom verése
 Szívet talált?

Epedve vágyom
 Egy szó után!
 Igent felelne
 Talán, talán?

AZ ÉBREDŐHÖZ.

Ébredsz s halvány arczidra most
 Bibor terül —
 Haván oly túlvilági szép
 Két rózsza ül!

Az égbe vittek álmaid,
 Te bájalak —
 S ott olly pirosra angyalok
 Csókoltanak!

NEMZETI ZÁSZLÓ ALATT.

Mint kápolnában állok itt,
 Hazám, zászlód alatt:
 A hármasszín felszentelőn,
 Mélyen lelkemre hat!

Kemény multadhoz visszavon
 S vérnek hullámirúl
 Szól a piros, hogy fájni kezd
 Szivem s el-elszorúl.

Hajh egykor sujtoló is volt
 É nép iránt az ég!
 Imádkozása vért lehelt —
 S ki nem hallgattaték.

Ne bánts, te metsző gondolat!
 Elzúgott a vihar —
 Kiszzenvedé, fáradva bár,
 Balsorsát a magyar.

Reményt mosolyg, reményt beszél
 Piros felett a zöld:
 Meghozta a jelenvaló,
 Mit a múlt esdekelt!

A honfiszív vidúl, dobog
 Büszkén, hatalmasan!
 Egy jobb jövő malasztihoz
 Biztos reménye van.

De, hogyha jobb jövőre vár
 Az ébredő jelen:
 Mint zöld s piros közt a fehér,
 Legyen szeplőtelen!

Mint kápolnában állok itt,
 Hazám, zászlód alatt —
 A hármasszín felszentelőn,
 Mélyen lelkemre hat!

EMBERGYÜLÖLŐ.

Mondod: rossz a világ,
 Bántók az emberek —
 Az élet köztök egy
 Zajongó fürgeteg!

Állasz magánosan,
 Miként kopár sziget,
 Az élet-tengerén —
 Gyűlölség van veled.

Túrd hát békével a
 Zajgó hullámokat —
 Szigetnek partihoz
 Tolúl az áradat.

LUGASBAN.

Ültünk szépen a lugasban,
 Arcza mellé kedvesemnek
 Csintalan kis ág hajolt be,
 Félrehajtja — újra ott van!
 Bárha ártogat szememnek,
 A kis ágat oh ne törd le!

Mért nem ül a pajkos honn?
 Mit keres szép arczidon?
 »A rózsához — súgja rég —
 Zöld levélke illenék!«

LENKE.

I.

Hol, mint elaggott óriás,
 Dunának partinál,
 Merengve fényes multjain,
 Visegrád romja áll:
 Hajh, szebb világ volt egykoron
 A víg és népes várfokon!
 Egy nagy király enyhité itt,
 Kedv közt királyi gondjait.

Virágkert volt a vár alatt,
 A kertben kis leány,
 És szívigéző kellemek
 A lány arczúlatán.
 A szép kis kertészlányra néz
 Epedve sok fényes vitéz —
 De ő kincsért nem esdekel:
 Kincstára a kigyúlt kebel!

Az est ha jött, lágy pázsiton,
 Körüle lombos ág,
 Űlt Lenke szép virági közt,
 Ő a legszebb virág.
 S zöld köntösében egy vadász,
 Kiben még ifju vér csatáz,
 Enyelgve lejt és úgy örül
 A legszebbik virág körül.

Megkedvelé a fürge, vig,
 Ártatlan kisdedet
 S jött a vadász minden napon,
 Ha csendes estve lett.
 Enyelgni jött negédesen —
 Várt Lenke rá szerelmesen,
 Kinek, midőn nap alkonyúlt,
 A legszebb hajnal felpirúlt!

II.

Midőn hegy-völgy levetkezé
 Zöldellő fátyolát,
 Ősz jöttinél a vári nép
 Budára zajlott át.

Szép Lenke nyugtalankodik,
 Mosoly nincs ajakán —
 Néz lomb közöl, nyiláson át,
 A távozők után.

Csak a vadászsereg felé
 Tekintget untalan,
 Aggódva, mert nem látja azt,
 Kiért oly nyugtalan.

Hogy elhagyá hitetlenül
 S most vissza sem tekint,
 Ez költe a leány szivén
 Gyötrelmet s néma kint.

Lassúdadan haladtanak
 A bánatos napok —
 Ösz apja mond: »jó gyermekem
 Miért e bánatok?«

»Ne búslakodj' leány, az agg
 Apát vidíteni kell!«
 De Lenke hallgat s szó helyett
 Hulló könnyel felel.

Melyet nem ismert ekkorig,
 A bú, szivére hat —
 És elhervasztja arczin a
 Piros virágokat.

Azóta jött s elszállt a tél
 Zordon fuvalmival,
 Tavasz lön és az ifjuló
 Berekben cseng a dal!

Kedves helyén, lágy pázsiton,
 Körüle lombos ág,
 Bús Lenke ül virági közt
 Most a halvány virág.

Víg s népes a királyi lak,
 Benn a vadászsereg:
 De azt, kit olyan égetőn
 Szeret, nem látja meg.

Lenkét a sírnak érlelék
 A kínos érzetek!
 Egy csillagos szép éjben a
 Halál csókolta meg.

Sirjához atyja vérező
 Szívvel kísérté el,
 S a sír felett szoborként áll
 Fehérlő fürtivel.

S az egykor oly boldog helyen,
 Felette lombos ág —
 Ott nyúgoszik virági közt
 Az elfonnyadt virág.

III.

Jár egy komoly tekintetű
 Vadász a sír körül,
 Melyen a megfosztott, szegény
 Agg kertész búban ül.

Nem sejti ez, hogy oly közel
 Dicső királya van,
 Ki szánakodva osztózik
 Nehéz fájdalmiban.

Mátyás király az álvadász,
 Ő járt enyelgve itt,
 A lány vidám tekintetén
 Feledni gondjait.

Alvó leányka, kell-e szebb
 Emlék vagy síri jel,
 Mint a köny, mely a nagy király
 Szemében ünnepel?

BOLDOG VILÁG.

A dalvilág boldog világ,
 És népe oly szelíd!
 Itt bizton elteszem magam
 Ha van, mi háborít.

Kis lombos nyári sátor az,
 Hol nincs forró sugár,
 Hol fel s alá a képzelet,
 Mint házi lányka jár.

És édes multat, szép jövőt
 Piros fűzérbe fon —
 S oly lágyszelíden mondja el,
 Mi jót remél a hon!

És túl a lombon, messze kiinn
 A zúgó élet van;
 Csak résen át tekintem én
 Olly csendes-boldogan.

De hajh! merülni kell közé,
 Mert tette hí a kor,

S csak az király az életem,
Ki véle egybeforr.

A dalvilág boldog világ!
Künn más nap süt reám —
Olvadni fog, mint hópehely,
Mit ott benn álmodám.

1841-BÖL.

Ifjat s leányt a szív
Szerelme egybehoz,
És mennek istenök
Kegyes szolgálához.

Hogy együtt álljanak
Napfény s ború alatt, —
Megáldó szent ígét
A papnak ajka ad.

De mond a tisztos agg:
»Ily íge tiltva van!«
A kettő összenéz
Komoly-fájdalmasan.

Nyugtatra int az agg,
És arcza felpirúl —
S ez íge szíven át
Hangzik le ajkirúl:

»A sorsot híveim,
 Melly csügg felettek,
 — Mert nékem tiltva van —
 Az isten áldja meg!«

ZIVATARBAN.

Zúgó fenyves szögletében,
 Biztos zsúpfedél alatt,
 Pórkunyhóba elvonulva —
 Néztem a villámokat.

Gyúlt az ég és elsötétült
 Tompa durranás között:
 A kunyhónak ajtajához
 Reszkető leányka jött.

»Jer apám, az úr nevében
 Lesz talán itt menedék —«
 »Koldusnép menj! zápor ellen
 Van közel fenyű elég.«

Igy a kunyhó vad lakója —
 Szívem menni késztetett,
 Félve, hogy leküld az isten
 Rosz fiára mennykövet.

LEGDÚSABB FEJDELEM.

Kerner Justin után.

Királyi lakban, körben áll
 Büszkén több fejdelem —
 Az egyik mond: »Ki mérközik
 Országgra énvelem?«

»Földemnek gazdag bércziben
 Ezüst, arany terem —
 Aranynyal minden útamat,
 Ha kell, himezhetem!«

»Hazám nekem dús völgyein
 — Így szól a második —
 Nehéz kalászszal, halmain
 Borával áldozik.«

Még többnek ajkin hangzik ily
 Magasztaló beszéd;
 A végső így hiresztelé
 Honának érdemét:

»Földem szegénynek mondatik,
 Ezüst s aranyja nincs:
 De boldogítva rejtezik
 Ölén egy drága kincs.«

»Vidéke zord vadonjain,
 Az erdős ormokon —

Fejem nyugodtan bárkinék
Ölébe hajthatom.«

S a körnek minden ajka szól:
Sorsod magasztalom!
A nép szerelme legdicsőbb
Fejdelmi kincshalom.

ANAKREONI DAL.

Németből.

Bort igyál! így szóla Bachus
Hozzám egykoron;
Venus mond: szeress! Apolló:
Múlass lantomon!

Hogy ne légyen egyikök se
Bosszuban velem:
Bort iszom s dalolva a szép
Lánykát ölelem.

DAL ÉS SZERELEM.

I.

Szép a könyv, miként piroslo
Esti hab —
Benne dal van, bársonyánál
Pirosabb,

És a dalban a mi lelket
 Édesít:
 Hófehér újj járja lágyan
 Lapjait.

A kis ártatlanka szépen
 Elmerül;
 Mintha titkot rejtegetne,
 Néz körül.

Volt Tihanyban, a mely hangra
 Hangot ad:
 Dalból visszazeng a csendes
 Gondolat.

A mi lelkén halkszelíden
 Átfuvall,
 Arra csengő, tiszta hangot
 Ad a dal.

Mélyen ül egy bűvösédes
 Gerjelem —
 Zeng az ének: itt az első
 Szerelem!

A kis ártatlanka mélyen
 Elmerül —
 Mintha titkot rejtegetne,
 Néz körül.

És ki béhall kebelébe
 Boldogabb!
 A kicsiny szív halk ütése
 Hangosabb.

Bár ha ütni hallaná a
 Dalfű —
 Nem kell boldog homlokára
 Koszorú!

II.

Összenézni és szeretni
 Szép dolog —
 Dalfű és kis leányka
 Boldogok!

A piros könyv feledésben
 Vesztegel;
 A verő szív édesebben
 Énekel.

Ha keresne, tőle verset
 Nem talál:
 Most szerelmi dalolása —
 Csókban áll.

SYLVESTERÉJBEN.

Kebelén a mult időnek,
 Elhal évünk, a jövőnek
     Uj szülötte tün elő:
 Künn a barna éjszakában,
 Nagyszerű temetkezés van,
     S nagyszerű keresztelő.

Elfuvallt az év felettünk,
 Annyi kedvest eltemettünk,
     Alszik az nyugalmasan —
 Fenndobog még oldalunkon,
 És lehellő ajkainkon
     Még az élet kelyhe van!

Ád az élet boldogságot,
 Hol a szellem önt világot
     S új erőben él a hon!
 A hazák jó istenének,
 Zendüljön meg hálaének
     Szívből ömlő hangokon!

Melyek íme elfolyának,
 Szép s dicső napok valának:
     Mert egy nép emelve lett!
 Voltak, a kik küzködének,
 A veríték emberének
     Férfihála, tisztelet.

Tiszta szív és tiszta elme,
 Istenszakra gerjedelme,
 Éles és mindenható!
 Ez ha kísér ellenébe,
 Bizton nézhetünk szemébe,
 Lesz az évnek sorsa jó!

Cselt azok hiába vetnek,
 Kik verőfényt nem szeretnek,
 Sas odúban nem tanyáz!
 De verőfényt esdekelve,
 Fészke árnyiból kikelve,
 Hőn a nap felé czikáz!

HONVÁGY.

Parton állok, hol zajongva
 Habra hab tolúl,
 Álmodozva ifju évim
 Boldogságirúl.

Felzajong dagadt hevében
 S forr az agg kebel
 És bölcsője szép honába
 Visszaesdekel.

Vissza, vissza, hol szelíden
 Ringatott anyám —
 Altató dalát, az édest,
 Mintha hallanám!

Hol a szív először érze
 Kéjt és bánatot —
 És szerelmem rózsafája
 Felvirágozott.

Messze vagy te szent határ, túl
 Annyi tengeren —
 Látlak én még, mondja szívem
 Hő sejtésiben.

Elsodort a sors öledből
 S elfeledtelek:
 Mert ez új szabad világba
 Álmim üztenek.

Tűnt a kor, apadtak arczim
 Bú s öröm között —
 Hollófürtöm bú s öröm közt,
 Megfihéredett.

S most, midőn forró éltemben
 Hűvös estve lett,
 És keresni ősz szakállom
 Int nyugvóhelyet:

Vágyam egy: bölcsőm honába
 Térni boldogúl —
 Csak egy kis darab magyar föld,
 Síri ágyamúl.

KARÁCSON ESTVÉJÉN.

Örömvirág volt a karácsonestve!

Hogyan leszedték tünde bársonyát —
Piros napoknak halvány unokája,

A multból olvad játszi fény reád.
Oly tiszta volt a föld, oly jó az ég,
Oly boldog én, midőn gyermek valék!

Középen szent fa, tarkán ékesítve

És gazdagon, hogy meghajolt az ág —
Miért is égett annyi mécs körülé,

Nem volt-e arczimon elég világ?
Elég világ anyám könnyűs szemén,
Ha eltekintett boldog gyermekén?

És reggelenként nyúlva nyult a kéz

És volt a napnak bája alkonyig;
De a mohón szakasztó kéz alatt,

A szent fa szépen elvirágozik.
Suhant az év s midőn alunni ment:
A kedves szent fa újra megjelent.

Azóta csendes gyermekéletemnek

Bűvös meséje régen megszakadt:
Jó angyalom a kis fenyű helyébe,

Szent fául hozta ifjuságomat.
Hogy eltekintsen újra gyermekén —
Anyám után hiába néztem én.

Az új fa dús, az új fa oly sugáros!

Reménylevél takarja ágait;

Kicsillogott a szerelem virága;

Túlföldi fényben tündökölt a hit.

Mért hozta, lelkemet zilálni szét,

A kétkedés csapongó vesszejét?

Mért jó az élet a komoly valónak

Izmos kezével rázni ágait?

Hogy róla minden, minden elszakadjon,

Mi földi szárnyon égbe vitt!

És hogyha ennek kincse szertehull:

Számomra többé szent fa nem virúl!

LENGYEL HANG.

Sirjában nyugszik nemzetem,

A nagyszerű halott!

Hantjára a népöldöklő

Könnyeznem sem hagyott.

Bilincsre fűzve hajtatott

E zordon ég alá —

»Hadd fázza le — így zúg — hevét,

Mely harezra unszoló.«

Éltemnek végső lángzatát,

Bizton kioltanám!

De sejtés száll meg, mondva, hogy

Meglátom még hazám.

Leomlom akkor sirodon
 Elölt nagy nemzetem —
 S e percz alatt öröm között
 Ellebben életem!

KOSCIUSKO.

1816.

Zöld mohágyon a havas tövében,
 Alkonyatkor ül egy vén vitéz
 S elmerengve csendes arczulattal
 A lenyugvó esti fényre néz.
 Hajh! de agg szívében, mint a forrás
 Gerjedelme, felzajong a mult —
 Érzi, sorsán tépedt nemzetének
 A szerencsenap lealkonyult.
 S mint lenéz galambfehér hajának
 Fürte leng az est fuvallatában:
 Karja csonka, más kell a hazának!
 Lelke olvad, lelke fáj buvában —
 S a szabadság megvert emberének,
 Ősz pillái könnyekkel telének.

A HAZÁHOZ.

Sokkal erősb, ha aludt, a munkás ember: erősebb
 Légy te is ébredező szép haza álmod után!

HOSSZU ÁLOM.

A hosszú álom gyengít: így nem csoda hogy te
 Ős haza nem vagy erős — százados álmod után.

HALÁSZOK.

Kis sajka vígan úszik a
 Kékellő part felé,
 Miként madár, mely vándorlás
 Után honát lelé.

Alkony pirúl, a tengerár
 Simára csendesül —
 A csolnakon egy vén halász
 Egész családá ül.

»Holnap nyugodjék a lapát!
 Mert holnap ünnep ám —
 Így mond az agg »s a szent misét
 Olly rég nem hallgatám.«

»Ünnepkor új köntöst kapok,
 Tarkát ígért apám —
 A sok gyerek mint nézi majd
 S ujjal mutat reám!«

Örömben így riad fel egy
 Kicsiny piros fiú,
 S ismét a sajkához simúl,
 S a sípon újra fű.

Szögletben a halászleány
 Nem is tekint körül:
 Szép csendesen gondolkodik
 Édes szerelmirül.

S a karesu szép halászlegény
 Evezget szótlanúl,
 Mosolyg, lehajtja homlokát,
 Titkolt reményre gyúl:

A kedves lejt ünnepnapon
 Ő véle könnyűden!
 Ez bántja tán hugát is ott
 A sajkaszegleten.

Alkony pirul, a tengerár
 Simára csendesült:
 Felbukkan egy halóriás
 S a kis ladikra dült.

Imádkozás, öröm remény
 A mély habokba vesz,
 És a lapát nyugodni fog,
 S az ünnep — hosszú lesz.

SZERELMI PÖR.

Édes leány, hamis leány,
 Szivem panaszra kél —
 Te csókolódtál lenge nád,
 S hitetlenné levél!

Dalom csak félve reszketett
 Az első csók elé

S szép ajkidon azt jó korán,
Más boldog föllelé.

Ki volt e más? pirítsalak
Leányka általa,
Kivalljam-e? a kellemek
Igéző angyala.

Ezt eltagadnod nem lehet:
Hisz csókja árulón,
Öröklő fényben tündököl
Bűbájos arczidon.

A LÁNCZHÍD ALAPKÖVÉNEK LETÉ- TELE ALKALMÁNÁL.

Pesten augusztus 24-kén 1842.

Hullám alá ott künn magot temettek,
Melyből — daczos habok pirúljatok —
Maholnap hajh a szellem fegyverének
Nagy győzedelmi íve kelni fog!
Nyakát a vén folyam békén lehajtja,
Mely olly sokáig délczeg s büszke volt!
A honfiak nagyobbat ünnepelnek —
Az ész előtt egy nemzet meghajolt!
Nemzet, mert az lesz hogyha nem fajúl,
A szertehajló nép osztályibúl.

Nemesbül, kit bölcsője mond nemesnek,
S mert munka sok van, nyujt kezét:

Így a jövődő boldogabb mezőin
 Aratni nem fog, a ki nem vetett.
 Egy ezredév sokat, sokat felejte!
 Aludjanak a holtak csendesen —
 Választott nép, ez ősök sarjadéka,
 Kezedben áll, hogy egy legyen!
 Jog és szabadságban a szentelt fedél:
 Alatta forrjon egybe, és — megél.

Tudom, tudom, hogy vonzó földi érdek
 A gyarló emberen nehéz bilincs,
 És áttekintni a jelen határin
 Mindenkinek saspillantása nincs:
 Lesz még ború s a völgy hideg ködében
 Lejárt időket zengő rommadár —
 De nem hazug talán a szív sugalma:
 Ki oly soká, az nem hiába vár!
 Választott nép, ki gúnynyal néz reád,
 Temesse föld alá gyalázatát!

Hajh! mit a jobbak közted hirdetének,
 Nehéz a leczke és magasszerü:
 Te hűn tanúlod és Dunánk fölébe
 Növekszik a megtestesült betű!
 Magasztos íge lelkes hirdetői!
 Ha lesz, ki meg nem állja hangjait
 S veritékért tövissel fog fizetni —
 Az öntudat nyugalma istenít!
 És nemzedékről nemzedékre át,
 Meleg szivekben élni, üdvöt ad.

ÜRES BÖLCSŐ FELETT.

Kicsinyke s most uratlan ház!
 Lakód kivándorolt,
 Kinek te benned egykoron
 Egész világa volt.

Most kétes életsíkon áll,
 Küzd pályaharczokat —
 S üdvöt kemény küzdelmiért
 Vagy tán — nyomort arat.

A kedves ősfedél alá,
 Ha egykor visszatér,
 Fején hollófürtök helyett
 Fehérlő őszi dér:

Mondván, miképen folytak el
 A nyugtalan napok,
 Vidám, vagy tán igen komoly
 Mesét regélni fog.

S ha akkor bölcse rád tekint
 Vigasztalhatlanúl,
 Tudom, tépedt szívéből e
 Sohajtás feltolúl:

Öledben, hol csak nyugalom
 Volt véle s békeség,
 Örök szenderbe jó korán,
 Mért nem ringattaték?

1841-BÖL.

A lelkes ősz komoly nagyon,
 Gondokba süllyed el —
 »Vidúlj apám!« lágy hangon jó
 Leánya esdekel.

S szelíden, mint borúk közé
 Midőn a hold benéz,
 Tekint reá a lány, redőt
 Simítani nyúl a kéz.

De ő, miként ha mondaná:
 »Hajh! messze még a kor,
 Mig annyi ész és annyi szív
 Erősen egybeforr!«

Nagykétkedően elmerül
 Hóneszmék árnyiban —
 Zöld asztalán egy nagy magyar
 Utolsó könyve van.

ELÁRULT SZERELEM.

Uj-görög böL.

Csendes éjben a leány
 Megesókolt titokban;
 Gondolám, csak bizhatunk
 Tán a csillagokban.

Elcsevegte egy lehúllt
Csillag a vizeknek,
Hab lapátnak, a lapát
A halászgyereknek.

Kedvesének a halász
Eldalolta régen:
Zengi most fiú s leány
Minden utczavégen.

DIEGO LEON.

Parancsra vár s fájdalmasan a földre néz,
Spanyol börtönnek udvarán, hat közvitéz.
Mellében a hat férfszív keményen ver:
Bilincsre jut, ki kétkedik s reszketni mer!
Parancs ha hangozik, hajh, akkor löni kell —
Előttök a derék Diego térdepel.
Éltében dél se volt s már késő estve van
S az éj közel a hat vitéz golyóiban.
Imádkozott, felkelt a hős s ily hangot ad:
»Bevárom én szabad szemmel halálomat,
Hisz több golyó sivít a harcok mezején —
Állottam ott s szemem be nem kötözgetém!
Vezérték voltam s az vagyok, parancsolom«
— Hat férfimellben megfeszült a fájdalom —
Villámszemével szerte néz »tüzet fiúk! —«
Lőnek, — benn síri csend: künn a nép átka zúg.

KIS ÉLETKÉP.

Tavasza van és a déli szél
 Oly lágyszéliden fú:
 Fris pázsiton, napfényben ül
 S enyelg a kis fiú.

Feléje lebben egy szelíd
 Galamb, karjára száll
 S reásimulva nyugoszik
 Pirosló ajkinál.

A toll között, mihez tapadt,
 Az ajk pirulva ég,
 Oly szépen, mintha rózsza új
 Hó közt virágzanék.

Boldog fiú! tekintve rád
 Oly hön emlékezem —
 Egy rég elhangzott zengemény
 Újúl meg keblemen.

De majd jövődre gondolok
 S jövőd borúirúl,
 Fájdalmas sejtés sebzi meg
 Szivem s az — elszorúl.

Elszáll, miként galambod itt,
 Szivedből majd a bék',
 Elmondod: »régi szép idő
 Midőn gyermek valék!«

INDULUNK.

A nemzetek nagy tengerén,
 Hajót indulni látok én;
     Bizton, hatalmasan!
 Vidor habok lakója lett,
 Nem zengem, a mit szenvedett
     Vér s könny hullámiban.

Egy jobb idő harangja szólt
 És népe, mely oly álmos volt,
     A munkatérre gyűlt;
 Zugott közöttte: kelj! ne késs!
 Vitorlaként az ihletés
     Hatalma megfeszült.

Leszállt a köd, jól fú a szél —
 A nép evez, vigyáz, s remél,
     Adott az ég derút —
 Világinál tán jutni fog
 Parthoz, hol egyaránt a jog
     Istensugára süt!

Izmos karok lapát után!
 Forró napoknak alkonyán
     Megáld a nemzedék —
 S mondják, az áldás üdvöt ad:
 Üdv lesz, ha honfi öntudat
     Nyugodt szívünkben ég.

Ki szirteket s örvényt talál,
 Az ész szelid fáklyáinál
 Hiven mutassa azt
 S türelmesen hontárs iránt —
 Hajh! a gyanú fulánkja bánt
 S ezerfelé szakaszt!

Igy hosszú, hosszú lesz azt út!
 Büzös, ki könnyelműn gyanút
 Rokonszivekbe olt;
 Már gyermek tudja s tudja más:
 E hon soká a szétvonás
 Megvert hazája volt!

VÁLTOZÁS.

Viseltem én is egykoron
 Vidám, nyílt homlokot!
 Lantomban csak szerelmi hang
 S enyelgő dal lakott:

De a midőn hazám iránt
 Kigyúla érzetem —
 Nyílt homlokom redőkbe gyült,
 Komoly lett énekem.

MENYASSZONYUNK.

Mért zengjelek szívem leánya?
 Magad vagy legszebb költemény!
 A földi angyalt megszeretni
 Magyarnak szíve nem kemény.

Ha felmelegszen a dalinger
 Kezembe polgárlantot ad,
 Megénekelni a jövődöt,
 É nemzedék menyasszonyát!

Komoly napokban lágy szerelmek
 Búgó galambja más legyen —
 Hadd zengjem én menyasszonyunkat,
 Ti lángfiúk völgyön, hegyen!
 Ő az, ki most kérdő szemekkel
 A vőlegénynyel összenéz,
 Hogy sziv ver-e a nagy kebelben,
 Érette élni, halni kész?

Nem látogatja fényözönben
 A vőlegénynek álmait,
 És hervad arcza kellemében
 És homlokára gyászt borít.
 A szenvedő, fénylőbb világot
 És tiszta léget esdekel —
 Lövelljete sugárt elébe,
 Hadd mosolyogjon újra fel!

Lövelljete sugárt elébe .
 Ti lángfiúk völgyön, hegyen!
 E levegő a szent szabadság,
 E napsugár — a jog legyen.
 Jog és szabadság, nem mit eddig
 Csak vak szerencse osztogat:
 De mit, midőn a lelket adja,
 Emberfiának isten ad.

Van a ki mond: »a köd ne vesszen!
 Az ős idő szentelte meg« —
 Van a ki mond: »jog és szabadság
 Csak itt a dombon kellenek!
 Zugjátok hajh e nép fülébe,
 Hogy üssön lelke lelkin át:
 Beteggé tetted a jövőndőt,
 E nemzedék mennyasszonyát!«

»Te szolgaföldben is oly édes,
 Oly nyugodt álmod alhatol:
 Míg apja bűneért feletted
 Az ártatlan fiú lakol!
 Míg csendes éj terül szemedre,
 Zajongó kín leszen velünk,
 Ha egy legázolt gyászjövőndőt,
 Sápadt menyasszonyt ölelünk!«

B. EMLÉKKÖNYVÉBE.

Beúszva ifjuságunk habjait,
 A szép folyam közös csónakja vitt.
 Felezve bajt, felezve örömet,
 A csónak népe vígan evezett —
 S oly dúsan zöldelő partok között,
 A férfikornak tengerébe jött.
 Miért is volt a hullám oly sebes?
 Most mindenik külön sajkát keres!
 És karral észszel tenni elmegyén:
 Hogy álmainkból szép való legyen.

Isten veled! ki tudja, merre s hol?
 De lobogómmal még találkozol.
 »Gondolj reám!« azt más hadd írja meg,
 Nem irtam én: hisz én — ismertelek.

R E G G E L.

Álmainkba hajnalon
 Tündérkéz virágot olt —
 Álmaim virága ma,
 Mondjam-e? leányka volt.

A hivatlan napsugár
 Jó s szemembe játszogat
 És bezeng a csattogány:
 Szertetépik álmimat.

Zugtam én: »sugár ne szórd
 Ablakomba fényedet!
 »Lomb közé kis dalharang
 Hord el zengeményidet!«

S íme a tulablakon
 Zöld redőny megől, mikint
 Bimbajából a virág,
 Szép piros leányka int.

Álmaim viráginak
 Szebb zománcza nem lehet!
 Szórd be máskor napsugár
 Ablakomba fényedet!

Verd fel oh a csattogányt,
 Mely riasztó hangot ad —
 Csintalan nép eljöhetsz
 Szertetépni álmimat!

ÉJFÉLHARANG.

Kerner Justin után.

Hallod-e fenn a harangot?
 Nem a szellő rengeti:
 Csak nehéz s kemény ütésre
 Ömlenek ki hangjai.

E harangnál a dalosnak
 Árva szíve tesz-e mást?
 Hogy kifolyjon zengedelme —
 Tűr fájdalmat, tűr csapást.

Ily csapás az elszoruló
 Szívre tette, érzem én —
 Hogy felhangzott e dal is a
 Barna éjnek közepén.

KÖRÉNEK.

Csók a hontalannak! de nem
 Bujdosunk vele:
 Hamvig el nem halt e nemzet
 Anyakebele!

Szent erő fuvallatára
 Lobban újra s gyúl —
 S égni fog, ha isten őriz,
 Olthatatlanúl!

Jámbor ajkon, jámbor ének,
 Mely az égbe kel;
 Ki szerelmet, ki pirosló
 Kelyhet énekel,

Ott, hol istent ünnepelnek,
 Ott hol szeretünk:
 Bérczen, völgyön, kéj- s gyönyörben
 Van a hon velünk!

Hadd pezsegjen szív alúl a
 Sujtó férfihang?
 Itt vagy-e leány, te lágyan
 Csengő estharang?

Melyhez ember mindenének
 Gondolatja font —
 Jertek együtt kézszerítva
 Énekelni hont!

A hű s tiszta szerelemnek
 Boldogsága szent!
 Van, ki értte pusztá szívvél
 Esdekelní ment.

Lelket a magyar leánynak
 S honfiszellemet —

Nem kíván üres virágot;
 Ő hazát szeret.

És ha majd a rózsaszálhoz
 Bimbó tűzve lesz,
 Felmosolygó gyermekarczot
 Kebelére tesz:

Meghajol rá karja, lelke
 Gondos-édesen —
 A fiúból harmadízig
 Nem lesz idegen.

Megfürdik vészes vizedben
 Boldog ifjuság,
 És a férfi rendületlen
 Életpartra hág.

Annyi munka vár fejére
 És talán vihar —
 Tudja büszke fájdalommal,
 Tudja, hogy magyar.

Márványoszlopos teremben,
 Kunyhó szűk padán:
 Tenni illik a magyarhoz
 Későn és korán!

Nem virulna sem barázda,
 Sem királyi szék,
 Ha veríték harmatával
 Meg nem öntenék.

Jó, erős lapát a kézbe
 És a szívbe hit!
 A sohajtás gyenge szellő,
 Partva nem segít.

Hol veríték foly, az isten
 Áldó szót teszen:
 Munka, munka s porszemekből
 Büszke hegy leszen!

De mint volt a véridőben,
 Jobbra, balra más —
 Ma sem foly e nép szivéből
 Egy imádkozás!

Porszemekből egy a Mátra,
 Nincs ki törje meg!
 A jövőendő szent nevében
 Egyesüljetek!

Ujra egybefolyt Pozsonban
 Népünk veleje —
 Szállja meg a szent igazság
 Istenszelleme!

A kit őse érdemével
 Jogban felemelt,
 Fogja az bilinesre kötni
 A hiú kebelt!

Terepély lesz a szabadság
 Régi fája még —
 S a magyart el nem tapossa
 Az időkerék!

ZSARNOK.

Villámhárítók vannak palotádra kitűzve:
 Bizton nézed azért isteni kéz nyilait.
 Átokhárítód még nincs, mely védeni fogná
 Ősz fejedet letiport nemzetek átkaitól!

DALNOKBAJ.

Dal a szív hangosb verése!
 Egykor így daloltam,
 A midőn a szerelemnek
 Még ujoncza voltam.

Nem, nem így van tarka népü
 E magyar hazában!
 Itt meghalhat énekével
 A dalos magában.

Tedd kezedre kedvesednek
 Lágy kezét s megérti —
 Idegen hang a magyar dal,
 Még talán megsérti!

S míg közöttünk a leány mind
 Honlány fogna lenni —
 Jó fiú meleg szíveddel
 Elmentél pihenni.

ÖRLEGÉNY.

Csipős az éj és a huszár
 Busan lép fel s alá:
 Ő az, ki a gyöngyéletet
 Fennen magasztalá.

Nyomán ropog, sivít a hó
 És a legény sohajt —
 Gondolkodik, tiz éve hogy
 Mikor telik be majd.

Kancsók között nem fútt a szél
 Az átkozott tanyán,
 Hol kedve gyúlt csillámruhák
 És fürge mén után.

Lelkében visszavándorol
 Kedvelt övéihez —
 »Ha megkerülök Erzsiből,
 Beh szép menyecske lesz!«

Többé nem oly csipős az éj,
 Hogy megbusitaná —
 Fagyos bajsztát simítja meg,
 Vigan lejt fel s alá!

HÁRS ALATT.

I.

Ültem alkonyatkor
 Egy vén hárs alatt:
 Nékem ott terem meg
 Dalra gondolat.

Jött kis lányka, láttam
 Lombnyiláson át,
 S a virágos ágyon
 Öntöz rózsafát.

Hajh! a rózsafának
 Nincs virága még!
 A piczin leányka
 Már is eltűnék.

Szép remény kíséri
 Jó szülőihez —
 Holnap a bokorban
 Ifju rózsza lesz!

II.

Pirúlt a hajnal,
 Madár dalolt —
 Szivemben a kis
 Leányka volt.

Miként enyelg majd,
 Miként örül,
 A felvirágzott
 Bokor körül.

Figyelve lestem
 A hárs alúl —
 Szelid örömmel,
 Mondhatlanúl:

Hajós tekint így
 Zöld part felé:
 Nem tűnt a kedves
 Kis lány elé.

III.

Csendesen borúla
 Rám uj alkonyat,
 Lombos csarnokomban,
 A vén hárs alatt.

Elkinéztem ismert
 Rózsafám felé —
 Nem tűnt a piczinyke
 Kedves lány elé.

Halvány nő szakaszt ott
 Rózsát, rozmarint:
 Rózsa rozmarinnal
 Búra, gyászra int.

Ki sem kérdezém, hisz
 Ő úgy zokogott:
 A kis lánykát többé
 Meg nem láttam ott.

A Z É L E T B Ő L.

I.

Cseng az ércz, asztal körül hat
 Sápadt arczú éjvitéz,
 Szúró, rémes pillanattal
 Színezett lapokba néz.

Váltva jár kel a szerenese!
 Fénylik s elborúl a szem —
 A hat úr baloldalában
 Forr remény és félelem.

Felriadt egy s rossz fejére
 Zúgva átkot elrohan —
 »Jól halásztunk!« mond a többi
 Felkaczagva hangosan.

II.

Egyszerű polgárszobában,
 Átvirasztott éj után —
 Asszony ül fájó szemekkel,
 Könyvtől ázott pamlagán.

És körüle mostan ébredt
 Pár piros kis gyermek áll;
 A fiúhoz szól a lányka:
 »Mondd, mi szépet álmodál?«
 »Várj hugom, apánk ha eljő —«
 Árva gyermek csak beszélj!
 Hasztalan ne várd apádat —
 A Dunának árja mély.

PÓRLEÁNY.

Tölgy alatt a dombon ültem,
 Nyílt daloskönyv térdemen:
 Szebb az ének, mely igézve
 Lomb alól foly édesen.

Szertenéztem, völgy öléből
 Felkanyarg az árnyas ut —
 Kis kosár kezén, az úton,
 Szőke pórleányka fut.

Elpirulva rám tekintte,
 Nagysietve elhaladt, —
 Nézve néztem és eszemben
 Volt a pajkos gondolat:

Bár lehetnék barna Bandi,
 Átölelni hónyakát!
 Tudva, csókot jó hiszemben,
 Könyves úrnak ő nem ad.

BORDAL JUNIUSBAN.

Kerner Justin után.

Mi küld a dombról illatot
 Az ékes völgybe le?
 Fájához uj lombbal simúl,
 A szőlő vesszeje.

Mi zajg, mi zúg a ház alatt
 Pinczének mélyiben?
 Bor az, mely kötve nyugodott
 Hordóban csendesen.

Megérezé a domb felől
 Hazája illatát,
 És törne most e hon felé
 A vas abroncon át!

Ki lenne köztünk zsarnok úr?
 Fiúk hol a pohár?
 Hadd jójjön a szabadba fel,
 Miért epedve vár.

A hegy felé köszöntsetek
 És zengjen dal bele:
 »Szabad fiú, fenn illatos
 Hazádat látod-e?»

Ezernyi szemmel boldogan
 Pezsegve széttekint,

A lomb közül ezer virág
Szemébe visszaint.

Forr zengve: »üdvöz légy hazám,
»Te fényölelte fok!
»Csak rajta most szerettem —
»Utolsó nem vagyok!«

Oh nedv te oly hatalmasan
Ömölsz a sziven át!
Pohár pohárhoz éltetőn
A drága szent hazát!

És azt, ki messze földön él,
Vagy börtönkinban ég —
Hogy, mint e bor, a sír előtt
Honát meglássa még!

NOTTINGHAM BETTYHEZ.

Szavam halvány igen
Lezengni bájidat,
Leány tul tengeren —
Te fényes gondolat!

Körüled annyi sztv
Örök tömjéne ég,
Hiredtől bételik
Hazád s a messzeség!

Tiszának partinál
 Kis barna lány lakik —
 A fényezett urak
 Pesten nem ismerik:

És ez feletted áll,
 Hidd el, te büszke kincs!
 Mit ér a csillogó
 Harang, ha szíve nincs?

AZ ÉLETBŐL.

Junius 5-kén 1842.

Ős Budának bércze, völgye
 Tarka néppel telve van;
 A magyar polgár pohárka
 Sört iszik nyugalmasan.
 Hogy Hunyad magas fiának
 Kerte lakja hol valának,
 Untató ki néki mondja —
 Mult időkre semmi gondja:
 Mert vasárnap van, mulat.

Pesten egy komoly teremben
 Honfiak, gyűlése tart —
 Nézd Hunyadnak nagy fiáért
 Lelkesedni a magyart!

Nemzetünnep — a falakról
 Ősök intnek csendesen;
 Honfiúk és ősi képek,
 Lesznek együtt ötvenen.

Mely felé egy ezredévnék
 Hő emlékezése von,
 Mennyi fényes úri nép van
 A felejtett Rákoson.
 Hol ő nyargalt hajdanában,
 Angol futtat mostanában,
 És ezer szív és ezer szem
 Felriasztva, megfeszülten
 Egy sovány lovászra néz!

Pesten egy komoly teremben,
 Honfiak gyűlése tart:
 Nézd Hunyadnak nagy fiáért
 Lelkesedni a magyart!
 Nemzetünnep! a falakról
 Ősök intnek csendesen —
 Honfiúk és ősi képek,
 Lesznek együtt — ötvenen.

KIS IDÁMNAK.

Dalt kívánsz leányka tőlem —
 Küldök, itt a dal:
 Nincs himezve a hízeltés
 Álvirágival.

Kisdéd s egyszerűre fontam,
 Lenne mint magad —
 De nem birtam rálehelni
 Szende bájidat.

MÁJUSI REGGELEN.

El el velem!
 Kit boldog álomból riaszt
 Madárdal, napsugár,
 S kinek virasztó könnyet lel szemében,
 El el velem
 A fellegetlen kúp alá!
 Ha szépek voltak hajnalálmaid,
 Fonjad tovább —
 Álomnak szebb zománcza nem lehet!
 Sírtál? veres szemed megenyhül.
 Kinéz szorító bimbájából
 S életre vágy a nyugtalan virág,
 A kis madár csattogva felczikáz,
 Ragyog, zajong az ébredő tavasz —
 Hadd fürdenünk szabad hullámiban!
 A zúgó város tarka népe közt
 A lélek úgy megkérgesül —
 El el velem
 A fellegetlen kúp alá!
 Gondolni istent, a világ urát!
 Sárgára olvasott jámbor lapon
 Keresse más — én itt lelem!

Érezni a természet mint lehull
 S némán tapadni szent ölére,
 Mint anyja keblén gyermek nyúgoszik!

J E L V A.

I.

Csatára hí sujtott hazánk,
 Kebled dobog s hevül —
 Isten veled! habár e szív
 Nyugalma elrepül.

Igy Jelva egy kiszenvedett
 Kemény belharcz után:
 A hon szerelme ünnepel
 Derengő homlokán.

Megáldja szíve kedvesét,
 Hazája bajnokát —
 Hölgyét a búcsúzó vitéz
 Forrón ölelte át.

S némán elindul, oldalán
 Csügg felszentelt aczél —
 Érzelmiről oly fenn a
 Szikrázó szem beszél.

II.

Kitört, mint aethnatüz, a harc!
 Egy nemzet síkra száll,

S miért ölö fegyvert fogott,
Az élet — vagy halál.

Kitört a harc, forr lávaként
Az eltapodt hazán
S a merre omlik égetőn —
Vér és hamv nyomdokán.

Szabadságért kigyúlt az agg,
Kigyúlt az ifiú —
S hogy karja még nem bír vasat,
A gyermek szomorú.

Csatáznak ők, s miként fenyű,
Ha szélvész szárnyra kél,
Nemes szablyák viharja közt
A zsoldos veszni tér.

De, mint bősziülő tengerár
Kicsiny sziget fölé,
Vesztőkre egy határtalan
Sereg tolúl elé.

És elpusztúl a harci sík,
Majd újra népesül —
Ifjú vitézek kelnek az
Elhaltak véribül.

Kemény a sors s kit átka nyom,
Az üdvöt nem talál:

Mit a szentelt sereg kiküzd —
 Az egy dicső halál.

Hanyatlik a nemzethalott,
 Öló vész járja át —
 Távolban ágyú menydörög,
 Zúgván hattyúdalát.

III.

Túl hegyen és túl mezőn,
 Zordon ég alatt,
 Mely a tájra mostohán
 Szór jeget, havat.

Rém gyanánt ki tévelyeg
 Késő éjszakán,
 Köny között tekintve a
 Tűnt remény után?

Keble dülva, szíve tört,
 Arcza halovány —
 Jelva az, a száműzött
 Lengyel honleány.

Rabbilincs csörgésinél,
 Itt e jéghezán,
 Halt el ifja, a vitéz,
 Szíve bánatán.

Fellegen túl szebb hazát
 Lelt a hontalan:

Nincs kereszt, mely mondaná,
Merre sírja van.

»Hol van eltemetve, ah
Ifjú kedvesem?
Mélyen jég és hó alatt
Alszik csendesen.«

Bánatöntött hangja oly
Égig elható —
És könnyörre bírja azt:
Int egy mennylakó.

Jóni int az égbe fel —
Jelva keble hűl,
Húnyt szemére a halál
Éje elterül.

PORTUGALLBÓL.

Szerelmi kéj pillantatában
Mondád nem egyszer: életem!
Oly jól esnék e szó szívemnek —
De ifjúságunk elmegyen.

Halálba vész el minden élet,
Említs e szó helyébe mást;
Mondd: lelkem! ez, miként szerelmem,
Nem ismer síri pusztulást.

VIRÁG ÉRT.

St. Adelnának.

Hoztam estve szép virágot,
 Rózsabimbó közepén —
 A virágot egy piczinke
 Gyermeklánnytól kaptam én.

Rózsabimbó felpiroslik
 Még talán ez éj alatt:
 Míg a lányka dalt szerethet
 Évek éve elhalad.

S mást nem adhatok cserébe —
 Elzengem, hisz egykoron,
 Felsarjadva bimbajából,
 Rátalál a hajadon.

Most adom meg: mert hisz addig
 Ifjuságom szélbe vesz —
 És e szívnek és e lantnak
 Legjobb húrja halva lesz.

BÉLA ÉS ILKA.

Uhland után.

Béla.

Mindenütt miért kacsintgatsz,
 Kis hamis, reám?
 Jól vigyázz piczin szemedre,
 Megvakítod ám!

Ilka.

Nem látnál, ha nem bolyongna
 Szét tekinteted —
 Kis nyakadra jól vigyázz, mert
 Még kitekered.

HONVÁGY A HONBAN.

Messze földön a szív megbetegszik,
 Mint az idegen madár —
 És ha súlyos a sorsnak bilincse,
 Vágya szárnyin a hazába jár.
 Vágyam szárnya merre szálljon át?
 Honn vagyok, nem érezvén — hazát.

Hisz e tölgyes volt bölcsőm adója,
 Benne nő számomra sírkereszt:
 Tengeren túl mintha messze volnék,
 Vágyam mégis szárnyakat mereszt.
 Névre e völgy bár magyar legyen:
 A magyar szív rajta — idegen.

Tarka népe, régi mámorában
 Tompán várja, mit a holnap ád,
 Meg nem fürdik honja örömében,
 Meg nem issza honja bánatát.
 Nemzetélet! pusztá szó — mit ér?
 Minden gondja: lesz-e sok kenyér?

Láng ha volnék istentől megáldva
 Jégnek hátán máglyát gyújtani,
 Fellobogna lelkem minden ága,
 Hogy a szent tűz itt is gyúlna ki!
 Annyi jég közt a parányi lob
 Még kialszik — eltávozni jobb!

Megbocsátsz, kit e hantok takarnak,
 Jó szülöm, fiad búcsúzni jött —
 Oh, ne mondd, hogy vándor őse földén
 Mind, ki csak magyarnak született.
 Lelhet immár, lelhet oly tanyát —
 Hol honában nem fájlal — hazát.

AZ ÉLETBÖL.

Kis csendes házban, a falun kívül,
 Szegény agg özvegy sír szünetlenül
 S elhagyja tán maholnap kis lakát:
 Mert néki isten csendesebbet ad.
 Miért keserg most oly magánosan?
 Hisz néki kedves, jó leánya van.
 Ismertem én az áldott gyermeket:
 Miért nem áll most a beteg felett?
 Mint fészek a bokorban, rejtve állt
 A csendes ház — az úrfi rátalált
 S a lány előtt, bár pórleányka volt —
 Oly büszke térde földig meghajolt.
 Koldult soká a fényes sarjadék
 S mérges beszéde meghallgattaték:

A jó leányból bűnös áru lett —
 Azért nem áll most a beteg felett.
 Koldus kezében törd el a botot,
 Rúgd el nagy úr, ha rá támaszkodott!
 Lesz a ki néki pálczát újra ad —
 Zuzott fejével ő tovább halad.
 Kis csendes házban a falun kívül,
 Szegény agg özvegy sír szünetlenül:
 Te összetörted lelke támaszát
 És néki értte mást az ég sem ad!

LENGYEL TEMETKEZÉS.

»Vissza, vissza szép hazám öledbe!
 Hűtlenül én el nem hagytalak —
 Éjjel szépet álmodám te rólad,
 Röppenek, hogy újra lássalak!
 Vissza! hol a Visztulán eveznek —
 Hol hazám szellői lengedeznek!«

Igy mereng s a messze szép hazában
 Boldogan csalódva üdvre vár;
 Mintha néki még hazája volna —
 Egy megöszült lengyel rabmadár.
 Örültté lön — addig harczolának
 Lelkében kigyói fájdalmának.

S futni vágy a zordon jégvidékről,
 Melyben rabbilincs csörgésinél,

Egy tiport nép csonka omladéka
 Nagyszerű kinok közt éldegél.
 Futva fut, a hon égvén szívében —
 Húll a hó, kemény szél zúg dühében.

És a mint fut vágyó szárnyalással
 Dél felé, magas hó s jég között —
 Megmeredve tántorog s ledőle,
 Lelke jobb világba költözött.
 Nincs ki nézze véglángját szemének
 A kiirtott nemzet emberének.

Nincs ki eltemesse: síri ágyát
 Megvetette a zugó vihar —
 Szárnya a kiszenvedett fölébe,
 Hóbul egy fehér hantot takar.
 S a kiirtott nemzet emberének
 Szélsüvöltés — a halotti ének.

TÁNCZTEREMBEN.

Zajongnak ők és lejtnek,
 A kedvmegáldott emberek —
 Czikázó hang után!
 Megjöttem s nem vagyok jelen:
 El-széttekintek szegleten
 A nép hullámzatán.

S mondják enyelgő szózatok:
 »Az végre még alunni fog;

Tánczolni kedve nincs!
 Oly ifjú s már is oly sötét!
 Elszórja élte kellemét,
 Szabad — s lábán bilincs!«

Nem így te szép birósereg!
 Ki többet járja, mondja meg?
 A bánat tánczát tánczolom —
 Szivemben vesztett angyalom —
 Szivemben fájó szerelem —
 Mult és jövő kering velem!

NAPOLON BÖLCSÖDALA.

Német után.

Hajh! szenderülj el vad fiú,
 Ne nézz oly zordonan;
 Hisz sorsajándokul neked
 Nagy ország szánva van!

Mind oly szeliden nyúgoszik —
 Aludj! nincs semmi nesz —
 Miért sohajtsz? mennyasszonyod
 Császárlányka lesz.

Te még sem alszol? menj s tapodj
 A nagy világ felett!
 Hol bókoló királysereg
 Környezze székedet.

Nem alszol el? kemény a sors!
 Tiporja koronád —
 Világ és trón helyett gödört
 A kis szigetben ád.

FEHÉRVÁRI TEMPLOMBAN.

Irák, te benned barna ház
 Egy ezredév lakott,
 S harmincz királyi eskünek
 Igéje hangozott.

Alusznak a nagy esküvők —
 E föld királyi por:
 Mely rajta jár, nyugodt a nép —
 Lelkem velője forr!

Hajh! volna már tán mostan is
 E nemzet sorsa jó —
 Ha mind hiven beteljesül
 A harmincz esküszó!

EGERVÁR ROMJAIN.

Hol hona üdvéért a hőskor vérrel adózott:
 Most önön üdvéért gyenge utóda — könyörg.

AZ EGRI TEMPLOMBAN.

Szentegyház! benned szószéket már is emeltek?
 A hit fenséges szónoka vagy te magad!

K A K U K.

Együtt ültek otthonos lugasban
 Lány és ifju boldog-egyedül:
 Egyedül nem! hisz a szerelemnek
 Annyi tünde álma volt körül.
 A kakukszó, tudták, mit jelentsen:
 Mindenik hang egy-egy évre szól!
 Bárha, hosszú volt, ígéretére
 Átok kél az ifjú ajkiról.
 Mond: miért nem zeng tovább a dőre?
 S lángörömmel néz az angyalfőre.

Uj tavaszkor otthonos lugasban
 Ül az uj pár boldog-egyedül;
 Egyedül már — mert a szerelemnek
 Délibábja többé nincs körül.
 A kakukszó, tudták, mit jelentsen:
 Mindenik hang egy-egy évre szól!
 Bár rövid volt, jósoló dalára
 Átok kél az ifjú ajkiról:
 Zúg: miért zeng oly soká a dőre?
 S keserűen néz a — fejkötőre.

KERESZTELŐ.

Hogy üdvezüljön egykoron,
 Ha gyermek született,
 Templomban rá békés kezek
 Hullatnak szent vizet:

Hogy sorsa egykor üdv legyen,
 Ha nemzet születik,
 Csatákban hajh harczos kezek
 Vérrel keresztelik.

TIHANY FOKÁN.

Sziklán ülök, mint mult idő,
 Halvány a messze part —
 Karjával a nagy Balaton
 Körülölelve tart.

Borong az ég, a hab sötét,
 Meleg szív nincs közel —
 Menj árva szó a domb felé,
 Talán hogy megfelel!

Felzajg s kitört a szó: »Oh hon
 Te néked élni kell!«
 Vad szél suhint a völgyön át
 S a szikla — nem felel.

S én gondolám: jövőnk felé
 Küldvén e jósigét —
 Éjszak felől kemény a szél,
 Csak az ne szórja szét!

H A L Á L.

Vidám a vándor, kedv s öröm
 Vonul fel homlokán,
 Pihenni hogyha hantra dől,
 Egy hó nap alkonyán.

S ha forró éltünk alkonyán
 Int tulvilági kéz —
 Nyugvó helyére tört szivünk
 Letenni oly nehéz.

KORTESDAL.

Hajh! urak az ősiséget
 Pártolom —
 Hozz belőle öt hat itczét
 Angyalom!
 Hogyha ősi borba mártom
 Lelkemet:
 Ne kínálj meg koronával
 Engemet.

Rózsaszádat csalfa lélek
 Áldom én,
 De ki volna mindörökre
 Friss legény?
 Vén apónak nem terem meg
 Szerető:
 Ősi jó bor mindörökre
 Ifju s hó!

Úri pajtás szeretsz ugy-e
Voksomért?

Hisz ez áldott ősiséghez
Kend is ért!

Az amott a vármegyében
Gonoszabb —

Bolond, a ki érte még csak
Hajba kap!

Én pereljek? mert apám több
Bort ivott,

Mint a mennyit árva telke
Meghozott.

Szent igaz, hogy eldobált egy
Curiát:

De az isten jó fiának
Szebbet ad.

És ha valahogy a szebb is
Elmegyen:

Hadd tanuljon az unoka
S úr legyen!

Pali pajtás megheverte
Mi velünk

A nagy rétet, s most Pozsonyban —
Követünk!

Kolompoltak sokfelé, juh
Volt elég —

De mienkké lett azért a
Drága szék!

Ugy haragudt! a ki pénzzel
 Maszlagolt:
 Palkónak már a nagy réten
 Esze volt!

Zúgolódik sok atyafi
 Ellene,
 A kinek a »nem adózunk«
 Kellene.
 Hagyjuk el ez ördögadta
 Babonát
 S öleljük a szent igazság
 Angyalát!

Annyi terhet a paraszt hogy
 Bírjon el?
 Vélünk majd a gazdag úr is
 Kelepel!
 Mátyás király sűrűn szedte
 S vastagon:
 Volt is híre a magyarnak
 Akkoron!

Pár itczével kevesebbet
 Éven át,
 És megéljük a hazának
 Tavaszát!
 Nem nevetnek majd szemünkbe
 Oda kinn —
 Mint a sólymok úgy repülünk,
 Gőzkocsin!

Fizetünk hát s hátra véled
 Ösiség!
 De abból az okosabból
 Itcze még!
 Lányka fuss, mit állsz hiába?
 Hagyjad őt —
 Soh se bánd, hogy pad alatt van
 Szeretőd!

Fuss! ha nem futsz a diáknak
 Mondom el,
 Hogy a bűvös garabonczást
 Öltse fel:
 Tulipánom, míg a gyertya
 Hamvig ég,
 Lesz belőled vén anyóka,
 Ösiség!

EMLEKKÖNYVBÉ ÚT KÖZBEN.

Künn az ősfán, melynek annyi ága
 Tárt karokkal a földig lenyúl,
 Kis madárkát láttam megpihenni,
 Zöld magányban háborítlanúl.
 Megpihent s midőn uj utra kelne,
 Zengett, mintha búcsut énekelne:
 Hajh! de kissé elvonúl az égen
 S hang, madárka — elfelejtve régen.

Vándorúton a dal emberének
 Sorsa jobb! hol szárnya megpihen,
 Tarka tollként húll ki gondolatja
 S ott maradhat a kedves helyen.
 Álmaimnak választott vidéke!
 Összeérzés, csendes házi béke!
 Annyi gyöngéd, annyi lelkes képek!
 Én e völgyből illetődve lépek.

ALTATÓ DAL ÉS HALOTTI ÉNEK.

Mécs pislog kunyhó ablakán,
 A barna éjen át —
 Kunyhóban halvány nő viraszt,
 Ringatva magzatát.
 S mint messziről ha hárfa szól,
 Oly csendes dal foly ajkiról.

Hajnal felé a kis beteg
 Szemére álmom ült;
 Kihalt a mécs: a jó anya
 Még el nem szenderült.
 Hogy, szünnén csak ne költse fel —
 Még jó sokáig énekel.

S a kedves bölcső oldalán
 Csak későn szunnyad el:
 Ébredvén gyermekére néz,
 A gyermek — nem lehel!
 Mit ő hajnal felé dalolt —
 Már ez halotti ének volt.

UTRAVALÓ.

Ifju köznemesnek adja kedvese.

Eldaloltad már ezerszer,
Mint szeretsz te engemet:
Hogy legelső csókomért el-
Aadtad nékem lelkedet.

Jól vigyázz az énekszóra
Pista! hogy hazug ne légy,
És törvényes birtokommal
Csúfos galibát ne tégy!

Leng a zászló, választásra
Indul a nemes csapat:
A te lelked engem illet,
Másnak újra el ne^z add!

Fogja kérni a kolompos,
Pénzt és úri bort ígér:
A te lelked száz aranynál,
Hat szüretnél többet ér!

Fogja kérni szőke, barna,
Ott benn isten tudja hány
Szólj anyáddal, városokban
Van-e még egy hű leány?

SZ. EMLÉKKÖNYVÉBE.

Van, kinek csak álmodt az élet,
 Mert reménye csillagokba nyúl:
 Ily szívűnek ember mit kívánjon
 A valónak boldogságibúl?
 Lelke fel s alá szárnyalva vág —
 Néki a föld őszi pusztaság!

Jó barát! szivednek óhajta
 Túlsapongó szárnyat nem visel —
 És imígy tenéked jót kívánva,
 A daleMBER könnyen énekel:
 Hont szeretsz — a hon körüléd áll,
 S hű leányt a hű szív majd talál!

KISZÁRADT FÁNÁL.

Kidőltél agg fa, zöldelő
 Testvéreid között
 S felejtve vagy, bár gazdagon
 Hoztál gyümölcsöket:

Míg sok hitvány s gyümölestelen
 Életfa dombinál,
 Fennen hirdetve érdemét,
 Egy márványoszlop áll.

J O G Á S Z D A L.

Nyílt Verbőczy áll előttem —

Szórt elmével olvasom:
Mert minden piros betűnél
Ajkaidról álmodom!

Lányka jer, simúlj ölembe,
Szebb törvénykönyv nyílt szemed!
Hadd olvasnom, mit beléje
A nagy isten jegyezett.

Szóról szóra megtanúlom —
Foglalatja: szerelem!
Lányka, kis hamis tanító,
Megelégszel énvelem?

Mert oly hön fogok szeretni!
Tenné bár ezt mindenik —
Akkor a világ vitázni
És perelni megszűnik.

Törvény sem kell e szép korban,
Melyről íme álmodom —
S én jogászi íveim s a
Hármas könyvet eldobom!

DOROTTYA.

Lessing után.

Nem láttam soha még nevetésre fakadni

Dorottyát:

Kissé sejtjük okát — nincs foga — nemde igaz?

LEONORA.

Ugyanez után.

Kisértettől fél, mondják, Leonora kisasszony:

S mégis mindennap nézi tükörbe magát.

KÉT KOPORSÓ.

Kerner Justin után.

Két koporsó áll magában
 Régi templom mélyiben;
 Egyikében őskirály, a
 Másikban lantos pihen.

A király fény s hatalomban
 Üle egykor trónusán —
 Alszik most, karddal kezében,
 Koronával homlokán.

Elterült a büszke mellé
 A dalos bizalmasan;
 Újja közt ma is a jámbor
 Lantnak édes húrja van.

Húll az ország régi vára,
 Hareczrobaj van szerteszét:
 Nem mozdúl meg a királykéz
 Felemelni fegyverét.

Rózsaillat, szende szellő,
 Lengedeznek völgyön át:
 Zeng a lant s örökre zengi
 Holt urának szép dalát!

JUNIUSBAN 1842.

Csak egybeforrva állhatunk,
 Hol élni, halni kell!
 E gondolat, mint égi kéz,
 Lenyúl felénk s emel.

Oh tarka nép az ős hazán,
 Ez íge nagy s komoly!
 Mikor mikor leszen, hogy az
 Velőddel összefoly?

Az íge járt az íge kelt
 S talált szivekbe rést:
 Lelket nekem, hogy zengeném
 A szent szövetkezést!

De van kiért az égi kéz
 Hiába nyúlt alá —

A hangot, mely megilleté,
Viszon nem hangozá!

Számára még alkotni kell
A honban uj hazát —
Nem tépetett elég vadúl
Egy ezredéven át!

Felöltené a multakat
És Róma hangjait —
Nem tudva, hogy köntös helyett
Halottlepelt ohajt.

Nem tudva, hogy temetkezik
S lemond jövőiről,
Ha ó idők elfonnyadott
Ölére visszadól.

Mi néki, mit a nemzetek
Nagy életkönyve szól?
Villámot isten, verje fel
A villám álmiból!

AZ ÉLETBŐL.

Domb alatt ül, kinos énekével,
Úti porban a világtalan:
Hosszu éj a vaknak éjszakája —
A nagy éjben nyájas álma van.

Szalmaágyán, hol néhány hajszála
 Szolgál vén fejének vánkosl,
 El-kihamvadt lelke képzetének
 Tarka álom többé nem virúl:

Nyájas álma, hogyha alkonyatkor
 Oldalán a lányka megjelen
 És lehajlik fájó homlokához
 És köszönti jámbor-édesen.

Kosarat hoz áldott kis kezében,
 Jó szivében hoz vigasztalást:
 Mért hogy ember napsugárt nem adhat?
 A szegénynek ő nem hozna mást!

S mint beszélal tompa éjjelébe,
 Hangja elhat lelke lelkeig —
 Koldushoz csak fillérrel beszélnek:
 A meleg szó olyan jól esik!

Szürke kunyhó keskeny ajtajából
 Jött a koldus nyájas álma le:
 Annyi ház van szép, fehér, a dombon!
 De lakója szívben — fekete.

KOMOLY BESZÉD.

Isten, hogy fénybetűvel írja meg
 Örök szerelme zalogát,
 A földnek lombot és piros tavaszt,
 Embernek ifjúságot ád!

Künn a tavasz ezernyi színben él,
 Ha nap kisüt nyájasdadan:
 Ifjúnak lelke felvirágozik
 A szív meleg sugáriban!

Remény kíséri a kettős tavaszt,
 Hogy, a miket virág fedez,
 A nyárnak és a férfikornak majd
 Gazdag s megért gyümölcse lesz.
 Te földtavasz s embertavasz korán
 Ne hulljon el virágítok!
 A puszta nyár, a puszta férfikor
 Veres szemekkel sírni fog.

Van kéz elég, mely bájoló nagyon,
 S hizelkedőn felénk simúl
 S a tiszta ifjúság virágporát
 Letörli irgalmatlanúl!
 Fonnyadva szertehúll a léttavasz,
 Ha rajta nyugszik e kigyóbilincs:
 Komoly napok! hisz a fej fürte húll,
 Hol még az állnak pelyhe sincs.

Fejét czimerként hordá vállain,
 Reá borostyánt álma font —
 Szegény fiú! a szellem veszve van,
 Mit ér helyette most a puszta csont?
 Elhalt a vágy, kihűlt az ihletés,
 Az észnek kardja tompa, rosz —
 És nincs erő, megállni emberül,
 Mit bőyen e bűn átka hoz!

Ha sátorában életszokra nincs,
 A lélek is csak csonka váz
 És benne idvezítő gondolat
 Helyett a bánatrém tanyáz!
 Mily borzasztóan súlyos álom ez!
 S utána nincsen ébredés —
 Nem álom az, nem élet — a mi egy
 Lassan menő temetkezés.

Velőt riasztva nyitni lelkeket,
 Mindenható erőt ki ad?
 Hogy a miként ohajtom öntenék
 Ezekbe forró hangokat!
 A szónak: hon és nemzet, lángja van!
 Jönek dicsőn nehéz napok,
 Hol munka lesz, s ha nem leend erő —
 Egy népjövendő veszni fog!

TANÁCS, FÖSVÉNYHEZ.

Nincs még gyöngyöd elég? fűzd fel fonalakra
 az inség
 Könnyeit — ily gyöngynek vagy te buvárja
 gonosz!

SZENTBESZÉD A TÜRELEMRŐL.

Türedelemre tanít a pap úr s ezt jól teszi! úgy is
 Szükségünk lesz rá — hosszú beszéde alatt.

H O Z Z Á.

Asszony! rám ha veted bűbájos nagy szemed
— égek:
Messzekerülni szemed, vagy hevem oltni taníts!

GÖGÖS POETA.

»Verseimet borssal szoktam meghinteni« — jól
van!
Borssal is enni szokás, mit megemészteni — nehéz.

LENGYEL VÁNDORDALA.

Elhagyám én a hazának
Rónatárait,
Hol nagy sírhalom takarja
Üdvöm romjait.

Höl nagy sírhalom terül el
Jó szülőimen,
Hő szerelmem angyalán s egy
Elhalt nemzeten.

Társul a zarándokútra
Kinos érzelem —
Fájdalmas emlékezésnek
Búja jött velem.

Mely megértené e keblet,
 Nincsen oly kebel —
 Szivlantom zenéje viszhang
 Nélkül lebben el!

Itt állok, miként szomorfűz
 Téli zord napon —
 Nem virúl reménylevél el-
 Száradt ágimon.

Hátha eljő és ölébe
 Zár a jól halál,
 Melynek karján szívem nyugtot
 És hazát talál:

Lesz-e szem, mely sírlakomba
 Könnyezőn lenéz?
 Mely reám maroknyi földet
 Szórjon, lesz-e kéz?

JEAN PAUL UTÁN.

Egek felé evezve csattanással,
 Czikáz fel a pacsirta hangosan —
 Mindig magasbra, mintha elfeledné,
 Hogy itt alatt, a földön honja van.
 Kifárad majd s lehúll, hűn elfogadja
 A szűk barázda, melyből költözött —
 Némúl a megtért dalnok rejtekében,
 Nincs semmi hang a nyugvóhely felett!

Egek felé tör vágó szárnyalással
 A porszülött, merész reményivel —
 Mindig magasbra, mintha elfeledné,
 Hogy a magasról visszaszállni kell.
 Kifárad majd s lehúll — hűn elfogadja
 A szűk barázda, melytől rettegett —
 Némúl a megtért vándor rejtekében,
 Nincs semmi hang a nyugvóhely felett!

TOGGENBURG.

Schiller után.

Hidd lovag, testvérszerelmet
 Nyujthat e kebel!
 Mást ne óhajts, rája szívem
 Fájdalomra kel.
 Hogyha látlak, lássalak hát
 Nyugton, csendesen —
 Bús szemednek néma könnyét
 Meg nem érthetem.

Hallja ő és bánatában
 Vérezően áll —
 Hölgyét hévvel átölelte,
 Gyors lovára száll;
 Összegyűl seregje, jámbor
 Hévre gyújtja ezt:
 A szent sírhoz vándorolnak,
 Mellökön kereszt.

Vítt amott a hősök karja
 Nagy-hatalmasan:
 Leng sisakjok tolla a tar
 Vad csoportiban.
 Rengnek Toggenburg nevénél,
 A tar ellenek:
 Ám a szív, nehéz buvában
 Mégis oly beteg.

Türt egy évig, de továbbá
 Nem szenvedheté —
 Vágja őt a harc zajából
 Vonja hon felé.
 Nem tudott nyugtot kivívni,
 Űlt hajóra fel
 S visszatért a honba, melyben
 A kedves lehel.

Csendesen, hol ő lakott, a
 Várkapun zörög —
 Nyilik az s belőle im e
 Szózat mennydörög:
 »Vándor! kit keresni jöttél,
 Tegnap, jámborúl
 Lőn az égnek eljegyezve
 Szent mennyasszonyúl.«

Akkor elhagyá örökre
 Vára csarnokát,

Fegyverét nem látja többé,
 Sem serény lovát.
 Szörzekébe öltözötten,
 Ismeretlenül,
 Szállt le fényes ősi vára
 Büszke bérczirúl.

És a tájon, kisedel kunyhó
 Bús lakója lett,
 Hol a zárda barna hársak
 Közt fehéredett.
 Várva ott hajnaltól estig
 Ült magánosan:
 Arczin tört reménysugárnak
 Haldoklása van.

Pillantása untalan a
 Szent lakon mulat.
 S ablakán csügg, mig az ablak
 Hangokat nem ad:
 Mig ki nem tekint a kedves,
 Nyájas-csendesen,
 Meghajolva, s mint egy angyal
 Oly szelídeden!

Akkor így vigasztalással
 Szenderülni ment —
 Ugy örülve, hogy fejére
 Új nap ébredend.

Igy, panasztalan merengve,
 Élt sok évig ott —
 S ablakára néz, az ablak
 Mig nem hangozott:

Miglen ő ki nem tekintte,
 Nyugton csendesen —
 Áthajolva, s mint egy angyal
 Oly szelídeden.
 Egykor így halottan ült ott,
 Néz, hol ő mulat,
 Ablakára még a halvány,
 Csendes arczat.

DUNAPARTON.

Egykoron itt Árpád véres hadi népe zajongott
 A fejedelmi vezér érzebuzogánya körül.
 Századok elmulván, áll a Duna partjain Árpád —
 Békés kalmárnép gyúl lobogói alá.

HALHATATLAN NÉV.

I.

Egy nem mindennapos,
 Derék hordó körül,
 Kaputlan udvaron,
 Keletnek népe gyúl.

Hetvenkedésinek
 Ki szabna most határt?
 A hosszú szomjazás,
 A három év lejárt.

Egy ködmönös vitéz,
 Mint hízott paripán,
 Kikent bajuszszaal ül
 A hordó derekán.

Megszűnt csörögni a
 Sok éles győri kard:
 A ködmönös vitéz,
 Erős beszédet tart.

Kezét emelte, hajh!
 De ajka szót nem ád —
 Csapolni furta meg
 A mádi paripát.

És folyt a csillogón
 Dicső arany beszéd,
 Világos népszerűn
 Ajkról ajakra szét.

És benne annyi tűz,
 És annyi édes ok:
 Ki még le nem hevert,
 Megindul — s tántorog.

II.

A hős, kiért e csap
 Oly fennen szónokolt,
 Akárki mit beszél,
 Halhatlan ember volt.

Sok szónoklás után,
 Szegény megsorvadott;
 Hegyalji, körmöczi
 Beszéde elfogyott!

De neve hírlapok
 Végén, mint minden jó —
 Tán három ízben is,
 El volt olvasható.

Apró betűkkel bár,
 De följegyezteték —
 Hogy unokája is
 Egykor sirassa még.

E M L É K E Z É S.

Vági völgyön, a gyönyörvidéken,
 Régi fák közt, házat ismerék —
 Menj körül a kunyhó emberéhez!
 Egy se nézi, hogy ne áldja meg.
 Mély örömmel, gyakran látogatja
 Távolból a dalnok gondolatja.

Boldog, a kinek, midőn teremti,
 Életéhez isten lelket ad:
 Elviselni meg nem tört kebellem,
 Nyolczvan évnek kedvét, bánatát!
 Oh, e háznak lelkes ősz urára,
 Még több évnek lesütött sugára.

És, ki hűn kísérte alkonyáig,
 A derék nő, ott van oldalán —
 Bár ne nézzen annyiszor hiába
 Régen elment jó barát után.
 Magzatában visszatér világa,
 Visszahangzik boldog ifjúsága!

Fellobogni tettel a hazáért,
 A fiúkban láng van és erő! —
 Idejében kínos volt remélni;
 Kétkedően vítt a küzködő!
 Most — enyészvén a multak borúja —
 Szent remény a küzdő koszorúja.

Jámbor agg te! csendes alkonyodban
 Nemde áldás a világi lét?
 Ha redő gyúl néha homlokodra,
 Jó leányod hadd simítsa szét!
 Kedves lányka! láttam egykor estve,
 Szerелеmtől szép pirosra festve.

Szólólombos ablakán merengve,
 Gondolatja ifján csügghetett,

Kinek épen szívvel boldogítva
 Boldogított élettársa lett.
 Őszkor jártam a szép pár körében —
 S uj tavasz kelt lantom énekében!

Kis borúja volt e kikeletnek —
 Bár ezentúl rajta ne legyen!
 Felfigyelve a hölgy ajakára,
 Fáj, hogy hangja gyakran idegen.
 Véle lantom tán perelve szólna —
 Csak oly szép, csak olyan jó ne volna!

FENN ÉS ALANT.

Úri háznak tereméből
 Elsuhantam én:
 Nem való nekem tipegni
 Drága szőnyegén.

Lobogó fény s drága kőnek
 Lángsugáriban —
 Annyi arczon, únalomnak
 Lengő árnya van.

Betekintek a legelső
 Kunyhó ablakán,
 Nézni, mint nyúl fáradt népe,
 Bor s kenyér után.

A kenyér, mit megszelének,
 Bár mi fekete —
 Vigadóim örömére
 Árnyat nem vete.

EMLÉKEZET.

Az élet utain velem
 Egy áldott lányka jár,
 Mely, hogyha a jelen borús,
 Szelíd ölébe zár.

Enyelgve lejt körül a lány,
 Kosárka a kezén
 És benne illatos virág
 Számomra, boldog én!

A feltavaszlott téreken
 Bár mennyi fejledez,
 Szakasztja s híven rejti el
 Piros testvérihez.

S ott, hol kietlen a határ,
 A rózsák hullanak,
 S ezek helyén csak elhaló
 Fűszálak inganak:

Kopár utamra hinti szét,
 Miként biborlepelt —
 S ujúlt öröme kelti fel
 A sülyedő kebelt!

HALÁLHARANG.

Toronyban fenn, a kis harang
Ezüst hangon beszél:
Halltára keblem oly meleg
S lágy érzelemre kél.

Csengő szavával e harang
Émberhalált regél,
S hattyúdalt zeng egy szenvedő
Végső küzdésinél.

Hajdan egykor keblem is
Dobogni szűnt s kihűl:
Adj hirt ígézön kis harang
Végszenvedésirül!

Beszélj szelíden, szívhatón
Az elhaló felett —
S olvassz szívet, mely szánja meg
Korán tört életmet!

VIGASZ.

Dalost temetnek csendesen,
Toronyban semmi hang —
Ha gazdagon fizettetik,
Beszél csak a harang.

Babért kerestél ércz helyett
 Szegény — de lészen itt,
 Ki szívhatón inditsa meg
 A dal harangjait!

JÁTSZÓ LEÁNYKA.

Lejt s mosolyg a fürge lányka
 Oly nyájasdadan!
 Nyilt öröm tündöklék arcza
 Telt rózsáiban.

Mely előmlik ajkiról, az
 Egyszerű dalon,
 Mint madárnak énekére,
 Felvidámodom.

Majd lepét fog s a lepével
 Játszva elmulat:
 Ugy simítja a pirosló
 Bársonyszárnyakat.

Majd virágot gyűjt ölébe
 Edes illatút
 S fürte közzé sző belőle
 Tarka koszorút.

Boldog! még te nem tudod, hogy
 Bájad is lehúll,
 Mint hervadt levél füzéred
 Szép virágirúl.

Lejts mosolygva kedves angyal
Elted reggelén!

A szívárvány szerte foszlik,
Mely mosolyg egén!

Szenderíts el boldogságod
Csendes álmiba,
Hogyha a rideg való be-
Szó borúiba!

Pillanatra elmerengve
Vigadalmidon —
Elfelejttem, mily beteg még
Szívem és — a hon.

M E N E D É K.

Midőn csalatva álnokúl,
Vérző szived beteg
És benne vívnak égetőn
A sebzett érzetek,

S nincs jó rokon ki értené
Kínod sohajjait;
Nézd csendes éjben a nagy ég
Kigyúlt csillagjait.

Ott fenn keress vigasztalást!
Istennek népe mind —
S békét csepegtető, szelíd
Szemekkel rád tekint!

UJÉVI REGGEL.

I.

Ma az ország ifja, véne,
 Látogatni jár —
 Rám rivallt a gondolat: menj!
 Itthon ülni kár.

Zivatar van és csapongó
 Tánczra kelt a hó!
 Nincs lovam, mely elvihetne
 More patrio.

Dalnokember ajtajához
 Hintó meg nem áll —
 Jó ha néha mécsvilágra
 Pár garast talál.

Ki nem búvok rejtekemből,
 Mégis elmegyek!
 Hintáját a képzeletnek
 Ki tagadja meg?

Sík az ut, a merre szállok
 S istenem beh jó!
 Nem kell rajta vámot adni . .
 More patrio.

II.

Szerte néztem jobbra, balra,
 Vándortárs után —

Ingyenúton valamelyik
Elkisér talán?

Hölgyek közzé száz örömmel!
— Mond egy víg fiú —
De ne légy a németajku
Körben szomorú!

Másik, ujdon kedvesének
Czifra dalt kohol;
Járnak kelnek pénz után, meg
Isten tudja hol?

S a leánynép? közte zajgva
Zajg a gondolat,
Hogy az uj év nem találta
Fejkötő alatt,

Rá nem érnek, csak szivem hát
S kit szivem takar,
Más nem indul: mert Posonyba
Hí a bús magyar.

III.

Hon apái adjon isten
Uj időben uj erőt!
Kondult éjjel a harangszó —
És e nemzet múltja nőtt!

Megkondult e hallatára
Lelketekben akarat,

Szakadatlanúl haladni,
Mint a tűnő kor halad?!

Hisz ti népem szíve vagytok —
Verjen az szünetlenül!
Míg ütése visszahangzik
A királyi szék körül!

Fejedelmem adjon isten
Uj időben uj erőt!
Kondúlt éjjel a harangszó
És e nemzet multja — nőtt.

VERSENY.

Kerner Justin után.

Hallgatám a szőlővessző
És fenyű beszéltenek —
»Büszke! bár az égbe nyulsz fel,
Zord maradsz te és hideg!

»Én nem hintek annyi árnyat
Fáradt vándorok felett:
Hajh de nedvem hon felé oly
Könnyen és vígan vezet!«

Kérkedően így a vessző —
A fenyű meg: »jó barát,
Birjad, rá teszem fejedre
Én a versenykoronát!«

»Egy enyém: midőn a béke
 És nem a bor kellemes, —
 A kifáradt életvándor
 Koporsónak felkeres.«

Nem tudom, a büszke vessző
 E beszédre mit felelt:
 Azt tudom csak, hogy szemében
 Tiszta könnyesepp ünnepelt.

T Á V O Z Ó.

És menni kell! te völgy,
 Te kor, isten veled!
 Hol annyi délibáb
 S álom kecsegtetett.

A honvidék s ifjú
 Korom határinál —
 Elöttem messze föld
 S az élet tárva áll.

Élet, hol tenni kell,
 A forró s nyugtalan
 És ennek eltakart,
 Sikamló padja van!

Szülőtől nem jövök,
 Megáldó csók után —

Fel nem szenteltetém
Könyűs pillantatán.

Nem volt, ki mondaná
Nagy-ünnepélyesen:
Ha visszatérsz fiú —
Az arcz piros legyen!

Tudod, mi ember és
Nemzetnek üdvöt ad:
Világos ész, erő
És egy szent akarat!

Ily íge, ősfedél
Alatt, emel nagyon!
Szülőim háza künn —
A temetőn vagyon.

De pusztán nem bocsát
E föld határiról —
Lelkemre szent anyám,
A hon igéje szól.

S az isten úgy beszél
Szivem redőiben:
Szavadhoz szent anyám —
Az árva hű leszen!

KOSCIUSKO HALMÁN.

Csatázni ment: mert népe meggyalázva,
 Jogát az önkényzapor verte el!
 De nem hat égbe lengyel nép fohásza —
 A hős ledől s vérében térdepel.
 Lelkét egy kínos sejtés tördelé —
 S ő felsohajt: Finis Poloniae!

Évek lejártak — lőn egy domb emelve,
 A nemzethála benne testesül:
 Agg lengyelt láttam én e háladombon,
 Tompán tekintett a lengyel körül,
 S én gondolám: Kosciusko sejtheté —
 Ez tudja, hogy Finis Poloniae!

BYRON UTÁN.

Kéjt a föld többé nem adhat,
 A minőt elvett vala,
 Hogyha egyszer ifjuságunk
 Lángérezelme elhala.
 Nem halványúl lánydad arczon
 A piros szín oly hamar,
 Mint a gyöngéd szívvirágok,
 Melyeket kebel takar!

Ök, kik vakmerően úsznak
 Sorsuk zúzott csolnakán,

Bűnsziklákon tévedezve
 Kéj s gyönyör hullámzatán:
 A vezértűt elvesztették,
 Vagy az oly partot mutat,
 A minőhöz szertetépett,
 Rosz vitorla el nem hat!

Mint halál, betér hivatlan
 A kedélynek hidege —
 Idegen kint meg nem érez,
 A ki kint nem éreze.
 A merev dértől könnyűink
 Lángforrása fagyba vesz:
 Ha szemet látsz tündökölni,
 Jégnek csillogása ez!

Bárha néha ajkainkra
 Tréfa lebben s kebelünk
 Feldereng, hajh éjfelenként,
 Hogyha álom nincs velünk:
 A legázolt omladékra
 Repkényágak lombja foly —
 Felviruló s friss kívülről,
 Ott benn oly porló s komoly!

Volna, mint volt, érzeményem!
 Volnék az, mi egykoron —
 Fogna bár a mult időért
 Köny peregni arczimon!

Édes a puszták forrása
 Bármí sôtelt íze van —
 Édes volna a köny árja
 Éltem pusztaságiban.

TEMETÉSEK.

Embert kísérnek csendes nyughelyére,
 El nem borúl vidám pillantatom —
 Öregnek szól a bánatos karének;
 Megnyúgodott kebellem hallgatom,
 Reá szívemnek lassu hangja kél:
 Hogy is ne hullna őszkor a levél?

Emberre, vár ott künn egy uj barázda,
 Én könnyet érezek pilláimon:
 Ifjúnak szól most a halotti ének —
 Keblemben zajra kél a fájdalom,
 És szívem nyugtalan hangon beszél:
 Lehúll-e már tavaszkor a levél?

T Ű K Ö R.

Alunni mennek itt, hull a levél
 Zizegve csendesen: jó éjszakát!
 Ember leszedte fáról a gyümölcsöt,
 Az ősz leszedte gallya dalnokit —
 Hiába várok édes hang után!
 És feltekintek, hol magasra nőve

Hársak fölé kinyul az úri ház:
 Fedél alatt, magános szegleten,
 Kis fészke mellett, a vándormadár
 Búsan csevegve fel s alá nyilal!
 Nagy utra kél, szelidebb ég alá,
 Mint elvonúl hideg pillantatokban
 Egy jobb jövő felé a gondolat.
 Lehelljen újra a kihalt mező —
 Ő visszatér és honját megtalálja,
 Habár tán addig fészke zúzva lesz
 S az úti porral régen elvegyült:
 Honát szeretni néki szíve van.

Benézek a nagyobb fészekbe is!
 Vén szolga jár köhögve termein,
 Az úri házból merre tűnt a nép?
 Elvándorolt szelidebb ég alá —
 Isten megáldja Como partjain!
 De visszatér majd s honját megtalálja?
 Sok új tavasz s a szolga mondta: nem!
 A fecske jobb lesz mint az úri nép:
 Honát szeretni ennek szíve nincs!

FANNI HAGYOMÁNYAINAK OLVASÁSA UTÁN.

Hosszan merengék lelkes képeden!
 Tudom, hogy álmaimban megjelen;
 Bánattakart szelid vonásiban
 Egy tiszta szívnek haldoklása van.

Mióta alszól, annyi év lejárt —
 Érezlek mégis, mint a napsugárt,
 Mely uj tavaszkor nyájasan lesüt,
 Verő szívet találva mindenütt!
 És mintha búskomoly beszéded hallanám —
 Ne néz oly meghatón, oly léleköntve rám!
 Mit titkos éjeken reszketve írt kezed:
 Öröklő mécsvilág nyugvó porod felett.
 A rózsá elvirít és még az éjen át,
 Szellő fuvallja szét bűbajos illatát:
 Meghervadt rózsá vagy, beomló sír alatt —
 Lehullott a levél: az illat ránk maradt!
 Körültekintek — szép, fényes világ!
 A fény alatt meg annyi pusztaság!
 És engem kétkedés keserve nyom:
 Lesz-e nekem ily szent menyasszonyom?
 S ha egykor annyi dal s remény után,
 Lelkemmél összegyűl egy jó leány —
 Szerelmet adva, véve boldogan,
 Azt gondolom majd: szíved benne van!

ÉLETEMBŐL.

Régi bölcső oldalfáján,
 Csügg piros szalag —
 Jó anyám a temetőben,
 Sirva áldalak!

Te kötéd fel azt fiadnak
 Örömére rég,

Nem hivén, hogy bánatára
Fogna lenni még.

Rátekintve, sujtva sujt a
Fájó gondolat:
Hogy adom meg átvirasztott
Éjszakáidat?

Keserű szó: isten adhat —
Isten elvehet!
Hogy adom meg aggodalmas,
Szent szerelmedet?

Nyugtalan, víg, feledékeny
Gyermek voltam én,
A midőn hozzád vezettek
Gyászszosfeketén.

Még ki sem sarjadtak újra
A falevelek:
Gyászruháim ellenére —
Elfeledtelek.

Most, midőn kinyílt szememnek
Messzebb láthatár
És elszerte dalaimnak
Szellemszárnya jár!

Hogy ne áldjalak porodban
Boldogúlt anyám?
A verő szív énekimben,
Tőled szállt reám!

HARANGSZÓNÁL.

Nyugszik a völgy szenderegve,
 Est pirúl le ormiről —
 A torony csengő lakója,
 Régi hangon szólva szól.

Hallgatom s ismert szavára,
 Elmerengék boldogan :
 A ki önté a harangot,
 Tudja isten merre van!

És benyúlok gondolattal
 A jövőbe, hogyha majd —
 A jelennek nemzedéke
 Nem örül és nem sohajt:

Lesz talán, ki énekimre
 Elmerengjen boldogan,
 Gondolván: ki ezt dalolta —
 Tudja isten merre van!

KIVÁNOK OLYKOR. . . .

Kivánok olykor érzezből húrokat,
 Szilaj tüzes mént dalnokparipának,
 Mely hordja szét, mi lantomból fakadt —
 Kivánok olykor érzezből húrok!

Harsány dalommal hadd robogjak el,
 Hol szennyes érdek s ősi lomhaságnak
 Párnái közt magyar nép vesztegel —
 Harsány dalommal hadd robogjak el!

Veszendő hang itt minden zengemény!
 Kit önszivének föl nem kelt verése,
 Polgárerényre föl nem keltem én:
 Veszendő hang itt minden zengemény!

S ismét csak lepke dalnokparipám,
 Megpihenő, hol ékes hölgy szerelme,
 Mint teljes rózsza, elborul reám —
 S ismét csak lepke dalnokparipám!

SZÉP IDŐBÖL.

I.

Boldog valék, midőn megláttalak!
 Hisz a mely áldásképen szállt reám,
 Legszebbik álmam megpillanthatám:
 Boldog valék, midőn megláttalak!

Nehéz örömtől szívem elszorult,
 Érezve, hogy bájidnak tavaszát.
 Sugáros lélek melegíti át;
 Nehéz örömtől szívem elszorult!

A boldogságot el sem birja tán:
 Ha, jót akarva a nagy ég velem,
 Keblemre hozna ő — s a szerelem . . .
 A boldogságot el sem birja tán!

II.

Volna lelkem gazdagon virágzó,
 Mint keletnek völgyén a tavasz,
 Elbeszelném, hogy mi vagy, dalomban,
 És ajakról ajkra szállna az.

Mondjam el bár: áldott napsugár vagy,
 Szép is, jó is . . . . mind ez régi szó!
 Képcimnek élő bájaiddal
 Versenyezni, látom, nem való.

Szívütésem viszhangzó szavakban
 Egyszerűen hölgynek mondalak;
 Hölgy vagy, a minőket isten alkot,
 Hogy helyette boldogítsanak.

III.

Ugy akarta sorsom haragjában,
 S zúg a szív bár, elnémult az ész,
 Te a földön vágyó kebelemnek
 Nő helyett csak álmoképe léssz.

Míg a kert szabad virága voltál:
 Az időkéz engem messze vitt,

S téged addig bokrétába fűzött;
Férj és gyermek immár lombjaid.

Lomb, takard el, óvd meg vészek ellen!
Nyugtasd híven ezt a rózsafőt!
Mely, miként az ismeret gyümölcse,
Örömemre s bánatomra nőtt.

IV.

Zajgó gyermekét ölébe vette
És dalocskát, tejnél édesebbet,
Altatóul megzendít felette.

A kis tomboló bebútt szívéhez,
Hol, az énekszó fuvallatára
Meghajolván, nyugalmat érez.

Zöld reményim sápadó harasztja
Hull elém a hangok szelleténél;
Alvó szívem e dal fölriasztja!

V.

Párt ha nézek menni esketőre,
El-elállok, míg a nép kioszlik,
Mintha volnék a templomnak őre.

Sok, ki oltárhoz mosolygva jó el,
Térdel egykor felsohajtva mellé
A csalódás szúró tövisével.

Asszony, ott is, ott is vagy te vélem!

Áldásként mennyasszonyok fejére
Halk magamban nevedet beszélem.

VI.

Ünnep kell a fáradó szegénynek,
Mely elűzze kínos gondolatját,
Hogy veríték sava kenyerének.

Hét közül csak egyik ünnepnapja;
Gazdag ember majdnem valamennyit
Sors kezéből ünneplésre kapja.

Hogyha nőül birhatnálak: benne,
Dalnokodnak egyszerü lakában
Legtöbb fényes ünnepnapja lenne.

VII.

Száll a költő — el van mondva régen —
Mint a szellő, felleg- s napsugárban,
Lengedezve földön és az égen.

Majd fohászok tikkadt levegője,
Majd örömnök könnye éri szárnyon,
Rátapadván, hogy dalába szője.

Mindörökre áldom én az évet,
A midőn a lélek szárnya vélem
Lengedezni közeledbe tévedt.

VIII.

Énekimbe szép virág ha kellett:
 Elsuhantom költőszárnyaimmal
 Bájaidnak rózsabokra mellett.

S a mi róla elhullt énekemre,
 Teljesen ha tova adni birnám,
 Feledés tán nem borul nevemre.

Dalaim ha utra megerednek,
 Hölgyeinkhez vajha elvihetnék
 Egy ütését honleányszivednek.

IX.

Ha e hangnak viszhangzása lenne!
 Ha ez illat jó anyák szivéből
 Gyermekszívek bimbájába menne!

Felriadna, a ki tenni késett; —
 Önmagamban érezem, mi bűvös
 S nagyhatalmas, oh hölgy, szívütésed.

Sejtém csak, hogy elveré: szeretlek!
 Tova zeng az maig kebelemben,
 S még ezerszer is megemlegetlek.

X.

Omlik dalom, habok habókra jőnek;
 Omlik dalom, mióta szellemedben
 Gazdag forrása nyílt a gerjedőnek.

Tudjátok meg, kik partjain megálltok,
 S az egykor játszilag futó folyamban
 Most ragyogó habot alig találtok:

Sötét a dal, könnyü vegyült vizébe,
 Folyván reményim eltarlott vidékin
 A lemondásnak méla tengerébe.

XI.

Egy év után meglátogatatlak! —
 Tilos kívánság égő üszke által
 Ki nem fog gyúlni lelkem újlag.

Egy év előtt te ékeőbb valál;
 Egy év alatt én hidegebbé lettem,
 S virul számomra másutt rózsaszál.

Szellemvirág vagy! muljék a tavasz,
 Bántatlanul maradsz te kellemidben:
 Nyár meg nem éget, tél be nem havaz!

XII.

Nyugalmat hoztam, háborút viszek;
 Azt gondolám, hogy szívem alva fekszik...
 Te nálad néki többé nem hiszek.

A mint búcsúztam, eljött mindenik,
 Emlékül adva egyet mást utamra,
 Min végignéznem távol jól esik.

Asszony! ha te is eljönnél velek,
 Ne adj te lombot, hajfürtöt, virágot,
 Hozz bű-növényt, mitől feledjelek!

H A Z Á M R Ó L.

Istenáldás, meddig szem csak ére:
 Völgyi síkon a kalászos tenger;
 Bérczen erdők óriás füzére;

Mint fehérülő felhők tiszta égen,
 Föl s alávonuló annyi nyájak
 A kizöldült róna-messzeségen;

S ki leszállott, nyitva vár reája,
 Benn az ormok eltakart vidékin,
 Gazdag érczek tündérpalotája.

E dicső föld a magyart uralja,
 S népe közt van, ki e föld fiának
 Jó magát csak elpirulva vallja.

Gyáván-büszke sarja nemzetemnek,
 Ne keress künn álfényt s boldogságot!
 Kar meg ész e földön is teremnek.

Kit ezer vész messze elhíasztott
 Szellemkínések oltárzsámolyától,
 Tegye buzgón, a mit elmulasztott!

Ősöd e hont megfizette vérrel;
 Míg magadnak jobbat sütni nem tudsz,
 Érd be itthon a falatkenyérrel!

Alszinélted minden csillogása
 Idegen, jobb népek hírnevének
 Szégyenítő visszaragyogása.

Míg magyar szent lelke föl nem támad,
 Fájdalommá olvadó haraggal
 Holdvilágnak nevezem hazámat,

Mely ha lángot lánggal összevetne:
 Föl-fölszítva alkotó hatalmát,
 Öntüzésben égő nap lehetne.

SZÜRET UTÁN.

Petőfi van kezemben,
 S egy mádi kis levél;
 Amaz vitézi hangon,
 Ez csendesesen beszél.

Amaz vitézi hangon
 Örökké bort kiált;
 A vinczellér hegyemben
 Egy aszút sem talált.

Kikandikál ezekből
 A régi leczke .... nos?

Az élet zenekarja
Mily ellenhangzatos.

Hadd igazítson rajta
Másképen, a ki tud!
Legjobb az ó boroknak
Ízenni háborut.

Versolvasó, ki hozzám
Hasonlón sujtva lól:
Daloljuk el Petőfit,
S igyunk a régiből!

DALLAMY URRÓL.

I.

Tintatartót, öblöst, óriásit,
Vett magának, fölmetszván reá:
»Nulla dies sine linea!« —
És azóta bármi szörnyet ásit
Firkantása közt — dicső a hír! —
Minden este egy-egy verset ír.

Mind kiadja, képét is lefestve;
S a kötetnek olvasója mond:
Munkájába e hiú bolond
Mért nem töröltt inkább minden este
Egy-egy oldalt, elmondván reá:
Nulla dies sine linea.

II.

Kölcey futólag átlapozván,
 El is mélyedt egyik szép dalában,
 Mely őt kedvencz mezejére hozván,
 Költőéletet foglal magában.

A dicsőült merengése mondja:
 Télközépen a tavaszt beszélem;
 S míg virágról másnak volna gondja,
 Itt van a tél zivatarja vélem.

Dallamynk, midőn bezúg december,
 Hogy hatalmas költőt benne sejtsek,
 Egyre fűttet — megfűl még az ember! —
 S verset ír: »a rózsák s nefelejtsek.«

Nyár hevében fagylaltot parancsol,
 S jégről, hóról nyögdelvén sonettet,
 Meg nem fordul bárkivel s akárhol,
 Ágyat csak borostyánlombra vettet.

III.

Nagy munkái végre megjelennek, —
 Nagy is ott a munka, hol a rímek
 Káromlás meg ostorszóra jönnek!

Tüzhelyénél megfogy bár a katlan,
 Bármí furesa lesz végrendelése,
 Dallamynk ma óta halhatatlan.

Kár, hogy holnap elhull koszorúja!
 A legelső olvasó, ha ember,
 Már csak ásitással is lefűja.

AZ ERDEI LAK.

(Költői verseny Petőfivel és Tompával.)

Erdős ormok alján völgyi sík felett
 Siető kis csermely kunyhóhoz vezet.
 A kunyhó ledőlne, hogyha régi fák,
 Régi ismerői, nem támasztanak;
 Kéményén a fecske bizton száll bele,
 Hisz csak olykor-olykor füstöl tűzhelye.
 Ily szegény tanyához minek a sövény?
 Csak azért, hogy ágas-bogas tetején
 Elmulasson egykét jókedvű madár,
 Mely a tüske közt is fütyörészve jár.

A tavasznak még csak első híre jött,
 S a vityilló népe már kiköltözött, —
 Síró gyermekestül künn lesz alkonyig.
 Zugban a komondor mélyen aluszik.
 Közelebb csak, édes zengő madarak,
 Üres a ház, meg nem háborítanak.
 Készülj új dalokra, kicsi zenekar,
 A tavasz ha eljő, szép zenét akar;
 Népszerű király az, merre csak halad,
 Ily szegény tanyákat is meglátogat.

KOROS HAJADON.

I.

Tavaszkorában ifju életének
 Ezer remény virult körül;
 Szívével szív nem egyesüle,
 Űres virágok voltak a remények.
 Gúnyos mosolylyal jő a rossz világ,
 Szórván reá hideg bántalmakat.
 Szánó kedélylyel nézzetek reája,
 Hogy annyi közt számára nem fakadt
 Teljes virág,
 Csak egy — a bánat éji violája.

II.

Fehér ruhába ifjan öltözött,
 Hajában ékszer — a szokás kívánja —
 Mosolygva járdal vigadók között.
 S ő mégis a bú eljegyzett leánya!
 Kiért hűséges lélekből sohajta,
 A hitszegő szív elfeledte régen.
 Mennyasszonyt sejténél az ékességben,
 S özvegy lakik a szép fehér ruhában:
 Hisz ha szívével otthon van magában,
 Leng a csalódás gyászos leple rajta.

ZONGORÁD SZÁMÁRA.

I.

Mi kínos éj e néma vágyak éje!
 Felednem árnyát immár nem nehéz,
 Midőn felém az oszló szürkületben
 A teljesülés fölkel napja néz.

Kit megszerettem napnál hevesebben,
 Az ifju lányka ő is úgy szeret; —
 Verőfényedben, ragyogó szerencse,
 Hová tegyem le égő fejemet?

II.

Tó volt e lélek, habzó s nyughatatlan;
 Első pillantatod megrengeté.
 Lecsöndesült szerelmed egy szavára,
 S színén az üdv mint hattyu tűnt elé.

Ugy féltem én e csöndes, szép világot!
 A ritka hattyu könnyen tova kel, —
 S a röppenőnek szárnyához tapadván,
 E szív a hullámzajban veszne el.

III.

Midőn látásodért utban valék,
 S gyönyörködém, hogy egykor bírni foglak:
 Ragyogva gyúlt ki égen a szivárvány,
 Mint templomokban a kifestett ablak.

S én jövődömet templomnak neveztem,
 Mely óriásmű vagy kápolna lészen.
 Kitárom ajtaját, madonnaképem,
 Az oltár íme vár számodra készen!

Körülveendnek ott virágfüzerek,
 Körülveendenek sötét kereszttek; —
 Szentebb gyönyör vagy enyh után epedve,
 Ezentúl kart csupán feléd mereszttek.

IV.

»Ki fölvevén hazádat czímeredbe
 Szent czél felé zarandokolva mégy,
 Hogy a szellemnek háborus mezőin
 Egy jobb jövő keresztvitéze légy:

Ne panaszold, hogy kínos útaidban
 Szellő nem enyhít, harmat nem füröszt;
 Föl a dicsőség Libanonhegyére
 Az égő puszta porfelhői közt!«

Igy szól az isten férfiak szívében, —
 Az íge engem is megilletett:
 S én buzgón csak erő után esengek,
 Te híven adni fogsz enyhületet.

V.

Késő éjjel kertemet ha járom,
 Elaludván régen a virágok,

Kelyheikben a hold sugaránál
Harmatcseppet rengedezni látok.

Igy aludtál el te is, leánykám,
A midőn anyádat úgy sirattad;
Szemedet csak hajnalkor zárván le,
Benne mindig könnycseppek maradtak.

VI.

Azt beszélík széltiben, leányka,
Hogy biz én költőnek nem születtem;
Csillagfényét álmodott hiremnek
Mint a mécset elfúják felettem.

Hadd legyenek bár holnap elfeledve!
Koszorútlan még sem énekeltem:
Hisz e lanton ha nem is borostyánt,
De szerelmed rózsáját viseltem.

UHLAND UTÁN.

I.

BOKRÉTA.

Ha van jelentés a virágfüzérben,
Rózsákon szerelem lobogva él,
A nefelejts nyiltakozik nevében,
Borostyán hírt, a cziprus bút beszél;

S elnémulásán mind ezen jeleknek
 Értelmet ember színekben keres,
 A büszke és irigy sárgát szeretnek,
 Zöldellő lombokon remény repes:

Úgy nem hiába jártam volna széjjel,
 Hogy a virágok mindenik nemével
 Vad bokrétában megköszöntselek,

Én, a ki kéjt, reményt és bánatot,
 Szerelmet, hírt és hű indulatot,
 Éltet, halált tenéked szentelek.

II.

ELUTAZÁS.

Elhagytam én tehát e várost,
 A vándor utja messze tér;
 És a hol annyi évig éltem,
 Nincs emberem, ki elkísér.

Igaz, tán kár lett volna érte,
 Nem tépték el kabátomat,
 De biz még arczon sem haraptak
 Tuláradó kinok miatt.

Álmában senkit sem zavart az,
 Hogy hajnalkor lesz menetem:
 Ők azt tetszés szerint tehették, —
 De egytől, egytől fáj nekem!

HONI KELMÉK.

Szerettem egykor boltban álldogálni,
 Csinos vevők körül elkandikálni,
 Midőn még iskolás fiú valék:
 S a szomszéd néni bölcsen mutogatta:
 »Gazdag kereskedő lappang alatta,
 Ha mást tanul, valódi veszteség!«

És így beszéltek mások is felőlem,
 Hiába mind! versíró lett belőlem;
 Meghalt a néni — most megverne tán.
 A dúsnak jósolt nagykereskedőnek
 Kincshalmi szörnyen lassu módra nőnek,
 Két, három tálka füstöl asztalán.

Könyvem nyitott bolt, benne vígan élek,
 Sok pénzbolonddal sorsot nem cserélek —
 Költő vagyok, elköltöm a mi jut:
 Szövöm, fonom dalokká érzeményim,
 Akadtak is már itt-ott jó vevőim, —
 Legjobb, ha venni szép leány befut.

Kelméimet zöld, kék, pirosra festem,
 Szivemből folyt a szín, én nem kerestem,
 Jó tán sötét is majd a többihez.
 Most honi kelmét szívesen viselnek,
 Ha dalaim kapósan tovakelnek,
 A néninek még igazsága lesz.

K É S Ö.

Lány, ki vándorénekimnek
 Szívben adtál lakhelyet,
 Míg az, által-melegülve,
 A költőért felhevülve,
 Szerelemre gerjedett:

Olvasó pillantatodra
 Hő választ nem küldhetek,
 Hisz, mely édes volt az ének,
 Ez a lantos kedvesének
 Ajkán édesüle meg.

LEFÚTT KALAP.

»Kalapom szememre vágom,«
 Boldog a ki teheti!
 Az enyém most, isten tudja:
 Czifra tánczát merre futja,
 Hányja a szél és veti.

S bár itt lassudan haladnak,
 Ő rohan kegyetlenül;
 Kormos éj van, — még a kellett!
 Eperjesi lámpa mellett
 Már csak vissza nem kerül.

Holnap hajnalséta közben
 Szent lélekkel jó teli
 Korhely botlik kalapomba,
 Es ez el nem vész potomba,
 Ugy is költő viseli!

FELEDÉKENY.

Azt mondtad egyszer barna szép fejedről,
 Mohó gyerekkint, mely mindent elejt,
 Könnyen tanul ez s könnyen elfelejt.

Tán e panasz szívedről is megállna:
 Növel virágot, a mit összetép;
 Szerelme múltó hajnalálmi kép.

Jó keserű, de meg nem árt a leczke:
 A nő csak addig felejtgetni kész.
 Míg őt feledni oly igen nehéz!

Ö R E G N E K.

Lásd a homlok összevissza horpadt
 Mit paizsként hordtál ellenébe,
 Ne csatázz te többé végzetteddel,
 Tedd a fegyvert fiaid kezébe!

Földi vágyak csillagmilliója
 Agg szemednek halványan világol:
 Partot érsz már, mint a megtörött hab,
 Mely kivágyik a tenger zajából.

GYÁSZOLSZ.

Az árva érti árvák könnyeit, —
 Miként ha árnyék leng virágos ágyon,
 Téged, leány, sötét lepel borít.

Vonulj magadba, méla szenvedő!
 Vigasztalásul hozzád éjfelenként
 Egy jobb világnak szellemnépe jó.

Vagy emberszó ha enyhedül lehet:
 — Megosztozám gyakorta örömidben —
 Beszélj, s kinodból add ki részemet!

PETŐFI SÁNDORNAK. *

Hogy is ne szóljak vissza pár soron
 Dalodra, te pogány Anakreon,
 Ki még az égben is, kemény dolog!
 Csak bort s szerelmet énekelni fog.

---

* Válaszúl Petőfi Sándor *Kerényi Friggyeshez* ezimű költeményeire.

Őszinte vagy, lepletlen, egyenes,
 Ki álvirágot dísznek nem keres,
 De nyílt szavadra, pajkos verselő,
 Még engem is vehetnek ám elő!
 Mámorvitéznek tarthat annyi lány,
 S szakadni fog kosár kosár után.
 Csépelni fognék akkor lantodon,
 Mig összetörném, rosz Anakreon!
 Tudod, boros pohárt szép hölgy utál,
 Mert véle tán vetélkedésre száll:
 Birván, mi szinte gyújt és mámorit,
 Bűvös szemeknek gyémántkelyheit.
 Oh, a mióta ittam ily pohárt,
 Mellemben a szív tétovázva járt,
 És én a többit bár meg nem vetem —
 Minden borok fölött ezt szeretem!
 Nem árt talán e kis nyilatkozás;
 Jobb, szólok én, mint szóljon róla más.

És most te hozzád elpártolt színész,
 Ne bánd, hogy álmod feledésbe vész!
 Ha több lett volna álomnál, tudom,
 Te meg nem álltál volna féluton;
 De álom, álom, tarka bűborék
 Fog még teremni másutt is elég!
 Színész mit épít dől még kéz alatt,
 Egész országa néhány pillanat.
 Mi boldogabb, kit istenünk szeret,
 Oltván belé teremtvő szellemet,
 Hogy zengené, mi mást titkon hevít,
 A földi lét örök szentségeit. —

Sziven ragadta egykor ősoimet,
 Szárnyára kaphat újra engemet,
 És a nagy éjben alvó unokát . . . .
 Ezt gondolám, emlékezvén reád.
 Nagy szinpad ez, élhetsz e szinpadon
 Kin és gyönyör közt, hírben, szabadon!
 Mert hol megannyi szárny emelkedik,
 A dal bilincse is majd megtörik.
 S a dalnak, melyet itt-ott hó fedez,
 Meleg napokban koszorúja lesz!
 Reményeink tavaszt sugárzanak,
 Legyünk mi benne zengő madarak:
 Pacsirtanép, föld- és éggel rokon,
 Keltvén, riasztván ékes hangokon,
 A honmező hogy népesülne fél;
 S tegyük örömmel, a mit tenni kell!

Irtad: szeretsz s égőn szerettetel,
 Miből föled bának felhője kel.
 Most minden órán írnod kellene:
 Fájdó kebelből legszebb a zene. —
 Ha újra látod a szép gyermeket,
 Mely jó szivednek más világa lett,
 Csókold meg, mondván: ezt egy jó barát
 Lehelte a nagy távolból reád,
 Ki híven érti lángtelt kebelünk,
 Ki nem perel s okoskodik velünk,
 Hogy, sorsnak, észnek ellenére bár,
 Köztünk a szerelem villáma jár.

NYITOTT AJTÓ.

Míg jobb időkről álmodik lakója,
 Vedd a kunyhónak éjjel útadat;
 Az inség négy falát lakattal ója,
 Hűséges őre fölkel s megugat.

Ismerni fog, ki buslakodni jára,
 Ajtót, mely akkor is kinyitva áll:
 A temetőt nem zárják éjszakára . . . .
 Vendégmarasztó, szíves a halál.

FÉRFI-BÁNAT.

Mult időm eljátszott ének
 Tündérgondolatja,
 Vész s enyészik, mint ha dalnak
 Hangját szél ragadja.

Multam mint tavasz piroslott; —
 Im maholnap nyár van:
 Annyi gyöngéd szívvirágnak
 Kelyhe hervadásban!

De mióta elborultan
 Nézek így utánad,
 Ifjúkor! legégetőbben
 Süt reám a bánat.

Tudni, hogy most tiszta szemmel
 A jövőbe látok:
 Másnak üdv az, — a magyarnak,
 A magyarnak átok!

ZÚG A FENYVES.

Zúg a fenyves, zúg a fenyves lenn a bérczek
 alján;
 Gyászos asszony jár hűségben, kedves arcza hal-
 vány.

Láttam én azt egykor itten vígan jární széjjel,
 Férje karján, lepke után futó gyermekével.

Mult időket jött keresni tán az árva lélek?
 Elmegyek, hogy felderítón vele elbeszéljek.

Nem, oh nem, ki e vadonba tér be fájdalmában,
 Legjobb annak, legjobb annak sírni csak ma-
 gában!

EMLEKKÖNYVBE.

Hölgy kell nekem, pár hű baráti lélek,
 S polgárszabadság levegő gyanánt.
 Barátom van, szabadságot remélek,
 S a pajzán szerelem régóta bánt:
 Szívünkben hordván e szent háromságot,
 Reá sem érünk hinni jobb világot!

RÜCKERT UTÁN.

I.

AZ ÉG.

Levél az ég, istennek keze tartja,
 Egy nagy levél, mely kéklő színt visel;
 Alapszínét maiglan el nem hagyta
 S világ végéig sem vesztendi el.

És e levél írást foglal magában,
 Titoktelt írást, isten szavait;
 Ne bontogasd, ne bontogasd hiába!
 A nap pecsége őrzí titkait.

E fénypecsét leválik minden éjjel:
 Ezer vonásban írva szerteszéjjel
 Ott áll a nagyszerű hieroglif:

Isten szeret, s ki szeret, nem hazudhat . . . .
 Ez egy szó az, a mit belőle tudhat,
 Többért a véges ész hiába vív.

II.

SICILIAN.

A tenger partján síma szikla állt,
 Repkény fogá körül azt átölelve,
 S hogy ékesítené a sziklaszált,
 Szívébe vágyott forrón esdekelve,

Hivén: ott új meg új tápot talál;
 De érezvén, hogy vágya nincs betelve,
 Meghervadtott s a szirt kopáran áll.
 Reád van ez, kemény sziv, énekelve!

VIDÁM NAPOKBÓL.

I.

A bú nálam régi vendég,
 Meg-meglátogat,
 De el is fut czimboráim
 S jó borom miatt.

Minap türhetetlenül már
 Egyre csak bejárt,
 S mi hiába töltögettük,
 Törtük a pohárt.

A vidor nép fütyörészve
 Jobbra, balra tért,
 S én keményen meglakoltam
 Tombolásomért.

A kit messzeüzni véltem,
 Benn maradt biz ő!
 S régen száraz szemeimre
 Könnyet csalt elő.

Rád vetém, te játsz kedves,
 Gondolatban szemeim,

Emlékeztem mosolyodra —
S tova szállt a kín.

Így te voltál, oh te voltál
— S el ne zengjem ezt? —
A szivárvány szemeimnek
Halk esője közt.

II.

Tisztelt fiú valék ma hajnal óta,
Nevem napján sok ismerőm s barátom
A vén szokás adóját hűn lerótta.

Még tűrhető, ki jót kívánva bókolt;
Legtöbbje eljött s bármikép kerültem,
Szűrő bajuszzal összevissza csókolt.

Zugott fejem, midőn pihenni tettem;
A sok kelletlen csók miatt egész nap:
Pár édesebbért hozzád nem mehettem,

III.

Játszi hangon lebbent ajkaidról:
»Mondjon új dalt, a ki dalhoz ért!
Ha kizengi, meddig egybefontam,
Homlokára tűzöm e babért.«

Nincs helyén a kétkedő mosolygás.
Áll az alku, lombfonó leány!

Versenyezni pergő ujjaiddal
Hogyne nyultam volna lant után?

Bennem, ah, miként meleg tavaszkor,
Hogyha bimbót napsugár talál,
Nyílik ének könnyen megféselve
Szép szemednek pillantásinál.

És az ének így növelt virága
Kebeledre hajtja kelyheit:
Nem a hirnek félrevert harangja,
Szívütésed az, mi boldogit!

Itt a kis dal! hasztalan sietned,
Hagyd a lombot, hagyd, az óra vész!
Jőjj, ölelj meg liljomkarjaiddal,
És a dalnok koszorúja kész!

VI.

Dalosbarátim! bírálót szereztem,
Minőt mindenkinek szívből kívánok,
Más szó alatt már többször megneveztem.

Irok, ha lelkem kéj vagy bánat éri,
És gyenge tollam minden rebbenését
Egy égő szempár untalan kíséri.

Áldott leány, — rossz rím nem háborítja!
Hozzám simúl, ha lelkes volt az ének,
S pirosuló ajkát csókra fodorítja.

V.

Egykor ha nagy művész
 Elöttem dalra kelt,
 Betöltve érezém
 Csordultig a kebelt.

Mióta est felé
 Titkon csevegni vár
 Egy hamis ajaku
 Szerelmetes madár:

Színházban ott hagyom
 A művészhangokat
 Pár halkan suttogó,
 De legszebb szó miatt.

VI.

De halkan suttogó
 Szerelmi szó helyett
 Ma zúgó vész s moraj
 Fogadtak engemet.

Madárkám anyja volt
 A dörgő zivatar;
 És a mit eldalolt?
 Nagyúri vőt akar.

Beh régi zengemény!
 Beh únott hangzatok!
 Máskor fiu s leány
 Jobban vigyázni fog.

M I K O R ?

Pacsirtahang,
 Hajnalharang
 Közöttünk a szabadság!
 Midőn magasról cseng alá:
 Figyelnek egy két perczig rá,
 S ismét tovább alusznak.
 Bűn van a dombon s ősi gög;
 A völgyben néma szenvedők,
 Homály és régi vadság.
 Görnyedve fenn, alábbra nyom
 S tapos tovább a hatalom
 Csekélyebb zsarnokot.
 Midőn a büszke dombi nép
 Önkénye sáncziból kilép,
 S mind egy hajóban úsznak,
 Szabadság lengvén árboczán
 Közüdv, köznemzetczél után,
 Uralván szent jogot;
 Nem lesz csupán pacsirtahang,
 Nem lesz csupán hajnalharang
 Közöttünk a szabadság.

K Ö L T Ö.

Járt az élet fényes csarnokában,
 Járt az élet mély redőiben,
 Mit dicsően álmodott magában,
 Testesülve nincs sehol jelen;
 Mint fenyű a bérznek homlokán,
 Nyúl ki lelke szebb idők után.

Szerelem dobog fel énekében
 És dalának szép viszhang felelt,
 A leányka lesütött szemében
 Titkos estén pár könnyűre lelt:
 Dús arához gazdag vőt keresnek,
 Holdvilág a koldus énekesnek!

Elkiséri régi indulatja
 Bánatával a barát felé;
 Jéghideg szó s pillantás mutatja:
 A nagy urban társát nem lelé.
 Hol hajlongó álorczák repesnek,
 Maradása nincs az egyenesnek.

Érzi lelke minden idegével,
 Nem tetézi áldás nemzetét,
 Önmagában küzdjön ellenével,
 Vagy reménye fáját zúzza szét.
 Zeng a dalnok, szélbe vész az ének,
 Mennydörgés kell alvó nemzetének.

Járt az élet fényes csarnokában,
 Volt az élet mély redőiben,
 Mit dicsően álmodott magában,
 Testesülve nincs sehol jelen;
 Mint fenyű a bércznek homlokán,
 Nyúl ki lelke szebb idők után.

CS. LAKODALMÁN.

Csengett közöttünk többször a pohár,
 De szebb helyen aligha, ugy-e bár?
 Mint most, midőn zajgó remény után
 Nyugton megállsz szép hölgyed oldalán.
 Elhamvad a sziv és korán kihűl,
 Ha ott benn hagyjuk árván s egyedül:
 Tiednek már jutott meleg kebel,
 Mely folyton égő lánggal tartsa el. —
 Betelt a szó, mit felfogadtam én
 Még ifjúságunk hangos reggelén:
 Hogy kit szived hű társul meglele,
 Karom vezesse el oltár fele,
 S minthogy dalosnak hívnak engemet,
 És költő álom nélkül nem lehet:
 Kedves menyasszony, ott a szent helyen
 Jövőtök álma játszott én velem;
 A költő álma gazdag s ragyogó,
 Legyen belőle még dicsőbb való!
 E vágyra lelkem föl-fölgerjedez.
 Most a pohárnak jó hangzása lesz.

ÍVTARTÓK SZÁMÁRA.

Házba jártam íveimmal,
 Nézze más hogy éri!
 A magyart a sült galamb is,
 Hogy lenyelje, kéri.

Többi közt, mit, hogyha tetszik
 Majd még elbeszélek,
 Szép menyecske közelébe
 Vitt a honfilélek.

Honn találtam, föl-fölásít
 Hosszu férje mellett,
 Ezt a hosszú, nem nagy embert
 Ostromolni kellett.

Mondá: a magyarnak nyűgöt
 El nem szenved vére;
 Ki ne gondolt volna akkor
 Füstös levelére?

Néki az szabadságának
 Csonkitása volna,
 S mégis megvolt! ünnepelje
 Baranya, meg Tolna!

Neje, kiben úgy se biztam,
 Rögtön megigérte,
 S én bolondos örömemben
 Megcsókoltam érte.

A kis angyal, a nagy ördög
 Erre csak elhúledt;
 Gondolám: most védelmezz meg,
 Oh védegyesület!

Tudja isten, csak nem bántott;
 S én a dolgot híven
 Mások szép használatára
 Dallá kerekítem.

HEINE UTÁN.

I.

Tanácsot adtak, a mennyit lehet,
 Szórtak reám ezer dicséretet;
 S mondván: csak várakozzam még kicsit,
 Sok megigérte pártolásait.

De annyi pártfogásnak közepén
 Bizonyynyal éhen haltam volna én:
 Jött végre jó fiú, szívvel teli,
 Ki ember módra gondom viseli.

Derék fiú; ő nékem enni ad!
 El sem felejttem jó indulatát!
 S hogy meg nem csókolom, csak egy az ok,
 Mert e derék fiú — magam vagyok.

II.

Mulattam volna nálad,
 Körüled lenni jó;
 De sok levén a dolgod,
 Te elfutsz, kis bohó.

Mondtam, hogy birtokodba
 E lelked engedem:
 Te arra föl kaczagtál
 És bókot csapsz nekem.

Sőt még továbbra vitted
 Szerelmi bajomat,
 Végsókod megtagadván
 A búcsuzás alatt.

De mindezért fejembe
 Nem lőhetek — beh kár!
 Mert mind ez, édes! egyszer
 Megtörtént rajtam már.

III.

Oh bár szivem keserve
 Egy szóba omlanék,
 Szelek szárnyára adnám,
 Tovább röpítenék.

Hozzád vinnék, te kedves,
 A bánat nagy szavát,
 Hogy mindenütt e hangot,
 És mindig hallanád.

E szó, ha zárva pillád
 Az éji nyughelyen,
 Legmélyebb álmaidba
 Üldözni megjelen.

B E T E G E N.

Tudom, hogy e ház népe közt kisírtan
 Kezet kulcsolnak elhunyt emberért;
 E dalt halottjelentő lapra írtam,
 A gyászbetük között épen kifért.

Menése lassu a vak éjszakának,
 Amott tán röppenőnek mondanák,
 Hol utcán túl tanyát ütött magának
 És vígadozva lejt az ifjuság.

Míg képzetem majd a kigyúlt teremben,
 Majd ismét a halottkamrán vezet:
 Úgy, rémlik, hogy földobogó fejemben
 Élet és halál szorítanak kezét.

AZ ÉLET ZÚG. . . .

Az élet zúg, énekre nem figyelnek!
 Magyar dalostól a szerencse fut,
 Szép gyöngyeért az összetört kebelnek
 Nem fognak adni szívet s koszorút!

Mióta dal fogamzik kebelemben,
 E rémes szó minduntalan kísér,
 És metsző hangon egyre gúnyol engem:
 Virágtalan lomb a sötét babér!

Hirdessetek ki hitvány álmodónak
 S riaszszatok föl pillanatra bár:
 Szemem lezárom rögtön annyi jónak,
 Egy kedves álom folytatása vár.
 Forr, küzd az ember, gondot váltva gondon,
 S az életüdvből részt ohajtva kér;
 Én bírom részemet s korán se mondom:
 Virágtalan lomb a sötét babér!

Az élet zúg, énekre nem figyelnek!
 De láttam én már szemben harmatot,
 A mit lengése közt a dallebelnek
 Szívek derengő éje hullatott. —
 És láttam újra vigadozni népet,
 Dalló ajakkal jobban összefér;
 Gúnyolni akkor hozzám egy se lépett:
 Virágtalan lomb a sötét babér!

Mondjátok el kincsszomjazó szivűnek,
 Magyar dalostól a szerencse fut!
 Csapási engem földre úgy se tőnek,
 Megállom én, ha kell, e háborút.
 Enyém a mindenség zenit-, nadirja,
 Meddig szivemnek szárnyecsapása ér!
 Hadd mondja el, ki pár göröngyét birja:
 Virágtalan lomb a sötét babér!

Az élet zúg, de dalra még figyelnek;
 Hadd fusson a szerencse, hogyha fut!
 Szép gyöngyeért az el nem tört kebelnek
 Lesz még, ki adjon szívet s koszorut.
 Aggó barátim, hagyjatok már engem!
 Hivén, hogy lelkem jobb utakra tér:
 Nem lesz, ha lenne egykor fürteimben
 Virágtalan lomb a sötét babér!

FANNI ÉS KÁRMÁN.

Vad parancsok ellenére híve lett;
 Fészke ing a tiltott szerelemnek,
 Mint galambé omladék felett.

A vihar jött és a fészek porba hull; —
 Messzeverték párját a galambnak,
 Búgni eltűnt boldogságirul.

Kínban ért egy öreg ember uj tavaszt;
 Minden ágon vissza tud virulni,
 A mit őszkor a szél leszakaszt.

De nem így a temetőnek fái közt;
 Vissza nem kél álmiból leánya,
 Nem hajt lombot sírján a kereszt.

AGGLEGÉNYI HANGOK.

Más házi népem nincs az ég alatt:
 A toll, meg én ma szépen honn maradt;
 S ha rajtok szunnyadás nem könnyörül,
 Egy hosszú estén lesznek egyedül.
 Bizony, bizony sovány kis társaság!
 Nem úgy kereng, mint illik, a világ!
 Hisz még a tollnak is jobb sorsa van:
 Sötét borában úszik untalan; —
 Hiába szüretelt számomra Mád,
 Az orvos ím csak lányha nedvet ád.
 Betegnek kedvet pipa sem csinál,
 Dologtalan cseléd most s zugban áll.
 Szép könyv se kell, mulasson más vele!
 Ma önkényt összehull nyílt levele.
 Tán verset írnék? egy van a mi bánt:
 Nem jó a dal naponként egyaránt;
 S ki jó kedvében rosztat zenge már,
 Mogorva kedvvel jót hiába vár!
 Mint árvaságom így elképzelém,
 Beszédes arczczal leng egy kép felém,
 Nem oly sugárzó bár, mint ő maga,
 E lélek hajnal- s alkonycsillaga,
 De nincs körülém többé pusztaság,
 Csak úgy kereng, mint illik, a világ!
 E méla ház ki fog vidulni majd,
 Ha benne agglegénysziv nem sohajt:
 Pár hó után az isten jót ha tesz,
 Hamiska főköttös lakója lesz.

Hadd töltsön akkor a bú nagy pohárt,
 Ketten megiszszuk, és így meg nem árt.
 Az élet tenger, föl-fölzúg viharja;
 Két sziv ha összebú: egymást takarja.

Vidult kebellem így merengek én
 A fiatal, de mégis agglegény,
 És szállni küldöm kedvesemhez át
 Vágyó szivemnek vándormadarát.

TÁVOLBÓL.

Ti köztetek már régi szó,
 Hogy énekes
 Szerelminek örökre uj
 Oltárt keres.

Hogy szécsapong mindenfelé,
 Mint lenge nád;
 És bőkezűen szorja el
 Szívét, dalát.

Téged, tudom, dalosfiúd
 Bár merre kel,
 Be nem borít e gondolat
 Felhőivel.

De hogyha tán, de hogyha tán
 Kis árnya bánt,
 És kétkedés fakadna a
 Költő iránt;

Habár dicső álmodni hírt
 És zöld babért,
 Pihenni hagynám lantomat
 Szerelmedért.

PETŐFINEK.

Kedvesét a téli földbe tették!
 Jőnek majd ezer vigasztalással
 Kik a vidám dalnokot szerették.

Mit a bánat kebeledbe vése,
 A sebet még fájóbbá szakítja
 Annyi szónak tépő érintése.

Özvegy lelked kínját orvosolni
 Néma ajkkal jőnék én tehozzád
 Karjaidba — sírván — átomolni.

KETTŐS TALÁLKOZÓ.

Zöld köntösében rózsza áll, mint szerető,
 Piros két arcza lángol leple közzül,
 Vágyó sohaj fuval lehelletében,
 Az esti szél találkozára jó.

A röpkedő suttogva leng elé,
 Szelid kezekkel lendít pár levelkén
 S virága arczát szépen betakarja,
 Miként ha drága kincsét féltené.

Nem bántalak, féltékeny szerető!

Ma én galambodat le nem szakasztom,
Légy boldog, boldog! én is az leszek:
Ma kedvesem találkozóra jó.

TEMPI PASSATI.

»E fiúnak tán két szíve van;
Egyik felhős, más borútalan.

Kikeletszín, mit dalolva fest,
S arcza halvány, mint az őszi est.«

Csak a dalban játszik még velem
Zöld remény, pirosuló szerelem:

Mint madárszó télnek közepén,
Elvirult időket zengek én.

R. P.-NAK.

I.

Liljomszta gyermek, még te véled
Vágyaidnak csengő szép dalánál
Mint a bölcső, lágyan reng az élet.

Az enyim kifényezett koporsónak
Mondható; felette tört harangok,
A csalódás vad zugásai szólnak.

Bár anyád oltárt ne emlegetne!

Rosz szomszédok bölcső és koporsó.
Mosolyodból kinkaczaj lehetne!

II.

Hozzád nem indulat hatalma von;

Megyek feléd, mint elmegyén virághoz
A gyógyuló verőfényes napon.

Tudod, hogy álmam a költőbabér,

És életútja a magyar dalosnak
Gyakorta árnyas rengetegbe tér.

Nem árny közé való ily drága fény!

Ragyogtasd jobb helyen szép koronádat,
Viríts el boldog ember kebelén!

III.

Vagy jój, oh jój, ha szíved úgy akarja!

Mellemre tűzlek, ott ha lát a balsors,
Enyhülni fog miattad zivatarja.

De aztán annyi kéj nem lesz-e méreg,

Ha nyughatatlan napjaim harezzejából
Szerelmed békesátorába térek?

Mi más ölen homályba veszne, sejtem:

Tiédén, honleány s művészi lélek,
Hazámat s lantomat el nem felejttem!

LENAU UTÁN.

I.

TÁVOLBÓL.

Messze földön tépem itt
 Ezt a rózsaszálat,
 Lánykám, oh mi szívesen
 Volnék vele nálad!
 Hosszu úton lépteim
 Míg hozzád vezetnek,
 Kicsi rózsám oda lesz, —
 A rózsák sietnek.
 Szív, a szívtől ne keress
 Távolabb világot,
 Mint a meddig kéz vihet
 Eleven virágot;
 Mint a mennyiről madár
 Füvet hord magának;
 S a szellővel vándorol
 Hangja szép dalának.

II.

VIRASZTÁS.

Csak átvirasztott éjszakán
 Van háborítlan és igaz magány!
 Ha szellemünk mezője felvirít,
 A sürgő nap ráhajtja nyájait,

A legszebbik virágból egyre tépnek,
 El-széttaposva száz csirára lépnek;
 S midőn a szender tesz le nyájasan
 Tündérladikra, mely titkon suhan,
 S kormányt ragadva a nagy tengeren,
 Mint részeg sajkás álom hajt s viszen,
 Nem vagy magán, — a féktelen habok
 Szeszélye emberekhez vinni fog,
 Emberhez, a ki megbántotta tán
 Fájó szived legfájóbb oldalán,
 Kinek látása borzaszt, tántorít,
 Ismerve a gyűlölség gyilkait,
 Kin túlgondolni édes enyhület,
 Így a gyilok mélyebbre nem mehet. —
 Egy uj hullámcsapás karjára vesz,
 Vivén a multak rejtett öblihez,
 Hová virasztó ritkán mélyed el,
 Találkozol ifjúkorod reményivel.
 Mit ér? fölébredszen — kéj s gyönyör helyett
 Vérezni látod a gyógyult sebet.
 Csak átvirasztott éjszakán
 Van háborítlan és igaz magány!

III.

TAVASZHÍREK.

Szelid lebel vonúl a légen át,
 Koldúsgyerek hoz első ibolyát.

Beh szomorú, hogy szép idvezletét
 Az uj tavasznak inség hordja szét!

S én zálogáért áldom a tavaszt,
Hogy a nyomor kezében küldte azt:

Jobb kor felől tavaszhiért így viszen
Utódainknak a sötét jelen.

BOLDOG ZSARLÓ.

Tombolva jársz könnyázott útakon,
Vigyázz, vigyázz, hogy a kaczer szerencse,
Mely most hű nő gyanánt karjára von,
Adott szavát gunyolva meg ne döntse.
Álboldogságod bármi szépre nő meg,
Piros rózsája könnyen elvirít;
Kezedtől sujtott annyi árva szivnek
Megásott földén iszsza nedveit.
Derék szivén ha felhőt felleg üz:
Kigyúl az oszlató, az égi tűz
A tiszta öntudat sugárban,
S az ébredő vész csillapítva van;
Föléd vonulván a borúlatok —
Sötét lelkedben mennydörögni fog.

TÁRCZÁMBÓL.

Minap egy piczin megyében
Útasember jártam én;
Fekszik a táj ormos erdők
Koszorúja közepén.

Pórveríték nincs kimélve
 Síma, rendes útain. —
 Bármí vágtatón haladtam,
 Nyomban ért a honfíkin.

Nézzén szellemútaidra
 E megyében, úri faj,
 Haladásod mindössze is
 Mult időkért egy sohaj.

Öröместebb eldöczöghet
 Magyar ember Pest felé:
 Könnyen szert tesz földi útra,
 Ki a lelkit meglelé.

HALOTTAK NAPJÁN.

Bús szívúek temetőbe mennek;
 Oh, nekem sem ismeretlen útja, —
 Kik szerettek, régen ott pihennek!

Én is, én is emlékezni jöttem!
 Gondolván, ha majd a többi mellett
 Síri hajlék domborúl fölöttem,

Csöndes fáí közt e temetőnek
 Dalaimnak meleg ismerőí
 Engem is meglátogatni jőnek.

Mintha sírhoz nőtt le volna lábam,
 Kibeszéltem magam a hallálal
 Kínnak, kéjnek rengő ostromában.

Mondám: néma népek zord királya,
 Borzadalmas országod mezőin
 Szívem eddig nyugtát nem találja;

Oh ne szólíts búcsuzásra, élet!
 Szép szavaidból annyi nincs beváltva,
 Kora volna még számolni véled!

Álmaimban adtál, s áldlak érte,
 Adj a tettben is termő szerencsét,
 A remény ezerszer megigérte.

Lelkem és e lantnak zengedelme
 Hadd találjon viszhangot magának,
 Jó s igazból bő italt az elme.

S majd ha egyszer tiszta homlokomra
 »Ember ő és honfi« írva leszen,
 Megelégszem; — akkor dönts halomra.

F O G V A.

Hamis egy tör szépséged, leányka,
 Hamis egy tör, én belé akadtam,
 S a sasoktól, kikkel szállni kezdtem,
 Lenn a völgyben bűgva elmaradtam.

Most örökké csak rólad merengek,
 Dalaimnak tárgya nincs kivüled;
 Összefogtad szárnyait képzetemnek,
 Hogy azóta tova nem repülhet.

UJ ÉV NAPJÁN.

Te vagy mostan életemnek
 Egész láthatára,
 Tőled jó az én világom
 Éje, napsugára.

Boldogságot istenemtől
 Csak számodra kérek:
 Ha kihallgat, akkor én is
 Boldog évet érek!

KÓRÁGYON.

Lefeküvém, s talán, talán örökre!
 Vakon bolyong közöttünk a halál:
 Benyúl a gyermek sárga fürte közzé,
 S kirántja gondtalan játékiából;
 Keresztet ír az aggnak homlokára,
 És a kopasz fő estig lekonyúl.
 Ember! ha nyolczvan évig elkerülted,
 Elébb-utóbb, de bizton rád talál. —
 Nem fáradoztam, nincs pihenni vágyam,
 Ne ülj le mellém, bűvös áltató!

Ugy rémlík: itt van, jőjtek barátim,
 Ne hagyjatok, ne hagyjatok magamra!
 Lankadt kezemmel el nem űzhetem,
 S ha énekére el fognék alunni,
 Göröngy közé a sírba hengerít.
 Fölkészülék az életviadalra
 S ő gyáva békesátort nyit nekem;
 Hajózni a jövő tengerében,
 Egy szűk koporsó csónakába tesz.
 Ki még csak álmodott csaták zajáról,
 Ki még csak fente hozzá fegyverét,
 Viselhet-e a váltig érdemetlen
 Ifjú fején győzelmi koronát?
 Még életem növekvő folyamának
 Sok ismeretlen gazdag partja van,
 Miért ragadjon el már végtelenbe
 A sírontúli kétes oczeán?
 Én még remélek, és a szerelemnek
 Meleg fohászi közt boldog vagyok!
 Az égi hit, a csüggedt fájdalomnak
 Szelid nemtője meg nem látogat,
 Nem jó felém, ígérni jobb világot,
 Hová a lélek nyugton lengjen át,
 Mint ájtatosnak hű imádkozása. —
 Ha válni kell, küzködve válok el
 A kétkedés kemény forgószelében,
 Mint szertebolygatott kuszált fenyű,
 Midőn tövestül a vihar kitépi.

Szelid verőfény néz be ablakon,
 Miként ha ő pillantott volna rám,

Ki a tavasznál kedvesebb szívemnek;
 Ki tudva azt, minő tövisbokorra
 Lett fájó homlokomnak nyughelye,
 Aláterítné lágy kezét fejemnek,
 Pilláival tördelve könnyeit. —
 Így felvidítasz messze távolodból
 A nélkül, kedves, hogy megsejtenéd;
 Szép napjainknak visszagondolása
 Hüvös lebelkint éri kínaim.
 Kigyúlott kínja részvevő szivednek
 Oly égetően sütné vissza rám:
 Egy hang se érjen szenvedéseimről,
 Ne néma sejtés, titkon gerjedő!
 Élvezd helyettem is ifjúkorodnak
 S a hegy s a völgynek tavaszünnepét!
 Reményeink hogy vajjon mi valának,
 Szép hajnal-e vagy piros alkonyat?
 Csókban viendek választ ajkaidra;
 Vagy mondja el neked, ha meg nem élek,
 Anyám sírjánál a szomszéd kereszt.

BARÁTNÉMNAK.

I.

Zúgó patakkint omlott ifjuságom,
 A part virágít zajjal ölelém;
 Hajnalsugárban látszék a jövőndő
 S mint tenger tükre ragyogott felém.

De jöttek órák napnál égetőbbek,
 Azt gondolám: a hab fővénybe vesz;
 Haláli szellő lengett el felettem,
 S tán mostan is körülem tévedez.

Ködös homályba fúlt el a jövődő,
 A fényes tengert szinte feledem:
 Egy félretévedt apadó folyamnak
 Lassú menése sínlő életem.

Hová levének a hullámozónak
 Hangos robajjal omlott habjai?
 Ha fognak-e még egykor a szelekkel
 A völgyi mélyben versenyt dallani?

Hogy is feledjem? lásd, ily méla vándor
 Valék, midőn találkozáim veled,
 S gyásznapijaim magányos csermelyébe
 Te szórtál egy-két rózsalevelet.

II.

Hogy gyakorta nálatok betérek,
 Van, tudom, van arról szó elég;
 Ők, a tarka színhagyó ledérek,
 A fehért is azzá festenék.

Megszerettem kis köröd világát,
 Mint ki útban árny alá betér,
 Mint a kit megrengetett a tenger,
 S néha néha nyugalmat ér.

Kikeletjét szerető szivednek
 Birja férj, a nálam boldogabb!
 Mit körülled, kedves asszony, érzek,
 Egy mosolygó, nyájas őszi nap.

III.

Mint a gyermek futva jó el új játékszerével:
 Ugy futok be én tehozzád szívem örömevel.

Mit vigyem szét, mit mutassam künn az embe-
 reknek?
 Ritka gyöngysort más nyakán ők látni nem sze-
 retnek!

S bánatom ha néha néha mély hangon kizengem,
 Mintha rémek éje volna, odahagynak engem.

A mióta zendül e lant jó és rossz időben,
 Nem felelt rá senki nálad, senki rezzenőbben!

EICHENDORF UTÁN.

I.

GYERMEKEM HALÁLÁRA.

Távolból óra hangzik,
 És nagy-későre jár;
 Mi bús a mécs világa,
 Kis ágyad vetve már!

Csak a szelek keserve
 Zúg még a ház körül;
 Kilesve, fölfigyelve
 Ülünk benn egyedül.

Ugy rémlik, mintha ajtón
 Kopognod kellene,
 S mint ki csak tévedeztél,
 Fáradva térni be.

Bohók, szegény bohók mi!
 Homályos éjeken
 Alant mi tétovázunk,
 Te honn vagy gyermekem!

II.

UTÓHANG.

Azt álmodám: pihentem
 Apámnál ház előtt,
 S vidámon el-kinéztem
 A régi völgyre szét.
 A lég szelid lebellet
 Kapkodva lomb után,
 Játszván virágpehelylyel,
 Azt elhullatta rám.

Fölébredék, és erdő
 Szélén kibútt a hold,
 A sugarában fürdő
 Táj mások honja volt;

És a mint megtekintem:
 Virágim pelyhe dér;
 Havától a táj, fürtöm
 A kortól lett fehér.

ISTEN VELED.

I.

Visszatámad a lejárt idő!
 Hogy ki nem halt mindörökre multam,
 Kötve hinném, ámde megtanultam.
 Visszatámad a lejárt idő!

Barna fürtök voltak kedvteléselem!
 Árnyat adtak szemsugárok ellen,
 Gyönyörű fej nyugodott e mellen.
 Barna fürtök voltak kedvteléselem!

Hullócsillag a legszebbik óra!
 Engem is csak ilyen végzet ére . . . .
 Leng a fürt, de másnak örömére.
 Hullócsillag a legszebbik óra!

A mi volt, az el nem halt örökre!
 Nyugszik ismét ékes fő e mellen,
 Fürtök óvnak szemsugárok ellen.
 A mi volt, az el nem halt örökre!

Visszatámad a lejárt idő!
 Nem siratlak versben, barna multam,
 Szőke kedvesemtől dalt tanultam:
 Visszatámad a lejárt idő!

II.

Elszáradott virágot tart kezem,
 S merengve nézek elhalt levelére,
 Midőn te rólad, lenge asszony,
 S szép napjainkról megemlékezem.

Elszáradott virág a mult idő!
 Könyezzen bárki más a hervadóra,
 Nem rejtem el szívemhez, eldobom —
 Hisz még körüllem annyi rózsá nő!

Rád nem pazarlom — drága kincs az ifjuság,
 Bánatba nem fulok szeszélyedért:
 Emlékezet helyébe van gyönyör,
 A holt helyett van eleven virág.

Játszó kezed szívem nem tépi szét!
 Lesz még az életkertnek liljomszála,
 Mely oda hajtsa, hol te pihenél,
 Örömkönyektől harmatos fejét.

HÁZASSÁG ÉS RITORNELL.

Esküdtem többször már, mióta élek;
 Tanú valék és ügyvédnek csufolnak;
 Van mégis egy, mitől remegve félek:

Szerelmi lánczok szent megesküvése.
 Hiába mondják, hogy megadja árát,
 Ki házasságnál napról napra kése!

Okos, ki azt ritornellnek nevezte:

Rímelve két sor, vajha harmadiknak
A házi jó barát ne állna közte.

TRIOLETTEK.

I.

Évek óta, a mint látom,
A boristen nem barátom.
Jó szürettel hiteget
Évek óta, a mint látom,
Őszig biztat engemet:
Lesz elég! — nincs inni gátom,
S pinczém telve nem lehet
Évek óta, a mint látom.

II.

Tudom én már, hogy miképen
Jártam meg oly czifraszépen:
Dalaimból foly az átok.
Tudom én már, hogy miképen.
Drága szépek, olvassátok;
Bordal egy sincs köztök épen,
S meg nem szűnök írni rátok,
Tudom én már, hogy miképen!

III.

Sándorkám,* ez úgy-e jó lesz?
Te már a bor istenéhez

---

* Petőfi Sándor.

Énekeltél eleget;
 Sándorkám, ez úgy-e jó lesz?
 Vedd át szőlőkertemet!
 Néked már talán csak kedvez,
 S gazdag emberré tehet.
 Sándorkám, ez úgy-e jól lesz?

PULSZKY FERENCZNÉHEZ.

Van egy csillag, van a magas égen,
 Ragyogóbb volt pillantása régen.

Fénylik ismét és lobogva indul,
 Mintha meggyúlt volna vágyainktul.

Ez a csillag a hazának őre,
 »Lesz!« van rája írva és »előre!«

Csillagunkat férjed hűn kísérte:
 Boldogítja földi csillag értte.

PÓRGYERMEK KERESZTELESEKOR.

(Pólyáiba.)

Vajha egykor látni fogjam,
 — Majd ha férfi lesz e gyermek —
 Egy dicső hon épületjét,
 Hol ma csak romok hevernek!

Vajha egykor látni fogjam
 — Majd ha férfi lesz e gyermek —
 Hogy a születés bünéért
 Embert többé nem gyötörnek!

A szabadság legyen erdő,
 Árnyat messze földre vessen,
 Róla lombot süvegéhez
 A szegény nép is tehessen.

Ki ily lombot hord kalapján,
 Nem szédül a rossz időben,
 Mint győzelmi jelt a harczból,
 Haza hozza vérezően.

Vajha lássam! és ha látom:
 Nyiljék meg a sír alattam;
 Én az élet fáradoalmát
 A halálnak jól eladtam!

HADD HUHOJON.

Hadd huhogjon a pulyák seregje,
 Kik az ismét síkra szállt magyarnak
 Az enyészet cziprusán kívül más
 Pályalombot fűzni nem akarnak.

A dicsőség órjástemplomában
 Ünnepelni senki sem hivatlan;
 S hogyha följut hozzá zászlajával,
 A maroknyi nép is halhatatlan.

Nem vagyunk mi népek istenétől
 Megvetett és elfelejtett árvák.
 Dicsőüljünk! és a népdicsőség
 Kapuit számunkra is kitárják!

GONOVSKY PÁLNAK. *

I.

Röpke vándor, hullámok lakója!
 Kit ringatva hord az oczeán,
 Csendül-e még szépen a magyar szó?
 Gondoltál-e néha néha rám!
 Bár elég van, a kit félretettem,
 Én hajósomat el nem feledtem!

Csendül-e még szépen a magyar szó?
 A mit írok olvasd hangosan!
 Nemde, mintha húznák a harangot,
 Mely alatt szülőid háza van?
 És te át fogsz melegülni tőle,
 Mintha húgod karjaidba dőlne.

Igen ő — ő emleget leginkább,
 Dalolván, mit tőled eltanult;
 Lányi sziven, bármi halkszelíden
 Lépjen is, de nyomot hágy a mult.
 Ha soká jössz — így hallám nevetni, —
 Még végtére mást fog megszeretni.

---

* A fiumei tengerész-iskola növendéke, később alkapitány.

Ő ha kezdi, rögtön összeállnak
 A fiúk, aztán az öregek ;
 Ha belépek, hangos a mulatság,
 Gondolom, hogy összevesztenek :
 És örülnek a mogorva télnek ; —
 Rólad akkor még többet regélnek.

Jó fiú vagy ; én azért emeltem
 Ily előre a kicsin falut,
 De még egyet majd el is feledtem :
 A kis csermelyt, — ez rohanva fut,
 Szép hajódat vinni kedve támadt,
 Tengeren keresve jár utánad.

II.

»Hát a többiek mivé levének,
 Kiket otthon melegen szerettem ?
 Mint a könnyű felleg kés s enyészik,
 Szállnak olykor képeik felettem.

De ily felleg tán hogy kipiroslik ;
 Szélén tán hogy meg lesz aranyozva
 Dalaidnak lobogó tüzénél ?

Költő, gyújtsd meg ! ez gyönyört okozna !«

Korod társai hogy mivé levének ?

Az ifjúság, mely föllengve jára ? —
 Ábrándjában Prometheus az ember,
 A valóság jármot húz nyakára !

Járnak ők göröngy között, ki fából,
 Ki aranyból készített igában;
 Egyik lomhán, ostorszóra, — másik,
 Hogy urának tessék, szaporábban.

A magasztalt nemzedék reménye
 Lombozat volt, melynek nincs virága;
 Sőt kiben még sarjadó a lélek,
 Jön a többi és korán lerágja.

Ámde látnál olyat is, ki földi
 Jobb felével a szellemnek áldoz,
 S méltó rá, hogy fölszenteltetésre
 Oda álljon Washington porához.

III.

S én, hol összetaposott föld,
 Poros utcza annyi lélek,
 Virágmagot mertem vetni,
 A hazának lanttal élek!

Hozzanak pár zsenge bimbót
 A jövődő dalnokának:
 S e napokról elfelejti,
 Hogy sötét napok valának.

Csak már egyszer hölgyeink közt,
 Induljon meg a virúlat:
 Annyi lobogó virágtól
 Még a dudva is kigyúlad!

IV.

Byront! Byront! ne engem, jó fiu;
 Én tompa kard vagyok, ő háború.

Ha olykor tengered makacs nyugalma bánt,
 Száguldd be sajkaként e költőoczeánt;

Hulláma reng, hulláma mély, hulláma végtelen!
 Hajnalsugárban szép, de még dicsőbb vad éjfelen.

S ki benne mélyen lemerül a ritka gyöngy után:
 Keblére vonja kétkedés, e vonzó habléány.

Barátod ilyen rengetőn nem énekel,
 Számodra könyvemet miért is küldjem el?

De vedd! hisz egy hű szívnek vére, és
 Hazád egéből harmatesőppenés.

KIS FALI ÓRÁM . . . .

Kis fali órák éjen át
 Szünetlenül ketyeg
 Ha elnémúl veréscével,
 Rögtön felébredek.

Azonnal is hozzá futok,
 Kikérdezem baját,
 És régi kedve visszatér,
 És újra hangot ad.

A szív, a szív! véletlenül
 Ha egyszer így eláll —
 Föltámadásig ápolót
 S uj hangot nem talál.

LEÁNYDALOK.

I.

Mondják, csupa bánat
 Az a szerelem:
 Ugy, oh boldog isten,
 Irgalmazz nekem!

Én aligha nem e
 Bajban szenvedek!
 Hát ezentul én is
 Bánatos legyek?

Nem oly veszedelmes
 Ez a szerelem;
 Hisz mióta én a
 Kedvest ismerem:

— Kérdezzétek tőle,
 Maga mondja meg, —
 Mindig édesebben
 S többször nevetek!

II.

Szeretem, ha zongorához

Ülni kérnek . . . .

Azok a sok csevegések

Mit sem érnek!

Ne feleljek minden szóra

Ritka-szépen,

Azt mondják: szerelmes ez, vagy

Büszke épen!

Leülök, s míg zongorámnak

Húrja zendül:

Föl se nézek — álmodozván

Kedvesemrül.

III.

Gyönyörű kis tarka szegfű!

De ő messze földön!

Mit se szúrok most hajamba,

Szebbet majd ha eljön.

Van egy halvány troubadourom,

Üldöz mind halálig;

Régen mondtam, hogy belőle

Még poéta válik!

Annak a bús epedőnek

Tűzöm gomblyukába,

Hogy ne írt legyen nevemre .

Annyi dalt hiába.

ÖREG EMBER ŐSZSZEL.

Megsárgult a temetőben
 Ákáczfáim lombozatja:
 Merre fú az őszi szél, hogy
 Nem ragadja, nem ragadja?!

Én a multak temetőjén
 — Annyi kedves sír alattam —
 Nyughelyén szeretteimnek
 Ákáczfának fönmaradtam.

Megsárgult jó s rossz időben
 Életemnek lombozatja:
 Merre fú már a halál, hogy
 Nem ragadja, nem ragadja?!

BÉRCZ ALATT.

Vad fiú tanyáz ott fenn az ormon,
 Hol szédítő magasan,
 Örök hóból
 Szép-fehéren vetett ágya van;
 Tört ragadva a magasról
 Öldökölni gyakran eljő —
 Neve villám, anyja felhő.

Anyja özvegy — jár sötét ruhában —
 Soh' se' hagyja a fiút magában,

Elunottan
 Ő kivillan,
 Égő üszköt szórva széjjel;
 És az özvegy, mert a földet szánja,
 Tompa hangon fölsikolt utána.

ELALUDT.

Elaludt a tónak ringatója,
 Elaludt az esti szél,
 Nyugszik a hab szőke kedvesével,
 És hogy boldog, arról nem beszél.

Elaludt a lélek ringatója,
 A zajongó gerjelem,
 Szép fejét lehajtva kebelemre
 A leányka, némán ül velem.

E haboknak, majd ha fölriadnak,
 Virulóan int a part: —
 Szirt van ott, kopár szirt, a lemondás,
 Merre vágyink hullámmzése tart.

NÉHA ÉN . . . .

Néha én oly rögtön elborúlok
 S napsugárt szemeidben sem lelek;
 Elhullván a vidám kedv körülem,
 Mint letépett rózsalevelek.

Oka ennek nincs te benned! akkor
 Vad hiéna jár szivem felett:
 Akkor elhalt órák temetőjén
 Sírokat bont az emlékezet.

RÉGI POHÁR.

A kamrának valamely zugából
 Hozták el e régi poharat;
 Ott hevert az, nem tudom mióta,
 Betemetve pókhálók alatt.

Bort belé a bornak legjavából!
 Csengjen újra a föltámadott!
 Annyi szomjas, komor év után hadd
 Lásson ismét egyszer víg napot.

Eltört az, ki egykor töltögette,
 Túl nem élván hitvány üveget, —
 Czimboráim, csókot a gyönyörnek,
 Mely maholnap özvegyünk lehet!

Czimboráim, csókot a gyönyörnek,
 Míg enyelgve karjainkba dől!
 Mi az éjt itt vígan átdaloljuk —
 Temetőben füttyörész a szél.

Kézről kézre hát a billikommal!
 Csengjen újra a föltámadott!
 Annyi szomjas komor év után hadd
 Lásson ismét mámoros napot!

AZT A GYJÁTOK . . . .

Azt hagyjátok, a kit szíve elhagy!
 Ő talán felhőtlen láthatár,
 De az ember téli szép napokban,
 Nap ha nem süt, dideregve jár.

Azt hagyjátok a kit szíve elhagy!
 Áll a ház, de nincsen tűzhelye:
 Jó lakói rég kiköltöztözének, —
 Éjfelenként rabló jár bele.

HOL A HIRHEDETT . . . .

Hol a hirhedett nagy Alpeseeknek
 Tükreül a genfi tó ragyog,
 Raknak ékes tündérpalotákat
 Honfelejtő gazdag magyarok. —

Néma parton pár halászvityilló,
 Mit gyakorta a hullám leront;
 Sajkát, gyermek! s hívd elő apádat,
 Csónakázzuk át a Balatont!

ÉLETEMBŐL.

I.

Jó annak, kit saját kis lakhelyén,
 Szép háziasság enyhadó körében,
 Nem háborít a csevegő remény;

Kinek kalandor vágya hazatért,
 S karján a messzejárt tapasztalásnak
 Valót cserél enyésző álmakért.

Lágy női csók a napi gond után,
 Egy-egy betelt szó nemzetünk ügyében,
 Sok álmainkért nem elég-e tán?

II.

Elég, elég; de nekem nyugtalannak
 Nincs tűzhelyem, pár égő szív körüle,
 Bár legszebb évim eltemetve vannak.

Kedves kezén a játszi képzeletnek
 Az életúton tétovázva járok
 S meg nem pihen, kit tündérek vezetnek.

Mikor, mikor lelem meg már tanyámat?
 Legszebb valókon nem látok zománczot,
 Szivemnek mindig új s új álma támad!

III.

Szent képzelet, vedd vissza, a mit adtál,
 Pár egyszerű dal volt egész kegyelmed;
 És add meg azt, mit értte elragadtál!

Kedvelt fiú tenálad úgy se' voltam,
 S talán, miként sok jobb is e hazában,
 A néma légnek hasztalan daloltam.

De nem, oh nem, hadd zengjek bár a légnek:
 Szent képzelet, vezess, ne hagyj magamra!
 Legboldogabbak, kik tüzedben égnek.

LANTRÓL ÉS VIRÁGBOKORRÓL.

I.

Fiatal leányka, szived
 Zöldelő virágbokor,
 Mire mint kelő tavasznak
 Napja, süt az ifjúkor.

Csendesen virúl magában . . . .
 Nem, nem így lesz ezután:
 Szezelem lesz e bokorban
 Bánatöntő csalogány.

Lányka, lányka! majdha benne
 Zengni fog e fülmile:
 Bú- s gyönyörtől a bokornak
 Harmatos lesz levele.

II.

Lant a szíved lányka, lant, mely
 Angyalkézbe illenék!
 Halkan hangzik örömidtől . . .
 Legjobb húrja néma még.

Rajta még a szerelemnek
 Arany húrja nem beszél:
 Bár ne verje durva kézzel,
 Egykoron a szenvedély.

Szép e dalnak vad zenéje!
 De viszhangja: kárhozat; —
 És dalának viharában
 Az arany húr megszakad.

III.

Te leányka álmodoztál;
 Mit is mást, mint szép tavaszt;
 S a költőnek aggodalma,
 Mint harangszó, fölriaszt.

Lantról és virágbokorról
 Mondván néked éneket,
 Mély sötét felhő az égen
 A mosolygó táj felett . . .

Kikeletkor a borúlat
 Villám nélkül elvonúl . . . .
 Ébredj, ébredj, szép valóra
 Földi boldogságomúl!

A HEGYEKBŐL.

Tant le peuple est infortuné!
Béranger.

Bor, szerelem, barátság éneklője —
Babéromúl zöldelvén a remény —
Míg érte jobbom honfi kéz szorítja,
A négy folyam közt dallal járok én.
Mi az? a billikom csengése közzé
Kesergő hangot hoznak a szelek . . .
Kiált az inség, hogy a Kárpátokhoz
A részvét karján fölvezesselek!

Pár villogó szem ígésző hatalma —
Pár vitorabb szó hölgyem ajakán . . .
S e szív, keblem borongó remetéje,
Mint gyermek fut örömlépék után.
Víg szeretőmnnek dalolása közzé
Kesergő hangot hoznak a szelek . . .
Kiált az inség, hogy a Kárpátokhoz
A részvét karján fölvezesselek!

Tudjátok, túl a lebegő pacsirtán,
Mint függő kert virúl a képzelet;
Onnan, ha földön nem talál virágot,
A költő gazdag bokrétát vehet.
A függő kertből nem tépek virágot,
Alant is nőnek czipruslevelek . . .
Kiált az inség, hogy a Kárpátokhoz
A részvét karján fölvezesselek!

Jőjj el velem a kunyhók emberéhez,
 Meleg tanyákon zajgó boldogság!
 A bércz körül, mely nemzetünket őrzi,
 Pusztulnak a meghidegült tanyák.
 Megvert sereg gyanánt el-szétvonúlnak
 Ehség elől futamló emberek . . .
 Kiált az inség, hogy a Kárpátokhoz
 A részvét karján fölvezesselek!

Kimegy a gazda búsan az erdőbe,
 S nem hoz a házba többé tüzelőt —
 Fenyőkeresztet hoz a temetőbe,
 S botot, minővel nem járt ezelőtt.
 Az új koldusnak búcsúzó szavából
 Nehéz sohajtást hoznak a szelek . . .
 Kiált az inség, hogy a Kárpátokhoz
 A részvét karján fölvezesselek!

Regényes bérczek szenvedő lakói!
 Nem szórhatok közétek aranyat;
 De merre szív van, s boldogabbak élnek
 Elszórom e dalt és fájdalmamat.
 S ti boldogabbak, majd ha könnyörültök
 S örömhangokkal jönnek a szelek . . .
 Megáld az inség, hogy a Kárpátokhoz
 A részvét karján fölvezettelek!

PENDÜL A FEJSZE MÁR.

Én fiatalnak nevezem hazámat; —

— Mondják ugyan, hogy régen született —

De ki a koporsóból lábra támad,

Megérdemel tán még új életet.

Az ifju nemzet, gazdag, képzeletben,

Fejünk felett sok léghajó megyen —

De peng a fejsze már és a magyarnak

Hajója lesz a tengeren!

A szűk öbölből majd ha útra megyen,

Hirdesse fennen, merre csak halad,

Ágyúinak rivalgó bömbölése:

»Ez sikra szállott nemzetöntudat!«

Hirdesse, hol majd árboczrengetegben,

Mint ifju sarjadék, ki megjelen.

Pendül a fejsze már és a magyarnak

Hajója lesz a tengeren!

Oh! jó lesz, jó lesz a puhult magyarnak

Ez a megedző tengerlevegő!

Kijózanul emésztő mámorából,

És mint a fecske, vígan visszajő.

Nem heverek az őszi pár barázdán,

Ha majd az oczeánt is szelhetem . . .

Pendül a fejsze már és a magyarnak

Hajója lesz a tengeren!

Kiküldjük azt, első hajón kiküldjük,

Ki istenére kételkedve néz:

Hisz nincs a szívnek jobb keresztelője,
 Mint a villámos tengeréji vész.
 A ronda gög, az elvakúlt hiúság,
 A cifra inség, mind, mind, ott legyen . . .
 Pendül a fejsze már és a magyarnak
 Hajója lesz a tengeren!

Kiküldjük azt, első hajón kiküldjük,
 Kit a szabadság szárnyecsapása sért,
 S nem tudja, hogy a boldogság kezétől
 Bélyegzett szolga nem visel babért.
 Hogy csak a jognak meleg sugarában
 Nő nemzetegység, polgárérzelem . . .
 Pendül a fejsze már és a magyarnak
 Hajója lesz a tengeren!

És a dalos, ez elkopott zarándok,
 Költészetének hozván italát,
 Több szíveket lel majd az áldomáshoz,
 Honvágy sugallván ígésző dalát.
 Hullám közé, hol Byronok teremnek,
 Isten veled mosolygó kedvesem . . .
 Pendül a fejsze már és a magyarnak
 Hajója lesz a tengeren!

V Á N D O R K Ö N Y V.

RÜGEN SZIGETÉN.

I.

Szégyenlős halászleányka,
 Csillogó sugáralak!
 Jöszte, jöszte, térdeimre,
 Jöszte, hadd ringassalak.

Ringadozz a méla dalnok
 Karjain, bohó leány,
 Mint a harmat, mint a harmat
 Csöppje éji violán.

De te olyan hallgatag vagy,
 Le-lesütöd szemeid;
 Tudom én mi, tudom én mi,
 Tudom én, mi háborít.

Volt e zengedelmes ajkad
 Oly piros-szép valaha? —
 Csókolódtál álmaidban,
 Csókolódtál éjszaka.

II.

Alig értem, lányka, csevegésed,
 Zavaros hang ez a nyelv előtted,
 De én téled mégis annyi, annyi
 Gondolatot dalaimba szőttem.

Minek adtad ide a virágot,
 Mely pihent volt keblednek havában;
 Elbeszéli nékem a virág, hogy
 Mit beszélget a kis szív magában.

Hallgatódzott ez a csalfa szegfű
 S fájdalom, végtére is kimondja . . .
 Ennek a szerelmetes madárnak
 Nincs te reád semmi, semmi gondja.

III.

Haragos vész morog a vadonban;
 Míg a felhő kissé szerteszéled,
 Hadd maradjak itt benn ablakodnál;
 Olyan édes szembe ülni véled.

De te nyugtalan vagy, szép galambon,
 Városod, ugy-é, délczeg szeretődöt,
 A vadászt, ki záporos időben
 Vakesetből mindig ide téved?

Gyöngyvilágod drága idejéből
 Csak egy perczet is elvenni félek . . .
 Megyek, el a zápor ellenébe —!
 Isten hozzád, fiatalka lélek!

IV.

Megyek a szénégetők felé! . . . .
 Fehér gerle! kormos vittyilóban,
 Annál szebben, annál ragyogóbban
 Tűnsz te majd a költőszem elé.

Ott fogok én verset írni rólad!
 A ki lantomat hűségre intse,
 Távol van az én szívem bilincse:
 És csak ő az, a ki beleszólhat.

Megharagszik, annyi dalt ha lát,
 Annyi dalt, mely nem az ő sajátja:
 De a lovag majd ha újra látja,
 Kideríti csókkal homlokát.

Megyek a szénégetők felé! . . . .
 Fehér gerle! kormos vityillóban,
 Annál szebben, annál ragyogóban
 Tűnsz te ott a költőszem elé.

V.

Sötét az erdő, reszket minden ág:
 Felhőlován villám lobog felette,
 S lángostorával jobbra, balra vág.

Utána suhogó zápor szakad;
 Fészkébe mélyed a madár ijedten,
 S borít fiára védő szárnyakat.

Én bizton nézhetem e zivatart:
 Megvéd tán engem is itt közeledben
 Az angyalszárny, mely téged óva tart.

VI.

Isten veled! el-szétvonúlt a vész . . .

Távozni látom, lányka, szeretődöt;
Lassan halad s mindegyre visszanez.

Ez egy pár dal számodra itt marad;

Rejtsd el, virágom, megemlékezésül,
Az érthetetlen magyar hangokat.

Ha évek multán eljő valaki,

S megfejti néked értelmét azoknak,
Mint fog a boldog nő mosolygani!

P. EMLÉKLAPJÁRA.

Csendes éjjel állottam veled,
Szirtfokon a tengerpart felett.

Azt hívók, halk csevegésinél,
Hogy a tenger álmában beszél.

Küzködésben egész napja tölt:

Megpihenni partra könyökölt.

Ezüsttől, mit rávetett a hold,

Fehér, fényes takarója volt.

Hangzott ajkin egy-egy mély fohász . . .

Nád között a csüllő tétováz.

Csendes éjjel állottam veled,

Szirtfokon, a tengerpart felett.

Szenderítő volt a hosszú csend . . .

A te lelked akkor sem pihent!

A te lelked tétovázva jár,
 Mint amott a jajgató madár.
 Hozzám tévedt komoly idegen!
 Szomszédom vagy: sorsod ismerem;
 Bár hová fuss megnyugvás után —
 Lengyel ember zúgó óceán.

SÖTÉT ÓRÁK.

Átröppenő madár, tűnő vitorla,
 A kéj, mely engem olykor-olykor ér:
 Fájdalmam, le nem dönthető feszület;
 Hajamba ragadt denevér!

A nap ragyog! s én sápadt holdvilágról,
 Elhalt keservekről gondolkodom.
 Jövel márványleány, hideg felejtés!
 Csókold meg égő homlokom.

Avagy, ha nincs menekvés szellemektől;
 Hadd lássam kelni sírból a gyönyört,
 Hangzása közt föltámadt poharaknak,
 Miket kezem tombolva összetört.

Hangzik körüllem valamennyi újra . . . .
 De most sötét itallal van tele!
 Könnyelműség! arany borod kifogyván,
 A csalódásnak vére folyt bele.

Boldog szerelmed tündéridejéből,
 Ragyogjon vissza rád pár pillanat . .

Ragyog, ragyog egész egy piros alkony!
Csakhogy utána csillag nem marad.

Gondolj hazádra, küzdő nemzetedre;
Örvendezz rajta, mily dicsők, nagyok!
Szép hon, barátim, szép hon, Magyarország:
De magyar nemzet még csak lenni fog.

Igy tépelődöm gyakran: míg eszembe
Nem jut valamely régi dal, a mit
Pengő, rivalgó jókedvemben irtam . . .
Eldalolom, és az — lecsillapít.

ELMONDOGATTAM.

Elmondogattam egyet-mást neki:
Mily szép vidék az én hazám vidéke;
A négy folyamról, Kárpát ormiról,
Regéiről a fényes Balatonnak,
Es Aggteleknek vén csodáiról.
Ragyogtatám a puszták délibábját
S költészetünknek délibábjait.
A szép Ilonkát; a futó királyt;
Harmincz nemessel a kemény vitézt;
Szép Márta könnyit; Csörsz király baját;
A szerelemnek gyöngyeit, czipruszát, —
Emlékerőm meghozta habjain.

S ki e habok futását hallgatá,
A kedves lányka meglepetve szólt:

E rövid óra, gazdag óra volt!
 És enyelegve ekkép folytatá:
 Nem látom én e szép földet soha!
 Nőragadáshoz önnek kedve nincs —
 S jövőendő férjem, az csak otthon ül.

A vőlegény, ki már is szundikált,
 E szóra: férj, föleszmélt, elpirult,
 S tréfás menyasszonyát megsimogatván,
 Magyarországba utazást ígért.
 Nem sejti ő, hogy szép mennyasszonyát,
 A vándorköltő mégis elragadta;
 E dalba foglalván, honába vitte —
 S ezennel itt be is mutatta már.

SIMÚL A PART FELÉ . . . .

Simúl a part felé hab hab után,
 S beuszván a csodás tengervilágot;
 A part homokján hágy ajándékúl:
 Piros csigát, tengervirágot.

Úszom dicső, nagy népek árja közt!
 S hullámzajából a vándornapoknak,
 Piros csigák, tengervirág gyanánt —
 Hazámba dalaim érkezni fognak.

Ajándokát tán föl sem emelik,
 S a hab minduntalan partjára ejti:
 Le sem hajolnak majd dalom után,
 De dalom a hazát még sem felejtí.

SZELLŐ SUHOG ...

Szellő suhog a bujdosó körül,
 S szét nem ragadja vágyait keblének.
 Szél ellenébe is hazámba leng,
 Hazámba leng az elsohajtott ének.

Emlékezésül mitsem hoztam el;
 De valamerre tétovázva járok:
 Minduntalan körülöm zajlanak —
 A magyar ég — a zöld magyar határok.

Minden virág, jelenti kedvesem;
 Minden pohár bor, egy-egy czimborámat;
 Apám-, anyámat minden sírkereszt;
 Az eltapodt út — eltapodt hazámat.

DICSÉRITEK ....

Dicsérítek borát Tokajnak,
 És Körmöczbánya aranyit:
 Beszéljete már, büszke népek,
 Új napjainkról valamit!

Bor, bor vagyunk mi, mely sokáig,
 De nem hiába háborog;
 Forrjon ki csak! még illatától
 Zsarnok s bitang szédülni fog.

És rejt e nép, bár századoknak
 Átkából nőtt sziklák alatt,
 Balsorsa mélyén, a jövőendő
 Számára — tiszta aranyat.

VIDÁM VALÉK . . . .

Vidám valék a bucsuzás alatt,
 Miként a húr, mely zeng, midőn szakad.
 S míg vágyaimnak szárnya csattogott;
 Nem hallhatám a rezgő bánatot.
 Kihallik immár, — csengő hangja lett:
 Hazám isten veled!

Nem állhatok meg véghatárodon,
 Mert a hajó két izmos karja von.
 Körülem alvó vándornép hever —
 Csak a hajó s a dalnok szíve ver.
 Éjféli szellem az emlékezet . . . .
 Hazám isten veled!

A kora sírból kel s ölembe jó,
 Elhalt menyasszonyom, a múlt idő.
 Hajában koszorú, a mely pihent vele:
 Ifjukorom letépett levele,
 Meghervadt dalaim, virág helyett.
 Hazám isten veled!

Egy kézszorítás, egy hideg mosoly
 S a múlt időnek árnya szertefoly.

Van még te benned eleven ajak,
Kinek számára dalaim hangzanak;
Van sorsomért könyörgő szeretet, —
Hazám isten veled!

Ki messze jár, lel boldogabb hazát,
S fájó haraggal gondol vissza rád.
Dicsőséged megvénült óriás,
Ki önmagának síri gödröt ás
S kivész, hahogy nem hagyja gyermeket, —
Hazám isten veled!

De ismerek én tőle gyermeket,
S ebből hatalmas férfi lehet!
És nemzetegység, nemzetboldogság
Leendenek a piros unokák:
Szabadságnak hívják e gyermeket.
Hazám isten veled!

RÖPPEN A GÉP . . . .

Röppen a gép csörtető robajjal,
Vasbilinesből szárnyat önt az ész!
Még egy hangot küldenél utána —
Röppen. Hangod levegőbe vész.

Halvány gyermek! messze láthatáron
Pont van. Ott keresd kedveltedet!
Kinek ajka tán e pillanatban
Csókjaidtól még forró lehet.

Röppen a vas csörtető robajjal!
 Mintha nyögné nagy bűnbánatát,
 Mind azért, mit bitorlók kezében
 Vétkezett több ezredéven át.

KI ALKOTÁ . . . .

Ki alkotá e bűvös szárnyakat,
 Mik a térségen át nyilalva visznek?
 Ki szabta meg a légnek útait,
 Hogy tudjanak, kik kételkedve hisznek?

A szellem az, a föld első szülötte!
 S van nyomorúlt,
 Ki még ma is taposni mer fölötte,
 Az elvakult.

Rákényszeríteni véli őt talán,
 Hogy a nagy mester járjon — taligán
 Csak tűz, csak tűz a szellem óriása.
 Egykor kemény vihar lesz szárnyecsapása,
 Lerázza majd, mely rája ragadott,
 Mint utczaport, a vén gyalázatot.

I D E É N . . . .

Ide én, a mint ezt látom,
 Toronyórnek jöttem el:
 Fecskefészek lesz lakásom —
 Nincs alant számomra hely.

Gyönyörű padlásszobám van!
 Ablakom felhőkig ér,
 S közelében éji dalt zeng
 Egy szerelmes denevér.

Háborgasson! hisz alunni
 Toronyórnek nem szabad:
 Virasztok — s ha óra hangzik,
 Elkiáltom magamat.

Hogy magyar van, ugy se tudják
 Itt e tudós emberek:
 Legalább pár felriasztott
 Sógor hadd tanulja meg!

NINCS A SZÓBAN . . . .

Nincs a szóban istenáldás,
 Béke nem borúl reád:
 Hogyha ingerlő leány mond
 Nyugodalmas éjszakát.

Puha ágyam megvetette —
 S a szomszédba lebben at.
 Köszönöm kaczer leány a . . . . .
 Nyugodalmas éjszakát.

Tele lesz e szóba verssel;
 Nem kimélhetem falát —
 Meg kell énekelnem ezt a
 Nyugodalmas éjszakát!

Falra mázolt firkantásom
 Holnap majd viszhangot ad
 Szidni fogsz. Minek kívántál
 Nyugodalmas éjszakát?

MINTHA KIGYÓT . . . .

Mintha kigyót érintettem volna,
 Rezzenek, ha karod átölel:
 Búsan nézek villogó szemedbe,
 S pillantásom földre téved el.
 Ragyogása beesett szemednek,
 Fénybogár a temetőben.

A remény ezeregy éjszakája
 Egykoron neked is tündökölt!
 Tudod immár, hogy csak hajnalálom
 Volt a kincstár, s mily szegény a föld.
 Ragyogása beesett szemednek
 Fénybogár a temetőben.

Ára nagy a kora szép virágnak:
 Így halálod lőn a kikelet.
 Leszakítva, kézről kézre adtak.
 Nem pihentél élő szív felett.
 Ragyogása beesett szemednek
 Fénybogár a temetőben.

Tán tulajdon jó anyád sziszegte
 Rád először: ennek csókot adj!

Nem nevezlek én csalárd kigyónak,
 Te csak megmart áldozatja vagy.
 Ragyogása beesett szemednek
 Fénybogár a temetőben.

UTI TÁRCZÁMBÓL.

TENGEREN.

Hová szakadtál, völgyi repkedő,
 Meleg fészkekből a Karpát alatt?
 Hullám felett, háborgó tengeren,
 Vad éji szél ragadja szárnyadat.
 S hová pihenni meghajtod fejed . . .
 Csak száraz árbocz az, zöld ág helyett.

Lombsátorokban puha dal terem;
 Legyen dalom keményebb, hangosabb!
 Ha a szelekkel itt viaskodik,
 Tán hogy erőre, hatalomra kap.
 Felhő közé borúl az énekes,
 Ki villámontó zengeményt keres.

Fris harczi ének illik a magyarhoz!
 Zengjen buján a heverő olasz:
 Fény- s illatoktól mámoros hazában,
 Dicső apák dőlt omladéka az.
 Ki új időn új hirnevet akar —
 Fris indulót harsogtat a magyar!

S zugják maiglan e habok a szent
 Hat ezredéves régi éneket,
 A föld fiának zengvén indulót
 Mióta rajtok isten lebegett.
 Zugják a part felé s szikláin át
 A szent szabadság dörgő hymnuszát.

Minden hab egy-egy küzködő oroszlán,
 Mely homlokát az éghez emeli —
 Tajtékos ajkiról harsogni hallom:
 A görbedőt az ég nem kedveli.
 Forr, küzd örökkön a nagy tengerár:
 Hullama megpihen — de újra jár.

Uram teremtöm, áldd meg fiadat,
 Ne veszszen el szózatja keblemen;
 Engedd, habár csak töredékben is
 Küzdő népemnek visszazengenem:
 Az én hazám zászlóin írva áll:
 Szabad jövőd, vagy nemzethalál.

DAL A RAJNÁN. .

Lorley sziklák zengő leánya,
 Aranyhaju csalóka kép!
 Ejféli dalaid keserve
 Ragad, ragad s örvénybe tép.

Alattam bizton reng a sajka . . . .
 Ne is kaczerkodj' énvelem:

Az én hazám szép Magyarország,
S annak virágít kedvelem.

Nem nyúl ki, oh varázsmenyasszony,
Aranyhadj után kezem —
Gondolván hollófeketére,
Távol vagyok, emlékezem.

De ő, de ő tán rám se gondol,
Elhajlott tőlem azalatt —
Oh nyisd meg akkor csolnakomnak
Örvény alatti házadat.

Visz a folyam . . . meg nem nyitottad
A vészes hullámpalotát:
Repül e szív, repül a sajka —
Varázsleány, jó éjszakát!

TEMETŐBEN.

Künn vagyok a temetőben —
Akáczfák és czipruslombok,
S szomorfüzek erdejében.

Mutatják, mint idegennek,
Ama márványpalotákat,
Mikben nagyjaik pihennek.

Fakereszt van szerteszéjjel . . .
Onnan kelnek a zsarnokhoz
Kinzó lelkek minden éjjel.

Meleg áldást mondva rátok,
Kik az inség éjjelének
Harmatesöppjei valátok.

Nappal bölcsnek és botornak
Egyaránt zeng Hosianna
Arany ajkin a szobornak.

Lépteim tovább ragadnak.
Márványoszlop, bérlett szolgálta,
Nem hiszek arany szavadnak.

Megyek azoknak porához,
Kiknek a bú friss virágot
S közte igaz könnyet áldoz.

De ott csend kell a kebelnek . . .
Szent a hely, nem háborítom —
A hol árvák térdepelnek.

Szülőföldemnek határán
Az a domb, mely nékem oltár,
Nincs-e pusztán, nincs-e árván?—

Míg zarándokolva késem —
Béborítja lombozattal
Örökzöld emlékezésem.

PÁKH ALBERTHEZ. *

Te ki mindig csak kaczagtál
 Minden földi bohóságon,
 Mit mondasz majd, ha elmondom
 Uj-budai boldogságom?

Nem mozdulhatok, csak kinnal
 Pillantgatok jobbra-balra,
 Verset írnék unalmamban
 Minden zugban a kőfalra.

Szén csak volna, kőfal nincsen.
 Lakásom csupán faházban,
 S testem a magas szerencse
 Tartja fogva forró lázban!

Téged a víz vitt a jégre;
 Engem a nap perzsel, éget,

---

* E költeményt, az első uj-budai magyar verset, 1851 őszén küldötte Kerényi Pestre Pákh Albert barátjához, egyik levelébe szöve; nem volt közlésre szánva, s Pákh csak halála után közölte a *Budapesti Vitzhangban*, mint Kerényi utolsó költői hagyományát.

Ördög tudja, hogy mi czélból,
Ördög tudja, hogy mi végett.

Itt a hol sürögni kéne:
Heverészek, pénzem nincsen;
Hírt hazámból nem hoz senki,
S ott van eltemetve kincsem.

TARTALOM.

	<i>Lap</i>
Előszó.	3
Kerényi emlékezete. Pákh Alberttől	5
Dalomhoz	21
Halászfű	22
Az életből	23
Tavaszdal	24
Deák Ferencz megtiszteltetésekor	25
Kis jámbor	26
Első hó	27
Dal	27
Gyermekhalott felett	28
Koldus	29
Talán	29
Az ébredőhöz	31
Nemzeti zászló alatt	31
Embergyűlölő	33
Lugasban	33
Lenke I. II. III.	34
Boldog világ	38
1841-ből	39
Zivatarban	40
Legdúsabb fejdelem	41
Anakreoni dal	42
Dal és szerelem I. II.	42
Sylvesterében	45
Honvág	46

	<i>Lap</i>
Karácsony estvéjén	48
Lengyel hang	49
Kosciusko	50
A hazához	50
Hosszu álom	50
Halászok	51
Szerelmi pör	52
A lánczhíd alapkövének letétele alkalmával . . .	53
Üres bölcső felett	55
1841-ből	56
Elárult szerelem	56
Diego Leon	57
Kis életkép	58
Indulunk	59
Változás	60
Menyasszonyunk	60
B. emlékkönyvébe	62
Reggel	63
Éjfélharang	64
Körének	64
Zsarnok	68
Dalnokbaj	68
Örlegény	69
Hárs alatt I. II. III.	70
Az életből I. II.	72
Pórleány	73
Bordal juniusban	74
Nottingham Bettyhez	75
Az életből	76
Kis Idámnak	77
Májusi reggelen	78
Jelva I. II. III.	79
Portugallból	82
Virágért	83
Béla és Ilka	83
Honvágý a honban	84
Az életből	85

	<i>Lap</i>
Lengyel temetkezés	86
Tánczteremben	87
Napoleon bölcsődala	88
Fehérvári templomban	89
Egervár romjain	89
Az egri templomban	89
Kakuk	90
Keresztelő	90
Tihany fokán	91
Halál	92
Körtesdal	92
Emlékkönyvbe út közben	95
Altató dal és halotti ének	96
Utravaló	97
Sz. emlékkönyvébe	98
Kiszáradt fánál	98
Jogászdal	99
Dorottya	100
Leonóra	100
Két koporsó	100
Juniusban 1842.	101
Az életből	102
Komoly beszéd	103
Tanács, fősvényhez	105
Szentbeszéd a türelemről	105
Hozzá	106
Göggös poeta	106
Lengyel vándordala	106
Jean Paul után	107
Toggenburg	108
Dunaparton	111
Halhatatlan név. I. II.	111
Emlékezés	113
Fenn és alant	115
Emlékezet	116
Halálharang	117
Vigasz	117

	<i>Lap</i>
Játszó leányka	118
Menedék	119
Ujévi reggel I. II. III.	120
Verseny	122
Távózó	123
Kosciusko halmán	125
Byron után	125
Temetések	127
Tükör	127
Fanni hagyományainak olvasása után	128
Életemből	129
Harangszónál	131
Kivánok olykor	131
Szép időből. I.—XII.	132
Hazámról	138
Szüret után	139
Dallamy urról I. II. III.	140
Az erdei lak	142
Koros hajadon I. II.	143
Zongorád számára. I.—VI.	144
Uhland után. I. Bokréta	146
II. Elutazás	147
Honi kelmék	148
Késő	149
Lefútt kalap	149
Feledékeny	150
Öregnek	150
Gyászolsz	151
Petőfi Sándornak	151
Nyitott ajtó	154
Férfi-bánat	154
Zúg a fenyves	155
Emlékkönyvbe	155
Rückert után. I. Az ég	156
II. Sicilian	156
Vidám napokból. I.—VI.	157
Mikor ?	161

	<i>Lap</i>
Költő	162
Cs. lakodalmán	163
Ívtartók számára	164
Heine után. I. II. III.	165
Betegén	167
Az élet zúg	167
Fanni és Kármán	169
Agglegényi hangok	170
Távolból	171
Petőfinek	172
Kettős találkozó	172
Tempi passati	173
R. P.-nak I. II. III.	173
Lenau után. I. Távolból	175
II. Virasztás	175
III. Tavasz hírek	176
Boldog zsarló	177
Tárczámból	177
Halottak napján	178
Fogva	179
Új év napján	180
Kórágyn	180
Barátnémnak. I. II. III.	182
Eichendorf után. I. Gyermekem halálára	184
II. Utóhang	185
Isten veled. I. II.	186
Házasság és ritornell	187
Triolettek. I. II. III.	188
Pulzsky Ferencznéhez	189
Pörgyermek keresztelésekor	189
Hadd huhogjon	190
Gonovszky Pálnak. I.—IV.	191
Kis fali órá	194
Leánydalok. I.—III.	195
Öreg ember őszszel	197
Bérez alatt	197
Elaludt	198

	<i>Lap</i>
Néha én	198
Régi pohár	199
Azt hagyjátok	200
Hol a hirhedett	200
Életemből. I.—III.	200
Lantomról és virágbokorról. I.—III.	202
A hegyekből	204
Pendül a fejsze már	206
Vándor könyv.	
Rügen szigetén. I.—VI.	208
P. emléklapjára	211
Sötét órák	212
Elmondogattam	213
Simúl a part felé	214
Szellő suhog	215
Dicséritek	215
Vidám valék	216
Röppent a gép	217
Ki alkotá	218
Ide én	218
Nincs a szóban	219
Mintha kigyót	220
Uti tárczámból.	
Tengeren	221
Dal a Rajnán	222
Temetőben	223
Pákh Alberthez	225

